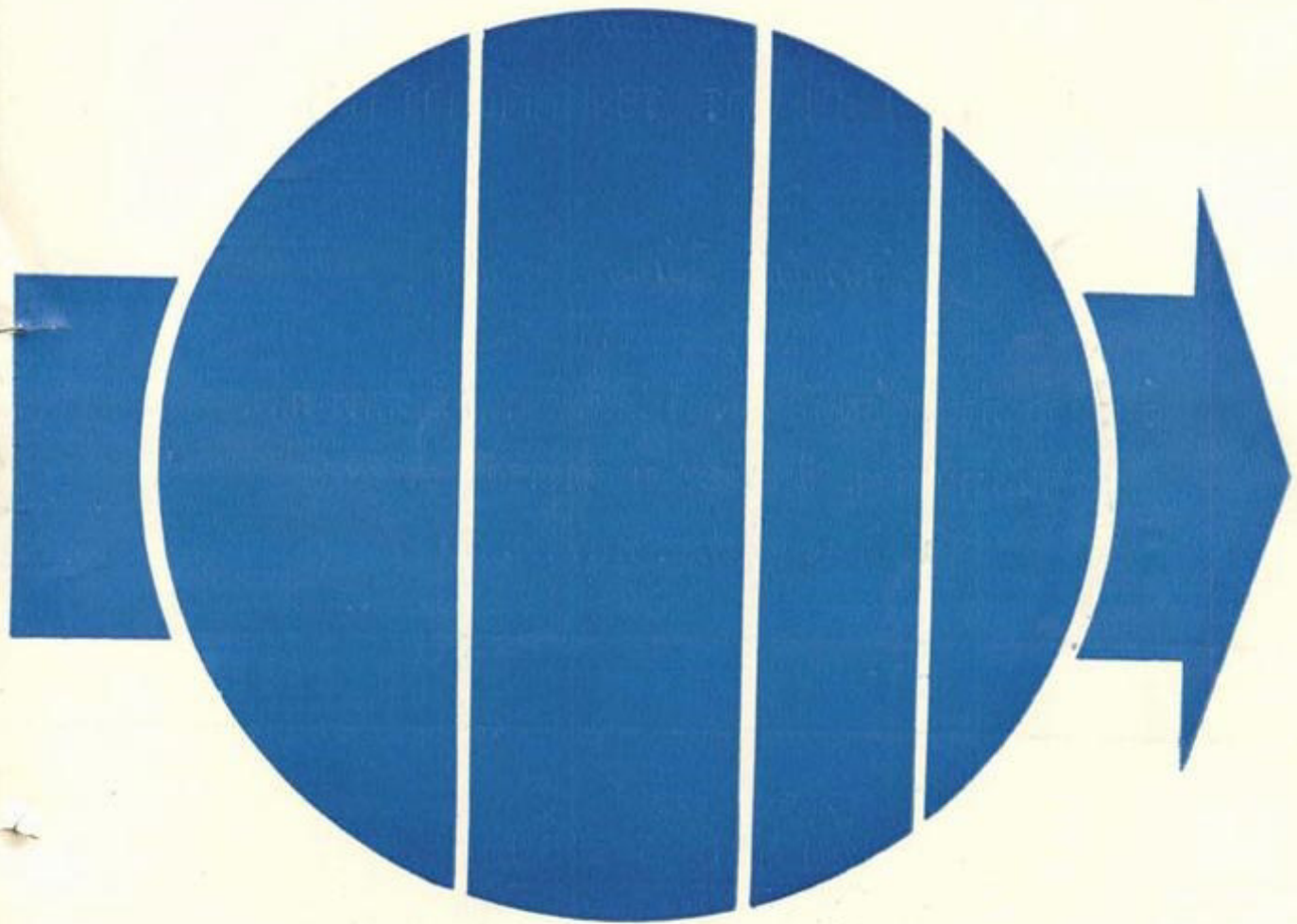

ปีที่ 12 ฉบับที่ 5

พฤษภาคม 2510

วารสารข้าราชการ

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๐๐

เจ้าของและคณะกรรมการดำเนินงาน
บริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ.

ประธาน

พันเอก จินดา ณ สงขลา เลขานุการ ก.พ.

รองประธาน

นายประวิณ ณ นคร รองเลขานุการ ก.พ.
นายโสรัจ สุจริตกุล รองเลขานุการ ก.พ.

กรรมการ

ผู้อำนวยการกอง และหัวหน้ากอง
สำนักงาน ก.พ.

วารสารข้าราชการ

ที่ปรึกษา

เลขานุการ ก.พ.
รองเลขานุการ ก.พ.

ผู้จัดการ

พันตรี อรรถ วิชัยกุล

ผู้ช่วยผู้จัดการ

นายจระพจน์ สิวาชะวีโรจน์

บรรณาธิการ

นายสมศักดิ์ เจริญกุล

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร. วิลาศ สิงหวิสัย

กองบรรณาธิการ

นายสายบัว พุ่มแดง

นางนิศยา มาศะวิสุทธิ์

นายชาญชัย อิงภากรณ์

นายอุศล บุญประกอบ

ข่าว

	หน้า
อะไรใหม่ในเดือนนี้	3
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	7
ข่าวสอบข้าราชการ	9

วิชาการ

หลักบริหารเบื้องต้น	11
การไปศึกษาต่างประเทศ	19
สอบเขาวัว	28
การไปศึกษาหรือดูงานในต่างประเทศของข้าราชการ ชนบทรวมเนียบประเพณีและนิสัยใจคอ	53
ชาวอเมริกัน	58

กฎหมาย ระเบียบ

ประกาศแบ่งส่วนราชการ	(๑)
กฎ ก.พ.	(๒)
ระเบียบและ น.ว. ต่าง ๆ	(๔)

ภาษา

Let's Activate Our English	49
-----------------------------------	----

ตอบปัญหา

ปัญหาเกี่ยวกับข้าราชการพลเรือน	67
ปัญหาเกี่ยวกับ	71

ปกิณกะ

ถ้อยแถลง	2
นักเรียนไทยกับการศึกษาของเขาในชมพูทวีป	34
เล่าให้เพื่อน (ฝูง) ฟัง	39
เฉลยสอบเขาวัวและความรอบคัว	75
สอบเขาวัวและความรอบคัว	76

ระเบียบการบอกรับ

วารสารข้าราชการกำหนดออกเดือนละฉบับ ค่าบำรุงรวมค่าส่งปีละ ๓๕ บาท บอกรับพร้อมกับส่งเงิน
ล่วงหน้าไปยัง "ผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร" ส่งจ่ายเงินที่ ป.ณ.
หน้าพระลาน สำหรับในพระนครส่งทางโทรศัพท์ ๒๗๖๓๒ ได้

พิมพ์ที่ ไทยพิมพ์ — โรงพิมพ์อักษรสารการพิมพ์ ๗๒ ถนนบำรุงเมือง ตอนวัดสระเกศ พระนคร โทร. ๘๑๒๓๒๐
นายสิทธิชัย ปริกัมศีล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๐

ถ้อยแถลง

เมื่อเดือนที่แล้ว “ถ้อยแถลง” ได้หายไปครั้งหนึ่ง เพราะเราได้พิจารณาเห็นว่าการปฏิบัติที่แสดงออกซึ่งความซื่อสัตย์สุจริตของนายเดชา บุญชูช่วย หัวหน้ากองช่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการทั่วไป ควรลงพิมพ์ในหน้าแรกของวารสารข้าราชการแทนถ้อยแถลง

สำหรับปัญหาปกวารสารข้าราชการปีนี้ มีสมาชิกหลายท่านได้ส่งไปร่วมสนุกด้วย เรขาคณิตตัวอย่าง ๖ รายที่เห็นว่าดีมาเสนอ ดังนี้

คุณประยुทธ บรรจงสวัสดิ์ แห่งสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนคร เขียนมาว่า “รูปวงกลมสีแดงเป็นเครื่องหมายของดวงอาทิตย์ที่แฝดกล่า แสดงถึงประสิทธิภาพอันเข้มแข็งและยืนนานชั่ววันรันดร ส่วนแถบในวงกลมมีแถบใหญ่ ๒ แถบ กับแถบเล็ก ๒ แถบ นั้น หมายถึงข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการชั้นผู้น้อยทุกระดับชั้นต่างร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติราชการด้วยความเข้มแข็งสามัคคีกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันให้งานก้าวหน้าไปด้วยกันตามลูกศรสีแดงซึ่งชี้ไปทางบูรพาทิศ อันหมายถึงมุ่งก้าวหน้าต่อไปเรื่อยๆ โดยไม่หยุดยั้ง สรุปแล้วคงได้ความหมายตรงกับคำขวัญของ ฯพณ ฯ ท่านนายกรัฐมนตรี ที่ให้แก่ข้าราชการเนื่องในวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๑๐ ที่ได้สดุดีการออกวารสารข้าราชการของสำนักงาน ก.พ. ไว้ว่า เพื่อให้ข้าราชการได้บังเกิดประสิทธิภาพ และความสามัคคี”

คุณสุจิตรา มณีนันท์ แห่งกองอาสารักษาดินแดน ทายว่า “ในวงการข้าราชการนั้น แม้จะแบ่งแยกออกเป็น กระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ใหญ่บ้าง เล็กบ้าง ก็จริง แต่ทุกหน่วยงานย่อมมีจุดมุ่งหมายปลายทางอันเดียวกัน นั่นคือ เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ประเทศชาติ”

คุณประยुทธ คลังบุญคลอง แห่งกรมไปรษณีย์โทรเลข ตอบว่า “รูปทรงกลมสีแดงซึ่งแบ่งไว้เป็นส่วน มี ๔ ส่วนด้วยกันนั้น คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ ซึ่งทั้ง ๔ อย่างนี้ สมควรสมานสามัคคี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเสมอ ไม่มีการแบ่งแยก และลูกศรสีแดงนั้นหมายถึงว่า ทุกๆ อย่างมีความมุ่งหมายสูงสุดเดียวกัน นั่นคือ ความเจริญรุ่งเรือง และความอยู่เย็นเป็นสุขของประเทศไทย และชนชาวไทย”

ส่วนที่เหลืออีก ๓ ราย จะนำลงพิมพ์ในฉบับต่อไป พร้อมกันนั้นจะได้เฉลยคำตอบที่เราตั้งไว้ด้วย

บรรณาธิการ

อะไรใหม่ ในเดือนนี้

กฎหมาย

มีกฎหมายที่น่าสนใจประกาศใช้ ดังนี้ :—

๑. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
๒. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบตำแหน่ง ที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมตุลาการ
(รายละเอียดอยู่บนหน้าพิเศษกลางเล่ม)

ระเบียบ

มีระเบียบและ น.จ. ต่างๆ ประกาศใช้ ดังนี้ :—

๑. ข้อบังคับ กระทรวง เกษตร ว่าด้วย เรื่อง มิให้แต่งตั้งสตรีเข้ารับราชการบางตำแหน่ง ในกองเกษตรนิพนธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร
๒. ระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยทุนเล่าเรียนหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยตัดคำว่า "๕๐ คนแรก" ในวรรคที่สองของคำปรารภแห่งระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยทุนเล่าเรียนหลวง พ.ศ. ๒๕๐๘ ออก และให้ยกเลิกความในข้อ ๘ โดยให้ใช้ความใหม่แทน
๓. ระเบียบ ว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้าง ของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยให้ลูกจ้างที่นับถือพระพุทธศาสนาไปประกอบศาสนกิจ ณ เมืองเมกกะได้ไม่เกิน ๑๒๐ วัน และให้ได้ค่าจ้างอัตราปกติ
๔. คณะรัฐมนตรี ให้กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ถือปฏิบัติว่า เงินค่าธรรมเนียมความเหลือจ่ายที่เป็นเงิน

นอกงบประมาณหรือเงินของรัฐบาล ให้กรมอัยการนำส่งคืนส่วนราชการหรือรัฐบาลเจ้าของกรณีไป

๕. คณะรัฐมนตรี วางระเบียบ เกี่ยวกับการจัดข้าราชการไปต้อนรับและส่งชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็นแขกของรัฐบาล ให้กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ถือปฏิบัติ

๖. คณะรัฐมนตรี เห็นชอบ กับความเห็นของกระทรวงการคลังที่เสนอว่า รัฐวิสาหกิจประเภทธนาคาร ผ่อนผันให้ ไม่ต้องส่งร่างสัญญาที่จะทำกับบุคคล หรือ นิติบุคคลใดให้กรมอัยการตรวจพิจารณา ก่อน แต่ร่างสัญญาใด รัฐวิสาหกิจเห็นว่า อาจจะมีปัญหาทางกฎหมาย และจะส่งให้ กรมอัยการ ตรวจพิจารณา ก่อน เป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

๗. คณะรัฐมนตรีให้ถือเป็นหลักปฏิบัติว่า ถ้าการนำของออกจากท่าเรือต้องล่าช้าไป เนื่องจากการท่าเรือ ๆ ไม่อาจบริการในเวลาที่เหมาะสม จนผู้ทำสัญญาไม่สามารถส่งของให้ทางราชการ ทันตามกำหนดในสัญญาแล้ว ให้เสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาผ่อนผัน การปรับเป็นราย ๆ ไป

๘. คณะรัฐมนตรีเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอว่า ให้เข้ากระทรวงและหรือส่วนราชการ องค์การ และรัฐวิสาหกิจต่างๆ ของข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ที่อาสาสมัครและถูกคัดเลือกส่งไปปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม ดำเนินการสงวนตำแหน่งไว้ให้กับผู้นั้น และจ่ายเงินเดือนให้กับผู้นั้นต่อไปตามเดิม จนกว่าจะกลับจากปฏิบัติราชการต่างประเทศ

๙. สำนักงาน ก.พ. ขอความร่วมมือกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ส่งรายชื่อข้าราชการที่ขอรับ ข้าราชการบำนาญงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๑ แล้วแจ้งให้สำนักงาน ก.พ. ทราบภายในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๐๐

(รายละเอียดอยู่บนหน้าพิเศษกลางเล่ม)

บุคคล

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงาน ก.พ.

รับโอน ร้อยโทสพโชค ลขิตากุล ประจำศูนย์ปฏิบัติการข่าวทหาร สำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม มาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบุคลากรโท กองระเบียบข้าราชการ

แต่งตั้ง นายวิชัย เสวะมาตย์ ดำรงตำแหน่งบุคลากรโท กองทะเบียนประวัติ ตั้งแต่วันที่ ๒ ก.พ. ๕๐

เลื่อน นายชาญชัย อิงภากรณ์ บุคลากรโท กองระเบียบข้าราชการ ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบุคลากรเอก กองระเบียบข้าราชการ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มี.ค. ๕๐

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

รับโอน นายไพจิตร เอื้อทวีกุล ครูโท วิทยาลัยวิชาการก่อสร้าง กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์โท คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ ตั้งแต่วันที่ ๑ มี.ค. ๕๐

เลื่อน นายไพเราะ ไพรอนันต์ อาจารย์โท คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์เอก คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ ก.พ. ๕๐

แต่งตั้ง นายวุฒิชัย จันงัก ดำรงตำแหน่งอาจารย์โท คณะรัฐประศาสนศาสตร์ ตั้งแต่วันที่ ๓ มี.ค. ๕๐

กระทรวงการคลัง

กรมสรรพากร

ออก นายชุมพล บั้มทอง ผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดโท จ.ว. นครราชสีมา ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุ ตั้งแต่วันที่ ๑ เม.ย. ๕๐

กระทรวงเกษตร

กรมการข้าว

แต่งตั้ง

นายทวีปัญญา เสวากย์ พนักงานข้าว จ.ว.ราชบุรี ดำรงตำแหน่งพนักงานข้าวโท กองบำรุงพันธุ์

นายปฐม ศิววัฒนา พนักงานข้าวโท กองบำรุงพันธุ์ ดำรงตำแหน่งพนักงานข้าวจังหวัดโท จ.ว.ราชบุรี

ตั้งแต่วันที่ ๑ เม.ย. ๕๐

กรมป่าไม้

แต่งตั้ง

นายประสงค์ สุขรังสรรค์ ป่าไม้จังหวัดโท จ.ว. สุรินทร์ ดำรงตำแหน่งป่าไม้จังหวัดโท จ.ว. สกลนคร

นายทวนทอง มาระวิชัย ป่าไม้จังหวัดโท จ.ว. สกลนคร ดำรงตำแหน่งป่าไม้จังหวัดโท จ.ว. สระบุรี

นายวิมล วานิช ป่าไม้จังหวัดโท จ.ว. สระบุรี ดำรงตำแหน่งป่าไม้จังหวัดโท จ.ว. สุรินทร์

ตั้งแต่วันที่ ๑ เม.ย. ๕๐

กระทรวงคมนาคม

กรมการขนส่งทางบก

แต่งตั้ง

นายสกลิต สุวรรณรอด ขนส่งจังหวัดโท จ.ว. ชลบุรี ดำรงตำแหน่งขนส่งจังหวัดโท จ.ว. พระนครศรีอยุธยา

นางสาวสายพิน จรุงเรือง ขนส่งจังหวัดโท
จ.ว. พระนครศรีอยุธยา ดำรงตำแหน่งขนส่งจังหวัดโท
จ.ว. ชลบุรี
ตั้งแต่วันที่ ๑ พ.ค. ๕๐

กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

สำนักงานวิชาการและวางแผน

เลื่อน นายสุทธีชัย เลียงชยศ นายช่างโท
กองวิเคราะห์โครงการวิศวกรรม ขึ้นเป็นชั้นเอก ดำรง
ตำแหน่งนายช่างเอก กองวิเคราะห์โครงการวิศวกรรม
ตั้งแต่วันที่ ๒๑ มี.ค. ๕๐

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ออก นายสุคนธ์ผาด บุญเกียรติ หัวหน้าแผนก
โอนและควบคุมเงินทุน กองประมวลบัญชี ลาออกจาก
ราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนาน

กระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

แต่งตั้ง

นายประพนธ์ บุญช่วย ปลัดอำเภอโท อำเภอ
สองพี่น้อง จ.ว. สุพรรณบุรี ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอโท
อำเภอบางปลาม้า จ.ว. สุพรรณบุรี

ร.ต.ท. เชนฐ์ ประทุมสุวรรณ นายอำเภอเมือง
สุราษฎร์ธานี จ.ว. สุราษฎร์ธานี ไปประจำ จ.ว. สุราษฎร์
ธานี

นายไพฑูรย์ ลิมป์ทีป นายอำเภอทับสะแก จ.ว.
ประจวบคีรีขันธ์ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
จ.ว. สุราษฎร์ธานี

นายปรีชา พงศ์สุวรรณันท์ ประจำจังหวัดจันทบุรี
ดำรงตำแหน่งนายอำเภอทับสะแก จ.ว. ประจวบคีรีขันธ์

นายมนู พันธุมย์ นายอำเภอโนนสูง จ.ว. นคร
ราชสีมา ไปประจำ จ.ว. ปทุมธานี

นายเขียน ออบเชย นายอำเภอคอนสวรรค์ จ.ว.
ชัยภูมิ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอโนนสูง จ.ว. นครราชสีมา
นายเอนก สิงห์โคโรจน์ วิทยากรเอก กองฝึก
อบรม ไปประจำกรมการปกครอง

นายสุนทร ศรีเพ็ญ นายอำเภอหนองหาร จ.ว.
อุดรธานี ดำรงตำแหน่งวิทยากรเอก กองฝึกอบรม

นายศักดิ์ อ้อพงษ์ นายอำเภอนาแก จ.ว. นคร
พนม ดำรงตำแหน่งนายอำเภอหนองหาร จ.ว. อุดรธานี

นายอรุณ รุจิภัททะ นายอำเภอรัตนบุรี จ.ว.
นครศรีธรรมราช ดำรงตำแหน่งนายอำเภอปากพนัง จ.ว.
นครศรีธรรมราช

นายจ้านง ชัยเทียน นายอำเภอพนสนธิคม จ.ว.
ชลบุรี ดำรงตำแหน่งปลัด จ.ว. พังงา

นายสุวรรณ สุภโคชนะ นายอำเภอทุ่งสง จ.ว.
นครศรีธรรมราช ไปประจำ จ.ว. นครราชสีมา

นายนอง ปานชู ประจำ จ.ว. นครราชสีมา ดำรง
ตำแหน่งนายอำเภอทุ่งสง จ.ว. นครราชสีมา

นายกระจำจ สิริวัชรนนท์ นายอำเภอตะกั่วป่า
จ.ว. พังงา ดำรงตำแหน่งนายอำเภอทุ่งสง จ.ว. นคร
ศรีธรรมราช

ร.ต.ท. สวัสดิ์ ณ ตะกั่วทุ่ง นายอำเภอเมืองพังงา
จ.ว. พังงา ดำรงตำแหน่งนายอำเภอตะกั่วป่า จ.ว. พังงา

นายไสว วิทยา นายอำเภอปากพนัง จ.ว. นคร
ศรีธรรมราช ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมืองพังงา จ.ว. พังงา

นายเปลี่ยน แพงเพ็ง นายอำเภอสตึก จ.ว.
บุรีรัมย์ ไปประจำ จ.ว. เชียงราย

นายจ้านง คุ้มรักษ์ นายอำเภอขุนหาญ จ.ว.
ศรีสะเกษ ดำรงตำแหน่งวิทยากรโท กองฝึกอบรม

นายสิทธิเดช นรัตถรักษา นายอำเภอห่มสัก
จ.ว. เพชรบูรณ์ ดำรงตำแหน่งปลัด จ.ว. ตาก

นายโชติ เชื้อสีห์แก้ว ปลัด จ.ว. ศรีสะเกษ
ดำรงตำแหน่งนายอำเภอห่มส็ก จ.ว. เพชรบูรณ์

นายเชื้อ เพชรช่อ ปลัด จ.ว. ดาก ดำรงตำแหน่ง
ปลัด จ.ว. ศรีสะเกษ

ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มี.ค. ๕๐

กระทรวงศึกษาธิการ

กรมพลศึกษา

เลื่อน

นายประพันธ์ กิ่งมิ่งแย้ ครูโท วิทยาลัยพลศึกษา
กองส่งเสริมพลศึกษา ชั้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งอาจารย์เอก วิทยาลัยพลศึกษา

นายเจริญ สุขวิบูลย์ หัวหน้าแผนกคลัง สำนัก
งานเลขานุการกรม ชั้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งอาจารย์เอก โรงเรียนฝึกหัดครูพลานามัย

ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มี.ค. ๕๐

กระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวง

รับโอน นายแพทย์จรุง เจริญพิทักษ์ หัวหน้า

กองสุขศึกษา กรมอนามัย มาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งนายแพทย์ตรวจการสาธารณสุข ตั้งแต่วันที่ ๑๕
เม.ย. ๕๐

แต่งตั้ง นายแพทย์กำลุน ปิยะเกตุสิน นาย

แพทย์ตรวจการสาธารณสุข ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากอง
ควบคุมการประกอบโรคศิลป์ ตั้งแต่วันที่ ๑ เม.ย. ๕๐

ออก นายสงค์ บุณยะโสภณ ออกจากราชการ

เพื่อประกอบอาชีพทางอื่น ตั้งแต่วันที่ ๑ เม.ย. ๕๐

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

แต่งตั้ง นายแพทย์ประชา เขียววิทย์ นักวิทยา-

ศาสตร์โท แผนกตรวจทางบักเตรี กองชันสูตรทางแพทย์
ดำรงตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์โท แผนกตรวจทางชีวเคมี
กองชันสูตรทางแพทย์ ตั้งแต่วันที่ ๓ เม.ย. ๕๐ □

ในสหรัฐอเมริกาได้มีการทดลองที่มีชื่อเสียงและมีการกล่าวอ้างถึงอยู่เสมอ คือ Hawthorne Study ซึ่งเป็นการค้นคว้าทดลอง เพื่อค้นคว้ามูลเหตุต่างๆ ที่จะทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ในการทดลองนี้ได้แยกผู้ปฏิบัติงานออกเป็น ๒ พวก พวกแรกให้ทำงานในภาวะแวดล้อมใหม่ๆ ต่างๆ ที่คิดว่าจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานผลิตได้มากขึ้น เช่น ให้แสงสว่างดีขึ้น ลดจำนวนชั่วโมงลง มีการหยุดพักในระยะสั้นๆ ให้มีระบบถ่ายเทอากาศดีขึ้น เป็นต้น ผลปรากฏว่าทุกครั้งที่เปลี่ยนสภาพการทำงานให้ดีขึ้น หรือทุกครั้งที่มีเครื่องล่อต่างๆ ผลของงานก็มากขึ้นด้วย สำหรับพวกที่ ๒ ได้ควบคุมให้ทำงานตามสภาพเดิม และเมื่อมาวัดผลงานทางนี้ ผู้ค้นคว้าทดลองก็ต้องประหลาดใจ เพราะงานของกลุ่มที่ ๒ นี้ ก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับพวกกลุ่มแรก จึงสรุปได้ว่า เครื่องล่อต่างๆ ที่จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้ดีขึ้นนั้น ไม่มีความสำคัญต่อการเพิ่มผลงานมากนัก จุดสำคัญอยู่ที่การที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกว่าเขาได้รับความเอาใจใส่เป็นส่วนตัว ไม่ใช่ปล่อยให้ทำงานกันไปวันหนึ่งๆ คล้ายเครื่องจักร ผลจากความรู้สึกเช่นนี้แหละที่ทำให้คนงานผลิตได้มากขึ้น

ดร. สุรางค์ ไคว์ตระกูล

อุตสาหกรรมประชุมบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๔

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์

เอเชีย

เวียดนาม — รัฐบาลเวียดนามใต้ประกาศจะหยุดยิง ๑ วัน ในวันที่ ๒๓ พ.ค. ๒๕๑๐ เพราะวันนั้นเป็นวันสำคัญของพระพุทธศาสนา คือวันวิสาขบูชา หรือวันประสูติของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวียดนามใต้มีพลเมืองราว ๑๕ ล้านคน และในจำนวนนั้นนับถือพระพุทธศาสนานิกายต่าง ๆ กัน ๑๑ ล้านคน

มาเลเซีย — ประชาชนในรัฐซาบะห์ในมาเลเซียตะวันออก เลือกตั้งสมาชิกสภาธิบดีเป็นครั้งแรกเมื่อ ๘ เม.ย. ๒๕๑๐ ครั้งนี้เป็นครั้งแรกเช่นเดียวกันที่ประชาชนเป็นผู้เลือกตั้งสมาชิกสภา ไม่ใช่รัฐบาลกลางเป็นผู้แต่งตั้ง

จีนคอมมิวนิสต์ — นายจูเอินโล นายกรัฐมนตรีจีนคอมมิวนิสต์ ซึ่งตั้งตัวเป็นกลางพยายามไกล่เกลี่ยการแตกวิวาระหว่างเม้าเซตุง ประธานพรรคคอมมิวนิสต์ กับ นายลิวเซาซี ประธานาธิบดีและคณะอยู่ตลอดเวลา ได้ประกาศตัวเป็นฝ่ายเม้าเซตุงเต็มที่ กลับกล่าวโทษหาว่า นายลิวเซาซี ตั้งตัวเป็นศัตรูกับนโยบายเม้าเซตุงมาเป็นเวลาถึง ๒๒ ปี และประพาดตัวแบบเดียวกับนายครุสชอฟ ผู้นำของโซเวียตคนก่อน นายจูเอินโลเรียกร้องให้ทางการปลดนายลิวเซาซีกับคนสำคัญที่เป็นฝ่ายเดียวกันอีก ๒ คน ออกจากตำแหน่ง

อิสราเอล — เกิดการสู้รบอย่างรุนแรงครั้งใหญ่ระหว่าง อิสราเอลกับซีเรียเมื่อ ๘ เม.ย. ๒๕๑๐ เป็นการปะทะกันอย่างหนัก นับตั้งแต่เกิดสงครามระหว่างสองฝ่ายตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ เป็นต้นมา เหตุเกิดขึ้นเมื่อซีเรียใช้ปืนใหญ่ระดมยิงรถแทรกเตอร์หุ้มเกราะของอิสราเอลที่กำลังไถพินที่อยู่ทางฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของทะเลสาบกาลเลลี ต่อจากนั้นก็ต่อสู้กันด้วยรถถังและปืนใหญ่ เจ้าหน้าที่สหประชาชาติที่ควบคุมการสงบศึกพยายามระงับการสู้รบครั้งนี้ แต่ไม่สำเร็จ

แอฟริกา

กานา — การก่อรัฐประหารในนครหลวงของกานา เมื่อ ๑๗ เม.ย. ๒๕๑๐ โดยกำลังทหารส่วนหนึ่งของกานา พยายามบุกเข้ายึดอำนาจรัฐบาลของพลตรี โจเซฟ อังกร่าห์ แต่ต้องประสบความล้มเหลว หัวหน้าคณะบุคคลที่ก่อรัฐประหารถูกจับกุมตัวไว้ได้ ดร. กวาเม เอ็น ครูมาห์ ประธานาธิบดีกานาคนก่อนที่ถูกปลดจากตำแหน่งนั้น เป็นผู้อยู่เบื้องหลังการก่อรัฐประหารที่ปราศจากการเสียเลือดเนื้อครั้งนี้

ยุโรป

ฝรั่งเศส — ประธานาธิบดีเดอโกล แห่งฝรั่งเศสประกาศแต่งตั้งรัฐบาลชุดใหม่เมื่อ ๘ เม.ย. ๒๕๑๐ นายปอมปีดูยังอยู่ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไปตามเดิม ส่วนรัฐมนตรีคนอื่น ๆ นั้นส่วนมากเป็นรัฐมนตรีในคณะรัฐบาลชุดที่แล้ว

- ออสเตรเลีย — ประชาชนจากประเทศคอมมิวนิสต์ในยุโรปตะวันออก หลายพันคนได้เดินทางเข้าไปชม การ แข่งขันชิงชนะเลิศกีฬาประเภทต่าง ๆ ในกรุงเวียนนา นครหลวงประเทศออสเตรเลีย เมื่อการแข่งขันสุดสิ้นลงแล้ว ประชาชนเกือบหนึ่งร้อยคนถือโอกาสขอลี้ภัย ไม่ยอมกลับประเทศของตน คนเหล่านี้ส่วนมากมาจากประเทศเชโกสโลวาเกีย ได้ให้การต่อทางการตำรวจออสเตรเลียว่า พวกเขาไม่สามารถให้การต่อการบีบบังคับได้การปกครองอย่างกดขี่ของคอมมิวนิสต์ได้
- โซเวียต — จอมพลโรเดียน มาลินอฟสกี รัฐมนตรีกลาโหมโซเวียตถึงแก่กรรมด้วยโรคมะเร็งเมื่อ ๓๑ มี.ค. ๒๕๑๐ จอมพลมาลินอฟสกี เป็นผู้นำทหารโซเวียตบุกเข้าไปในนครเบอร์ลินของเยอรมัน เมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๒
- เยอรมันตะวันตก — ดร. คอนราด อาเดเนออร์ อดีตนายกรัฐมนตรีเยอรมันตะวันตกล้มป่วยด้วยโรคไข้หวัดใหญ่และหลอดลมอักเสบ และอสัญกรรม เมื่อ ๑๘ เม.ย. ๒๕๑๐ ที่บ้านใกล้กรุงบอนน์ ในขณะอายุได้ ๘๑ ปี

อเมริกา

นักวิทยาศาสตร์สหรัฐส่งยานอวกาศเซอร์เวเยอร์ ๓ จากแหลมเคนเนดีเพื่อให้ไปลงบนดวงจันทร์ เมื่อ ๑๗ เม.ย. ๒๕๑๐ ยานอวกาศนี้มักต้องโทรทัศน์ที่หมุนได้ เพื่อถ่ายสถานที่ต่าง ๆ บนดวงจันทร์ ที่นักบินอวกาศ อาจจะไป ลงตามโครงอะปอลโลยานอวกาศยังมีปลั้วไฟฟ้าเล็ก ๆ สำหรับจะได้ใช้ชุดลงไปบนผิวพื้นของดวงจันทร์ถึง ๑๘ นิ้วฟุต เพื่อนำดินและหินที่ขุดได้จากที่ต่าง ๆ มาให้นักวิทยาศาสตร์ตรวจ จะได้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับภูมิประเทศของดวงจันทร์

ผู้เก็บตก

เรื่องของไข่ไก่

อธิบดีกรมหนึ่งเดินทางไปตรวจราชการที่อำเภอหนึ่งและพักอยู่ที่โรงแรมในอำเภอนั้น รุ่งเช้าลูกน้องได้เชิญไปรับประทานอาหารเช้าที่บ้าน โดยจัดเตรียมไข่ดาว หมูแฮม อย่างดีไว้ต้อนรับ หลังอาหารเช้าก่อนที่จะออกไปตรวจราชการ ท่านอธิบดีก็ขอตัวไปเข้าห้องน้ำ บ้านนั้นเป็นบ้านใต้ถุนสูง ท่านอธิบดีเลื้อยไปเห็นไก่ฝูงหนึ่งมาจิกของที่ตกไปจากบนบ้าน เสร็จแล้วท่านอธิบดีก็ออกมาพูดขึ้นว่า “คือจริง รู้จักทำสวนครัว เลี้ยงเบ็ด เลี้ยงไก่ด้วย” ลูกน้องผู้นั้นตอบว่า “ไข่ดาวที่ท่านรับประทานไปเมื่อเช้านี้ ก็ได้มาจากไก่ฝูงนั้นเองครับ”

ท่านอธิบดีต้องกลับไปห้องน้ำใหม่อีกครั้ง และเอาแจ็กรออกมาเก็บหมด
เรื่องนี้สอนให้รู้ว่าพูดอะไรกับผู้มีกัมบัญชาตังคืดดูให้รอบคอบก่อน

ข่าวสอบข้าราชการ

ข่าวสอบคัดเลือก

ทราบว่า มีส่วนราชการจะเปิดสอบคัดเลือกบรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

๑. กรมวิชาการ
  - ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกพาณิชยการ แผนกเลขานุการ หรือแผนกภาษาต่างประเทศ ๑ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตราชั้นจัตวา อันดับ ๓
๒. กรมการฝึกหัดครู
  - ก. ปริญญาทางพาณิชยศาสตร์ หรือทางการบัญชี ๒ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตราชั้นตรี อันดับ ๒
  - ข. อนุปริญญาทางการบัญชี หรือประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการบัญชี ๒ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตราชั้นตรี อันดับ ๑
๓. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร
  - ก. ปริญญาทางกสิกรรมและสัตวบาล ๑๔ อัตรา ปริญญาทางเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ ๗ อัตรา ปริญญาทางเศรษฐศาสตร์ ๔ อัตรา ปริญญาทางพาณิชยศาสตร์หรือทางการบัญชี ๒ อัตรา ปริญญาทางเศรษฐศาสตร์หรือทางพาณิชยศาสตร์ (สถิติ) หรือปริญญาทางศิลปศาสตร์ (สถิติหรือคณิตศาสตร์) ๖ อัตรา รวม ๓๓ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตราชั้นตรี อันดับ ๒
  - ข. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกพาณิชยการ หรือแผนกเลขานุการ หรือแผนกภาษาต่างประเทศ ๗ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตราชั้นจัตวา อันดับ ๓
๔. กรมอาชีวศึกษา
  - ก. ปริญญาทางวิศวกรรมศาสตร์ แผนกวิศวกรรมโยธา ๑ อัตรา ปริญญาทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ หรือปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมไทย ๓ อัตรา รวม ๔ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตราชั้นตรี อันดับ ๒
  - ข. อนุปริญญาทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ หรืออนุปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมไทย หรือประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ๖ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตราชั้นตรี อันดับ ๑

ก. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกพาณิชยการ หรือแผนกเลขานุการ หรือแผนกภาษาต่างประเทศ ๑ อัตรာ เพื่อบรรจุในอัตราชั้นจัตวา อันดับ ๓

๕. กรมประมง

ก. ปริญญาทางการประมง ๒๓ อัตรာ ปริญญาทางวิทยาศาสตร์ ๔ อัตรာ ปริญญาทางวิศวกรรมศาสตร์ แผนกวิศวกรรมเครื่องกล ๑ อัตรာ รวม ๒๘ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตราชั้นตรี อันดับ ๒

ข. อนุปริญญาทางการประมง ๑๓ อัตรา ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ๑ อัตรา แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ ๒ อัตรา แผนกวิชาวิจิตรศิลป์กรรม หรือประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยมการช่าง ๓ อัตรา รวม ๑๖ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตราชั้นตรี อันดับ ๑

ก. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกพาณิชยการ หรือเลขานุการ ๖ อัตรา แผนกช่างก่อสร้าง ๑ อัตรา แผนกวิจิตรศิลป์ ๑ อัตรา แผนกช่างเครื่องยนต์ ๑ อัตรา แผนกเกษตรกรรมหรือประกาศนียบัตรวิชาการประมง ๕๔ อัตรา รวม ๖๖ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตราชั้นจัตวา อันดับ ๓

๖. กรมโยธาเทศบาล

ก. ปริญญาทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ ๑ อัตรา ปริญญาทางวิศวกรรมศาสตร์ วิศวกรรมโยธา หรือวิศวกรรมสุขาภิบาล ๖ อัตรา ปริญญาทางพาณิชยศาสตร์ (สถิติ) หรือปริญญาทางเศรษฐศาสตร์ หรือปริญญาศิลปศาสตร์ (สถิติหรือคณิตศาสตร์) ๒ อัตรา รวม ๙ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตราชั้นตรี อันดับ ๒

ข. ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ๑๓ อัตรา แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ ๑๑ อัตรา แผนกวิชาช่างไฟฟ้า ๕ อัตรา รวม ๒๙ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตราชั้นตรี อันดับ ๑

ก. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกช่างก่อสร้าง ๑๑ อัตรา แผนกช่างไฟฟ้า ๑ อัตรา แผนกช่างเชื่อมโลหะ ๑ อัตรา แผนกช่างเครื่องยนต์ ๒๕ อัตรา แผนกพาณิชยการ ๕๒ อัตรา แผนกเลขานุการ หรือแผนกพาณิชยการ หรือแผนกภาษาต่างประเทศ ๕ อัตรา รวม ๘๕ อัตรา เพื่อบรรจุในอัตราชั้นจัตวา อันดับ ๓ □

หลักบริหารเบื้องต้น

โดย

ดร. อมร รักษาสัจย์

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ตอนที่ ๓ รัฐประศาสนศาสตร์หรือหลักบริหาร

ในตอนหนึ่งและสอง ผู้เขียนได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของการเมืองกับการบริหาร และโครงสร้างของรัฐบาลโดยสังเขปแล้ว โดยความหวังที่จะเป็นพื้นความรู้ที่จะช่วยให้เข้าใจระบบบริหารราชการได้ดีขึ้น ในตอนนี้ผู้เขียนขอถือโอกาสกล่าวนำในเรื่องที่เกี่ยวกับความหมายของการบริหารและคำศัพท์บางคำ ซึ่งมีที่ใช้บ่อยมากในวิชาบริหารและการบริหารงาน ตลอดจนหลักสำคัญหรือมาตรการที่นักบริหารและนักรัฐประศาสนศาสตร์ยึดถืออยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นเครื่องช่วยให้เข้าใจความมุ่งหมายและอุดมการณ์ของการศึกษาวิชานี้ได้ดียิ่งขึ้น ทั้งจะได้กล่าวถึงการจัดหน่วยงานของรัฐบาลไทยอย่างกว้าง ๆ ซึ่งจะช่วยเสริมความเข้าใจในด้านที่ว่าในประเทศไทยได้มีการจัดหน่วยงานที่จะบริหารราชการไปให้ถึงประชาชนได้อย่างไรบ้าง

๑. ความหมายของวิชาหลักบริหาร

ในปัจจุบันมีคำภาษาไทยที่เกี่ยวกับการบริหารใช้อยู่หลายคำ เช่น การบริหาร การบริหารราชการ การบริหารธุรกิจ หลักบริหาร บริหารศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การจัดการ ฯลฯ ส่วนภาษาอังกฤษก็มีหลายคำเหมือนกัน เช่น Administration, Public Administration,

Business Administration, Administrative Sciences, Principles of Administration, Administrative Theory, Management, ฯลฯ ความหมายของคำเหล่านี้ในภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษแต่ละคำไม่เหมือนกันเสียทีเดียว และคำไทยกับคำอังกฤษซึ่งเราใช้เป็นคำแปลอยู่นั้นมีความหมายไม่เหมือนกัน จึงควรหาความเข้าใจในความหมายของคำแต่ละคำไว้ก่อนเพื่อจะได้ใช้เป็นหลักในการตีความหมายของคำสมต่อไป

ในภาษาไทย บริหาร หมายความว่า ดูแล, รักษา, ปกครอง, รักษาการตามกฎหมาย กล่าวแก่, ดำรงสั่ง เช่น ราชบริหาร, คำแถลงไข เช่น พระพุทธบริหาร ส่วนคำว่า รัฐ หมายถึงถึงสถานะของการเป็นประเทศ ประศาสน์ คือ การแนะนำ, การสั่งสอน, การปกครอง, การจำเมือง, การสั่ง ศาสตร์ หมายถึงวิชาที่มีเนื้อหาที่แน่นอนเที่ยงตรง มีเหตุผลและสามารถทายเหตุการณ์ในอนาคตได้โดยถูกต้อง ต่างกับศิลป์หรือวิทยาซึ่งมีลักษณะแน่นอนน้อยลง มีส่วนที่ขึ้นกับความรู้สึกของผู้กระทำหรือผู้รับการกระทำมาก

ส่วนในภาษาอังกฤษ Administration มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน คือ Ad + Ministrar แปลว่า To + Serve เมื่อเป็นรูปนามจึงหมายถึงการรับใช้ ส่วนคำว่า Public นี้หมายถึงประชาชนจำนวนมาก สาธารณะ, หรือมหาชน ตรงกันข้ามกับ Private ซึ่งแปลว่าส่วนตัวหรือเอกชน จึงไม่ตรงข้ามกับคำ Business ซึ่งหมายความถึงธุรกิจ การค้า การอุตสาหกรรม ฯลฯ ส่วนคำว่า Management มาจากรากศัพท์ว่า Manus คือ hand (มือ), To handle (การจับถือ) ซึ่งในภาษาไทยแปลว่า การจัดการ ซึ่งน่าจะหมายความโดยอ้อมว่า หมายถึงการใช้มือมาจัดการให้เรียบร้อย

โดยที่คำเดียวเหล่านี้มีความหมายต่างกัน คำสมจึงมีความหมายต่างกันไปได้ต่าง ๆ นานาหลายประการ ในที่นี้จะเลือกอธิบายเฉพาะบางคำโดยสังเขปเท่านั้น

อาจกล่าวได้ว่าคำว่า หลักบริหาร มีความหมายใกล้เคียงกับ Principles of Administration หรือ Administrative Theory แต่ไม่เหมือนกับ Administrative Sciences ซึ่งน่าจะแปลว่า บริหารศาสตร์ ส่วนคำว่า Public Administration น่าจะแปลว่าการบริหารงานสาธารณะยิ่งกว่าการบริหารราชการหรือรัฐประศาสนศาสตร์ เพราะ Public Administration หมายถึงการรับใช้สาธารณชน ส่วนรัฐประศาสนศาสตร์หมายถึงวิชาที่ว่าด้วยการปกครองรัฐ หรือว่าด้วยการที่รัฐแนะนำประชาชน แล้วแต่จะแปลรัฐประศาสน์ว่าอะไรเป็นนามอะไรคุณศัพท์เหมือนเศรษฐบุตร (ลูกเศรษฐี หรือ เศรษฐีผู้เป็นลูก) ทั้งนี้ จะเห็นได้โดยง่ายว่า ทางไทยใช้ในความหมายที่สื่อ

ให้เห็นว่ารัฐสำคัญอยู่ที่เหนือประชาชน ส่วนทางฝรั่งถือว่าการทำงานของรัฐเป็นการบริการประชาชน อันแสดงให้เห็นความแตกต่างกันในอุดมการณ์ประชาธิปไตยอยู่ไม่น้อย สำหรับคำว่าบริหารนั้น ในภาษาไทยยังใช้ปะปนกันอยู่เพราะอาจหมายถึงอำนาจของฝ่ายบริหาร (Executive Power) หรือการบริหารงาน (Administration) ก็ได้

อย่างไรก็ดี ในบทความนี้ขอถือว่าวิชาบริหารราชการกับรัฐประศาสนศาสตร์เป็นของอย่างเดียวกัน และแปลได้ว่า Public Administration ซึ่งอาจให้คำนิยามได้อย่างง่าย ๆ ว่าได้แก่ “ศาสตร์ และ ศิลป์ ของการจัดการกิจการสาธารณะ” โดยนัยนี้ รัฐประศาสนศาสตร์จึงมีความหมายต่างกัน ๒ แนว คือ

๑. นัยที่เป็นศาสตร์ คือวิชาที่สามารถรวบรวมเนื้อหามาใช้สั่งสอนคนคว่ำสับต่อกันไปได้ เปรียบได้กับแพทยศาสตร์

๒. นัยที่เป็นศิลป์ คือ กิจกรรมที่รัฐบาล (หรือหน่วยงาน) ปฏิบัติอยู่ เปรียบได้กับการรักษาพยาบาล

ส่วนการจัดการนั้น เราหมายถึงการนำคน เงิน ทรัพยากรทั้งหลายมาดำเนินการให้ได้เป็นผลงานออกมภายในห้วงเวลาหนึ่ง

ฉะนั้น จึงอาจเขียนเป็นสูตรได้ว่า

การจัดการ = คน + เงิน + ทรัพยากร + เวลา → การบริหาร

ฉะนั้น การบริหารจึงเป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์ที่จะนำองค์ประกอบข้างบนนั้นมาผสมให้ออกมาเป็นผลงานหรือบริการ เหตุที่ต้องเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์นั้นก็เพราะการบริหารงานเป็นกิจกรรมที่ประกอบด้วยคนเกินกว่า ๒ คนขึ้นไปไม่ใช่วัตถุ จึงไม่อาจเป็นไปตามสูตรทางวิทยาศาสตร์เสมอไป เช่น ถ้าเราทราบว่าคนเดินได้ชั่วโมงละ ๓ กิโลเมตร ซึ่งถ้าเป็นการคิดตามหลักวิทยาศาสตร์แล้ว ก็หมายความว่า คนจะเดินได้ ๗๒ กม. ใน ๒๔ ชม. แต่ตามความเป็นจริงนั้น เราจะเห็นได้ว่าจะให้คนเดิน ๒๔ ชม. ติดต่อกันไม่ได้ การบริหารงานน่าจะเปรียบเทียบได้กับการนำผู้คนเดินผ่านภูมิประเทศต่าง ๆ ไปเป็นระยะไกล ๆ ซึ่งยากที่จะตอบได้ว่าจะไปถึงจุดหมายปลายทางได้เมื่อใด เพราะมีทั้งชายหญิง เด็ก และคนชรา ทั้งภูมิประเทศก็มีชันเขาสูงห้วย ทั้งยังอาจมีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นในระหว่างทางด้วย

ความไม่แน่นอนของผลงานที่จะได้รับนี้ ไม่หมายความว่าการบริหารจะเป็นวิชาซึ่งไม่ควรจะใช้ศึกษากันได้ แต่ย่อมจะรับได้ว่าวิชาบริหารยังไม่มีลักษณะเป็นศาสตร์โดยสมบูรณ์อย่างการคำนวณ แต่ก็มีค่านิยมที่แน่นอนได้ไม่น้อยกว่าวิชาแพทยศาสตร์เท่าใดนัก เพราะแพทย์อาจรักษาคนไข้ด้วยโรคธรรมดาไม่หายได้เหมือนกับนักบริหารทำงานง่าย ๆ ธรรมดาไม่สำเร็จก็มีเหมือนกัน แต่แพทย์และนักบริหารส่วนใหญ่ น่าจะทำหรือควรทำได้สำเร็จเมื่อได้ใช้หลักวิชาของตน

ฉะนั้นบทบาทของนักวิชาการบริหารจึงอยู่ที่ว่าทำอะไรจึงจะทำให้การบริหารมีลักษณะเป็นศาสตร์ยิ่งขึ้น ส่วนใดที่ต้องใช้ชั้นเชิง หรือศิลป์ ในการทำงาน เช่น ในด้านลักษณะการนำ (ประมุขศิลป์) การจูงใจคน การมนุษยสัมพันธ์ ก็อาจจะศึกษาได้ในแง่ของพฤติกรรมศาสตร์ ทำนองเดียวกันกับที่ศิลปินถ่ายทอดศิลปะของตนให้กับศิษย์ด้วยการสอน จิตรกรรม, ปฏิมากรรม ฯลฯ หรือที่นักศึกษแพทยต้องเรียนวิชาศิลปะการรักษารักษาโรคด้วย

ความพยายามของนักวิชาการบริหารที่จะทำให้วิชานี้เป็นวิชาที่มีลักษณะเป็นศาสตร์ยิ่งขึ้นนี้ ทำให้ภาครัฐประศาสนศาสตร์ต้องมี มาตรการ คติ คีล หลักชัย หรืออุดมการณ์ยึดถือไว้เป็นธงชัยหรือบรรทัดฐานที่จะปรุ่งแต่งวิชา หรือดำเนินการบริหารของตนให้บรรลุผลด้วยดี ดังจะได้กล่าวต่อไป

๒. หลักชัยของการบริหาร หรือคติบริหาร

หลักชัยหรือจุดในอุดมคติของนักบริหารดังกล่าวข้างต้น ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักประหยัด หลักความรับผิดชอบ หลักพัฒนา ดังจะได้อธิบายโดยลำดับไป

๑) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) คือการบริหารงานโดยถือหลักว่าให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพสูงที่สุดที่จะทำได้ วิชาที่จะคิดว่าการทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดมีประสิทธิภาพมากหรือน้อย ก็ได้แก่การเปรียบเทียบว่าสิ่งนำเข้าหรือต้นทุนที่เราลงไปในงานนั้นได้ผลงานออกมาอย่างน้อยเพียงใด ประสิทธิภาพจึงเป็นสัดส่วนหรือเรโซ (Ratio) ของสิ่งนำเข้ากับผลผลิต เขียนเป็นสูตรได้ว่า

$$\text{Efficiency} = \text{Input} : \text{Output}$$

ฉะนั้น ถ้ารถยนต์ยี่ห้อ ก. ราคาเท่ากับรถยนต์ยี่ห้อ ข. กินน้ำมันเท่ากัน จุกนเท่ากัน แต่รถยนต์ ก. วิ่งได้ไกลกว่า เร็วกว่า รถยนต์ ข. ก็เรียกได้ว่า รถยนต์ ก. มีประสิทธิภาพสูงกว่ารถยนต์ ข.

๒) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) คำนี้แม้จะฟังดูคล้าย ๆ กับคำว่าประสิทธิ-
ภาพก็ตาม แต่ความหมายต่างกันมาก กล่าวคือหลักประสิทธิผล ถือเอาผลงานที่ทำงานสำเร็จลง
ให้เป็นหลักในการพิจารณา เพราะมีกิจกรรมทางบริหารบางประการซึ่งจำเป็นต้องทำให้สำเร็จผล
ไม่ว่าจะสิ้นเปลืองหรือไร้ประสิทธิภาพเพียงใด เช่น การฉีดวัคซีน ต้องพยายามฉีดให้ได้ทั่วถึงโดย
ทุกวิถีทางจึงจะสามารถป้องกันโรคระบาดได้

๓) หลักประหยัด (Economy) เป็นหลักซึ่งดูเผิน ๆ เหมือนจะซ้ำกับหลักที่หนึ่ง
เพราะการบริหารงานโดยประหยัดกำลังคน เวลา และทรัพยากร ย่อมหมายถึงการลดค่าใช้จ่าย
ในส่วนนำเข้า (input) คือรวมความว่าลงทุนน้อยลงได้ผลงานเท่าเดิมก็นับว่ามีประสิทธิภาพดี
แต่ที่จริงแล้วหลักประสิทธิภาพมองจากแง่ที่ว่า ถ้าลงทุนเท่ากันก็ต้องพยายามให้ได้ผลงานมากกว่า
คนอื่น ส่วนหลักประหยัดมุ่งอยู่ที่ว่าจะทำงานให้ได้ผลเท่ากันแล้วขอให้เราลงทุนน้อยกว่าผู้อื่น
ฉะนั้น การบริหารที่ดีจึงต้องยึดหลักทั้ง ๒ พร้อมกันไป

๔) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) การทำงานทุกชนิดจะต้องมีการรับผิด
ชอบ ถ้าเป็นการบริหารราชการ ผู้บริหารก็ต้องยอมรับผิดและรับผิดชอบต่อผู้เป็นเจ้าของราชการ
นั้น กล่าวคือ ถ้าเป็นการปกครองระบบกษัตริย์ ข้าราชการบริหารก็ต้องรับผิดชอบต่อกษัตริย์ ถ้าเป็น
ระบบประชาธิปไตย ข้าราชการก็ต้องรับผิดชอบต่อประชาชน เรื่องของความรับผิดชอบเป็นเรื่อง
ใหญ่ หากจะพิจารณาในรายละเอียด ในที่นี้ขอแต่ให้ระลึกอยู่เสมอว่า ผู้ทำงานย่อมต้องรับ
ผิดชอบต่อผู้ใดผู้หนึ่งหรือกลุ่มชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเสมอ จะทำไม่รู้ไม่ชี้ ได้ก็ช่าง เสียก็ช่าง มิได้
แม้แต่ผู้จัดการบริษัทก็ต้องรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วน ก็ต้องรับผิดชอบต่อหุ้นส่วน
เสมอ

คนบางคนทำงานไปเรื่อย ๆ ไม่หันมาพิจารณาตนว่า งานที่ตนทำนั้นควรรับผิดชอบต่อ
ใคร บางคนก็คอยแต่จะรับความชอบ แต่ความผิดไม่รับ หรือคอยบิดโยนไปให้ผู้อื่น อย่างนี้
หรือว่าเป็นนักบริหารไม่ น่วจะเป็นนักฉวยโอกาสหรือกาฝากมากกว่า

๕) หลักพัฒนา (Development) นักบริหารรุ่นเก่า ๆ มักจะยึดคติว่าการทำงานนั้นทำ
แค่พอให้ได้คุ้มทุน หรือพอให้งานประดัง ๆ ไปได้วันหนึ่ง ๆ เท่านั้น เมื่อทำงานได้ตามหลักที่ ๓

ถึง & ได้กั้นไว้แต่เดิมไปแล้ว ทักษะคืออย่างนี้ นักบริหารรุ่นใหม่ไม่เห็นพ้องด้วย เพราะหน่วยงานต่าง ๆ ต้องคอยพัฒนาบริการของตนให้ทันกับความต้องการของชาติหรือสังคมอยู่เสมอ จะว่าไปแล้วต้องคอยพัฒนาบริการให้ทันความต้องการของชาติไปด้วยซ้ำ เช่น ไม่ใช่รอให้มีคนป่วยล้มเหลือเสียก่อน จึงจะสร้างโรงพยาบาลเพิ่มขึ้น ดังนั้น ผู้เขียนจึงขอเสนอให้ถือหลักพัฒนาเป็นคติใหม่ของการบริหารเพิ่มเติมขึ้นจากหลักหรือคตินี้ยึดติดกันมาแต่เดิม เป็นที่น่ายินดีที่ทางราชการได้เห็นความจำเป็นในขั้นนี้ ดังจะเห็นได้จากการขยายและเพิ่มเติมงานของคณะรัฐประศาสนศาสตร์เดิมขึ้นเป็นสถาบันใหม่ เรียกว่า สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ อันหมายความว่า ได้ยอมรับหลักพัฒนาในการบริหารงานด้วย

จะเห็นได้ว่า การศึกษาวิชาบริหารนี้เรายึดหลักทั้ง ๕ ประการนี้เป็นขงชัย คือ พยายามหาช่องทางที่จะบริหารงานต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง ๕ ข้อกันอย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่ขอให้คำนึงอยู่เสมอว่า ในบางครั้งหลัก ๕ ข้อนี้อาจจะขัดกันขึ้นซึ่งจะเป็นความจำเป็นที่นักบริหารจะต้องเลือกเอาว่าในกรณีนั้นเขาควรจะต้องเลือกทำงานโดยถือหลักอะไร เช่น กรณีเกิดโรคระบาด ก็ต้องตัดสินใจหาทางฉีดยาป้องกันโรค และให้การรักษามุ้เป็นโรคติดต่อกันโดยเร็วที่สุด โดยไม่ต้องกังวลถึงประสิทธิภาพหรือความประหยัดต่อไป เช่น ต้องส่งแพทย์และยาไปทางเครื่องบินแทนที่จะให้เดินหรือพายเรือไป ฯลฯ ส่วนในกรณีบางอย่าง เช่น การจัดบริการการศึกษานั้นต้องถือหลักพัฒนาเป็นข้อใหญ่ การมีว่ประหยัดหรือจะหวังแต่ผลได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ ทำให้ไม่มีโอกาสทำการทดลองค้นคว้าวิจัยในทางวิชาการที่ต้องเสียต่อผลได้เสียบ้างนั้น ย่อมไม่ทำให้ได้ผลจากการศึกษาเต็มที่ เป็นต้น

เมื่อได้พิจารณามาถึงขั้นนี้ผู้เขียนก็ใคร่ขอเตือนว่า หลัก ๕ ประการนี้เป็นหลักของการบริหารราชการ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ เป็นสำคัญ เพราะถ้าจะให้คลุมถึงหลักของวิชาบริหารธุรกิจ (Business Administration) แล้วจะต้องมีหลักเพิ่มอีกหนึ่งข้อ คือ หลักกำไร (Profit Motive) เพราะย่อมไม่มีองค์การค้า บริษัทธุรกิจใด ๆ จะสามารถดำเนินการไปได้ตลอดไปโดยไม่หวังผลกำไร เว้นแต่จะจัดเป็นรูปมูลนิธิ หรือสถาบันการกุศลเท่านั้น ซึ่งแม้จะเป็นของเอกชนก็ต้องถือว่าเป็นบริการสาธารณะ (Private Institution for public service) ไม่ใช่องค์การค้าธุรกิจแท้ ๆ

อย่างไรก็ดี ผู้เขียนไม่หมายถึงว่าถ้าผู้ใดจะทำการ บริหารธุรกิจแล้วควร จะมุ่งเอาแต่แสวงหากำไร ทำเดียว เพราะในปัจจุบัน บริษัทธุรกิจต่าง ๆ ก็มักต้องกันงบประมาณส่วนหนึ่งไว้เพื่อการพัฒนา ผลผลิตของตน และมีทุนไว้เพื่อเป็นการบริการสาธารณะต่าง ๆ ด้วย ดังจะเห็นได้จากใบโฆษณา ของบริษัทบางบริษัทในเมืองไทยนี้เอง ว่าบางรูปเป็นการประชาสัมพันธ์ยิ่งกว่าการโฆษณาขาย สินค้า เช่น ในการประกาศให้ทุนนักเรียนที่ยากจน เป็นต้น

๓. การจัดหน่วยราชการเพื่อบริการประชาชนของไทย

ปัจจุบันรัฐบาลไทย มีการบริหารงานมากมายในทุกด้าน เช่น ในด้านนิติบัญญัติ ก็มี การบริหารของรัฐสภา ทางตุลาการก็มีการบริหารงานของการศาล ส่วนในฝ่ายบริหารก็จัดการ บริหารออกเป็นส่วน ๆ ดังนี้ คือ

๑) การบริหารราชการส่วนกลาง มี ๓๓ กระทรวง (รวมทั้งสำนักนายกรัฐมนตรี)

และทบวงการเมืองอิสระและรัฐวิสาหกิจอีกมากมาย

กระทรวงต่าง ๆ แบ่งส่วนราชการออกเป็นกรม หรือหน่วยราชการเทียบเท่ากรม

กรมต่าง ๆ แบ่งส่วนราชการออกเป็นกอง หรือหน่วยราชการเทียบเท่ากอง (บางกรม ยังมี "ส่วน" ซึ่งปกครองกอง ๒-๓ กอง อีกต่อหนึ่ง แต่กำลังยุบเลิกไป)

กองต่าง ๆ ยังแบ่งงานออกเป็นส่วนต่าง ๆ อีกด้วย ส่วนแผนกนั้นอาจมีการแบ่งงาน เป็นการภายในเป็นหมวดก็มี

นอกจากนี้ กระทรวงและกรมต่าง ๆ ยังมีหน่วยพิเศษของตนไปประจำอยู่ในต่างจังหวัด เป็นจำนวนมากชั้นทุกที เช่น สำนักงานเขต สถานีทดลอง ออมสิน, ไปรษณีย์, โรงเรียน, กองทหาร, เรือรบ, ตำรวจชายแดน ฯลฯ ซึ่งต้องรายงานรับผิดชอบโดยตรงต่อกระทรวง หรือกรมโดยไม่ต้องผ่านจังหวัดหรืออำเภอ อย่างหน่วยราชการส่วนภูมิภาค

๒) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งออกเป็น ๗๖ จังหวัด จังหวัดแบ่งเป็นอำเภอ และกิ่ง (รวมราว ๕๐๐ อำเภอ), อำเภอแบ่งออกเป็นตำบล (รวมราว ๆ ๕,๐๐๐ ตำบล) ตำบล แบ่งออกเป็นหมู่บ้าน (มีรวมกันประมาณ ๕๐,๐๐๐ หมู่บ้าน) ทั้งนี้ การบริหารราชการที่แท้จริง

นั้นทางราชการจัดส่งข้าราชการจากกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ไปประจำอยู่ในระดับจังหวัด และอำเภอเท่านั้น ส่วนตำบลและหมู่บ้านนั้นเป็นระบบตัวแทนของราษฎรมาช่วยทำงานโดยไม่ถือว่าเป็นข้าราชการ

ปัจจุบัน ในจังหวัดต่าง ๆ มีข้าราชการของกรมกระทรวงต่าง ๆ ไปร่วมทำงานอยู่ในศาลากลางจังหวัดประมาณ ๒๐ หน่วย เช่น ปกครอง, คลัง, สรรพากร, ศึกษาธิการ, ดำรงจตุร, อณามัย, อัยการ, สถิติ, เศรษฐการ, สรรพสามิต, ป่าไม้ ที่ดิน, ข้าว, กสิกรรม, ประมง, สัตวแพทย์, สหกรณ์, โรงพยาบาล, ประชาสงเคราะห์, พัฒนาการ, ศุลกากร, ตรวจคนเข้าเมือง, แรงงาน สถิติ ฯลฯ แล้วแต่จังหวัดใหญ่เล็กหรือมีงานด้านใดเป็นพิเศษบ้าง

ส่วนในระดับอำเภอ ก็มีเจ้าหน้าที่ในแผนกการต่าง ๆ คล้ายกับที่จังหวัด แต่มีน้อยกว่าเพราะอาจฝากงานให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงเดียวกันช่วยทำได้ หากไม่มีงานของกรม นั้นมากพอที่จะต้องส่งคนไปประจำอยู่

๓) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ในปัจจุบันก็มีหลายรูปแบบอำนาจหน้าที่คล้าย ๆ กันและบางที่ก็ซ้ำซ้อนกันกับหน้าที่ของราชการบริหารส่วนภูมิภาค หรือใช้ให้ข้าราชการส่วนภูมิภาคเป็นผู้ทำงานของหน่วยท้องถิ่นนั้น หน่วยท้องถิ่นเหล่านี้ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล (มี ๓ รูป คือ เทศบาลนคร, เมือง และตำบล) สุขาภิบาล, สภาตำบล, องค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการสภาตำบล

จะเห็นได้ว่า ทางราชการได้จัดให้มีหน่วยราชการแบบต่าง ๆ ขึ้นจำนวนมาก โดยเฉพาะในรอบสิบปีที่ผ่านมาจนอาจกล่าวได้ว่าเกือบจะไม่มีงานอะไรที่ทางราชการยังมิได้มีหน่วยงานขึ้นรับผิดชอบดำเนินการจัดทำ ปัญหาของการบริหารในปัจจุบันดูเหมือนจะอยู่ที่ว่าหน่วยงานเหล่านั้นทำงานซ้ำซ้อนกันเพียงใด และแต่ละหน่วยได้ทำงานไปครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่ควรจะทำหรือไม่ ยิ่งกว่าจะอยู่ที่ว่ามีหน่วยงานในด้านนั้นหรือยัง

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

นั้นเก่งในวิชาอื่น ๆ เช่น วิชาภาษา, วิชาสังคม, วิชาวิทยาศาสตร์ ไปทุกวิชา เรื่องทำนองนี้ เราจะเห็นว่าเมืองไทยเราก็กังทำกันอยู่บ้าง ดังจะเห็นได้จากการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ บางสถาบันยังมีการสอบกันเพียงวิชาหนึ่งหรือสองวิชาเท่านั้น ทั้งนี้ เพราะเขาสรุปว่า ถ้าเด็กทำคะแนนในวิชาที่เขากำหนดให้สอบนั้นได้สูงแล้ว ก็จะสามารถเข้าศึกษาในสถาบันนั้นได้ตลอดไป ซึ่งเมื่อผู้อ่านได้อ่านรายละเอียดในทางทฤษฎีทั้งสองแล้วจะไม่เห็นด้วยกับความคิดอันนี้เลย

ทฤษฎีที่สอง นักจิตวิทยากลุ่มนี้มีความเห็นขัดแย้งกับนักจิตวิทยากลุ่มแรก พวกเขาเชื่อว่าเราวัดความสามารถที่แท้จริงได้หลาย ๆ อย่าง ไม่ใช่จะเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ฉะนั้น ทฤษฎีนี้จึงมีชื่อว่า ทฤษฎีเราวนที่วัดตัวประกอบเป็นกลุ่ม (Group Factor Theory) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ให้ความเห็นว่า การที่เราจะระบุว่าบุคคลใดมีเชาวน์สูงหรือมีเชาวน์ต่ำนั้น จะพิจารณาความสามารถของบุคคลนั้น ๆ เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งหาได้ไม่ เราจะต้องพิจารณากันในทุก ๆ ด้าน จึงจะสรุปได้ว่าบุคคลนั้นมีเชาวน์ดีหรือไม่ดีอย่างไร ถ้าเราจะเปรียบเทียบกับคนที่เรานึกถึง บุคลิกลักษณะของใครสักคนหนึ่ง เรามักจะนึกถึงคน ๆ นั้นในทุกท่าทาง, กริยา, การแต่งตัว และอื่น ๆ ของเขาทั้งหมด เราจะไม่นึกถึงเพียง คิ้ว, คาง, จมูก, ปาก หรืออื่น ๆ เพียงส่วนหนึ่งส่วนใดเท่านั้น หรือการประกวดนางงามก็เหมือนกัน ผู้ที่จะได้รับตำแหน่งยอดเยี่ยมจะต้องเป็นผู้ที่มีความงามทุกอย่าง ทั้งร่างกาย, กิริยามรรยาท, การสังคม และอื่น ๆ ฉะนั้น ใครมีความงามมากกว่ากันก็คว่ำตำแหน่งไปกิน

นักจิตวิทยาคนสำคัญคนหนึ่งที่ได้แยกแยะตัวประกอบของเชาวน์ในทฤษฎีนี้ไว้ว่าคืออะไรบ้างคือ L.L. Thurstone เขากล่าวว่าเชาวน์ประกอบด้วยส่วนย่อย ๆ ๗ ส่วนด้วยกัน คนที่มีเชาวน์สูงจะต้องมีความสามารถทั้ง ๗ อย่างนี้โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในเกณฑ์สูง ตัวประกอบทั้ง ๗ อย่างของ Thurstone ได้แก่

ก. การใช้เหตุผลทั่วไป (General Reasoning) ได้แก่ความสามารถในการหาเหตุผลมาสรุปเหตุการณ์หรือหาเหตุผลมาวินิจฉัยเหตุการณ์หนึ่ง ๆ ว่า เหตุการณ์นั้น ๆ ทำไมจึงเป็นอย่างนั้น หรือถ้าเหตุการณ์นั้นดำเนินต่อไปแล้ว มันจะดำเนินไปในรูปใด จะลงเอยอย่างไร

ข. ความจำ (Memory) ได้แก่ความสามารถที่จะจำตัวเลข, ชื่อคน, ชื่อสถานที่, หรือข้อความใดข้อความหนึ่ง ความจำอย่างนี้เป็นความจำชนิดที่ไม่ต้องใช้หัวใจคิดเลย (Rote Memory)

ในเรื่องความจำของคนเรานี้ผู้อ่านคงจะสังเกตเห็นบ้างแล้วว่าคนบางคนจำชื่อคนอื่นได้แม่นยำเหลือเกิน บางคนไม่เคยพบกันตั้งนาน แต่พอพบกันอีกครั้งก็เรียกชื่อเสียงเรียงนามได้อย่างถูกต้อง แต่ตรงข้ามบางคนจำชื่อคนอื่นไม่ได้เลย

ก. ความเร็วในการสังเกต (Perceptual Speed) ได้แก่ความสามารถในการที่จะสังเกตรายละเอียดของรูปภาพหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งในเวลาอันจำกัด นักจิตวิทยาเชื่อว่าผู้ที่มีเชาวน์สูงย่อมมีความสามารถในการที่จะสังเกตรายละเอียดได้มากกว่าผู้ที่มีเชาวน์ต่ำ ยกตัวอย่างง่ายๆ ถ้าคนกลุ่มหนึ่งไปดูภาพยนตร์รอบเดียวกัน เมื่อดูจบแล้วลองให้คนกลุ่มนั้นมาเล่ารายละเอียดของภาพยนตร์ให้ฟังทีละคน จะมีคนเล่าได้ละเอียดถี่ถ้วนผิดกัน บางคนเล่าได้อย่างละเอียด บางคนเล่าได้แต่เพียงเรื่องคร่าวๆ เท่านั้น ทั้งนี้เพราะคนในกลุ่มนั้นมีระดับเชาวน์แตกต่างกัน

ง. การคิดคำนวณและการใช้ตัวเลข (Number Facility) คือความสามารถในการคิดตัวเลขนั่นเอง ความยากง่ายของโจทย์เลขที่เขาจะใช้วัดความสามารถของบุคคลก็มักจะขึ้นอยู่กับระดับอายุของผู้ที่เราต้องการจะวัด ผู้ที่มีอายุมากก็ย่อมจะต้องมีความสามารถในการคิดคำนวณตัวเลขได้ยากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย และในข้อสอบมาตรฐานนั้นเขาได้คำนวณไว้แล้วว่าคนอายุเท่านั้นจะสามารถทำข้อสอบได้ยากง่ายเพียงใด ในชีวิตจริงๆ เราจะเห็นได้ว่าคนที่มีความรู้เท่าๆ กันจะมีความสามารถในการคิดเลขต่างกัน บางคนคิดได้เร็วบางคนคิดได้ช้าและช้าบางทีก็ผิดพลาดอีก

จ. การใช้ภาษา (Verbal Ability) การใช้ภาษานี้รวมถึงความสามารถในการอ่านและทำความเข้าใจทางภาษาด้วย (Verbal Comprehension) โดยปกติแล้วมนุษย์เราย่อมจะมีความสามารถในการใช้และการเข้าใจในภาษาแตกต่างกัน บางคนก็สามารถใช้ภาษาได้สละสลวยคล่องแคล่ว บางคนก็ใช้ภาษาได้ตะกุกตะกัก อ่านแล้วหรือฟังแล้วเรียกได้ว่าเป็นภาษาเลย ในด้านการอ่านก็เช่นเดียวกัน บางคนเมื่อเรายื่นหนังสือให้อ่าน เมื่อเขาอ่านจบแล้วเราจะถามอะไรในสิ่งที่เขาอ่านเขาเป็นตอบได้หมด บางคนตอบไม่ได้เลย ผู้อ่านหลายท่านคงจะเคยเป็นกรรมการสอบคัดเลือกหรือสอบแข่งขันบ้างแล้ว และคงจะเคยเป็นกรรมการออกและตรวจวิชาภาษาไทยด้วย คงจะทราบดีว่าคนสอบแต่ละคนนั้นมีความสามารถในการใช้ภาษาหรือเขียนเรียงความต่างกัน บางคนแต่งได้ดีสละสลวยน่าอ่าน บางคนแต่งแล้วไม่ได้ความเลย นั่นแหละเป็นเพราะเชาวน์ของเขาต่างกัน

ฉ. ความคล่องในการใช้คำ (Word Fluency) ได้แก่ความรวดเร็วและความถูกต้องในการเขียนคำอย่างถูกต้องรวดเร็ว ทั้งนี้ รวมถึงการทราบความหมายที่ถูกต้องของคำด้วย โดย

ปกติข้อสอบชนิดนี้มักจะถามพวกคำศัพท์และความหมายของคำต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อจะวัดดูว่าผู้สอบรู้ความหมายและสามารถเขียนคำต่าง ๆ ได้ถูกต้องหรือไม่เพียงไร

ข. ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ (Spatial Visualization) ได้แก่ความสามารถในการนำเอารูปภาพมาประดิษฐ์ประด้อกัน ซึ่งแต่ละคนย่อมจะมีความสามารถชนิดนี้ไม่เท่ากัน บางคนเมื่อมองเห็นรูป (ซึ่งอาจจะแยกออกเป็นส่วน ๆ) ก็สามารถบอกได้ทันทีว่า เมื่อเอารูปนั้นมารวมกันแล้วมันจะเกิดเป็นรูปอะไรขึ้นมา หรือสามารถจะแยกแยะรูปได้ทันที

อย่างไรก็ตาม นักจิตวิทยาปัจจุบันลงความเห็นพ้องกันว่า ตัวประกอบแต่ละตัวประกอบนั้นมีส่วนประกอบร่วมกันอยู่ ผลของการทดสอบเขาวงกตทั่วไปจะปรากฏอย่างไร ก็แล้วแต่ค่าส่วนประกอบที่ร่วมกันนั้นเป็นส่วนใหญ่ แต่ส่วนประกอบอีกส่วนหนึ่งของตัวประกอบแต่ละตัวนั้นจะแสดงถึงความสามารถเฉพาะของแต่ละบุคคล (Individual Special Ability)

ชนิดของข้อสอบเขาวงกต

การแบ่งประเภทของข้อสอบนั้น อาจมีวิธีแบ่งหลายวิธีด้วยกันแล้วแต่ว่าเราจะใช้อะไรเป็นมาตรฐานในการแบ่ง เช่น ถ้าเราถือเอาเครื่องมือในการสอบเป็นมาตรฐานในการแบ่ง ก็อาจแบ่งได้เป็น ข้อสอบที่ต้องเขียนตอบ (Paper and Pencil Test), ข้อสอบประเภทปฏิบัติ (Performance Test) และข้อสอบปากเปล่า (Oral Test) ถ้าถือเอาจำนวนคนสอบก็อาจแบ่งได้เป็น ข้อสอบแบบรายบุคคล (Individual Test) และข้อสอบแบบหมู่ (Group Test) นอกจากนี้เขายังแบ่งเป็นแบบอื่น ๆ ได้อีกหลายแบบ แต่ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะเรื่องของการแบ่งข้อสอบเขาวงกตเท่านั้น และจะกล่าวแต่การแบ่งแบบที่นักจิตวิทยาเขานิยมแบ่งกันด้วย ซึ่งเขาได้แบ่งข้อสอบเขาวงกตออกเป็น ๒ แบบด้วยกันคือ

ก. ข้อทดสอบเขาวงกตแบบรายบุคคล (Individual Intelligence Test) เป็นข้อทดสอบเขาวงกตซึ่งจัดเพื่อทดสอบคราวละคน ผู้ทำการทดสอบ (Examiner) จะต้องได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษ จนมีความชำนาญจึงจะไปทดสอบได้ เพราะผู้ทำการทดสอบจะต้องจดพฤติกรรมต่างๆ ที่ผู้ถูกทดสอบ (Examinee) แสดงออกมา หลักของข้อทดสอบเขาวงกตรายบุคคลคือว่าบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันเสมอ (Individual Differences) การทดสอบรายบุคคลมักใช้ร่วมกับการทดสอบแบบหมู่ เมื่อต้องการทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ สำหรับพวกจิตเป็ดัยพวกสมองพิการ และพวกผิดปกติอื่น ๆ การทดสอบรายบุคคลนั้นเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะจะช่วย

ให้ผู้ทดสอบเข้าใจและสังเกตผู้ถูกทดสอบได้อย่างถูกต้อง แต่ข้อทดสอบเขาวัวเป็นรายบุคคลนั้น มีจุดอ่อนอยู่ตรงที่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการทดสอบแต่ละครั้งสูงมาก ผิดกับข้อสอบเขาวัวแบบที่จะกล่าวต่อไป

ข. ข้อทดสอบเขาวัวแบบหมู่ (Group Intelligence Test) คือข้อทดสอบซึ่งจัดขึ้นเพื่อสอบเขาวัวของคนเป็นกลุ่มในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หรือชั้นที่กำหนดไว้ และทดสอบคราวละหลาย ๆ คนพร้อมกัน โดยปกติข้อทดสอบเหล่านี้มักจะบอกเกณฑ์อายุของผู้ถูกทดสอบไว้ด้วยเสมอ เช่น ข้อสอบชุดนี้ใช้สำหรับทดสอบเด็กอายุ ๗-๑๐ ปี หรือใช้ทดสอบผู้ใหญ่ หรือมีคะแนนก็บอกเกณฑ์ชั้นเรียนไว้ เช่น ใช้ทดสอบกับเด็กชั้นประถม หรือชั้นมัธยม เป็นต้น การทดสอบเขาวัวแบบหมู่นี้มีประโยชน์ต่อการศึกษามาก ฉะนั้น ในการสอบเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาแทบทุกแห่งในสหรัฐอเมริกาเขาจึงใช้กัน เพราะจะได้ช่วยจัดชั้นให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กนักเรียนได้โดยอาศัยส่วนเฉลี่ยของเขาวัวเป็นเกณฑ์ ข้อทดสอบแบบเป็นหมู่นี้ไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมากเท่าแบบรายบุคคลดังกล่าวแล้วในข้อ ก.

การวัดเขาวัวด้วยระเบียบวิธีอื่น ๆ

นอกจากวิธีการวัดเขาวัวโดยใช้ข้อสอบแล้ว ยังมีระเบียบวิธีอื่น ๆ อีกในที่นี้จะนำมากล่าวแต่พอสังเขปเท่านั้น

ก. การวัดเขาวัวด้วยระเบียบวิธีเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ความเจริญเติบโตของเด็ก การวัดเขาวัวโดยวิธีนี้ โดยมากมักจะเปรียบเทียบพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กกับเกณฑ์เฉลี่ยอายุของเด็กรุ่นเดียวกัน

ข. การต่อแบบ วิธีนี้คล้ายกับของเด็กเล่นที่เรียกว่าต่อภาพ ซึ่งเมื่อต่อกันเข้าแล้วจะได้รูปภาพต่าง ๆ หรือรูปเหลี่ยมต่าง ๆ ยังมีที่คล้ายกันอีกอย่างหนึ่งก็คือการให้ผู้ถูกทดสอบเอาแผ่นรูปต่าง ๆ ใสในช่องให้ถูกต้อง รูปต่าง ๆ เหล่านี้ อาจเป็นรูปตามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม หรืออื่น ๆ

ค. การสร้างเรื่องราวจากรูปภาพ ผู้ทดสอบจะเอาภาพให้ผู้ถูกทดสอบดู และชวนให้เขาสร้างเรื่องราวจากรูปภาพที่เห็น วิธีนี้โดยมากใช้วัดเป็นรายบุคคล แต่ในปัจจุบันนี้มิใช้วัดเป็นหมู่บ้าง

ง. การเขียนหรือลอกแบบรูป วิธีนี้ผู้ถูกทดสอบจะต้องลอกรูปภาพที่เขากำหนดไว้ หรืออาจถูกขอให้เขียนภาพอะไรก็ได้ตามใจชอบ แล้วผู้ทดสอบเขาจะพิจารณาจากรูปที่ผู้ถูกทดสอบวาดกันว่า ผู้ถูกทดสอบจะมีเขาวงกตอย่างไร โดยปกติรูปที่ใช้ใช้นั้นมักจะเป็นรูปคน, สัตว์ ต้นไม้ บ้าน หรือรูปอื่น ๆ แต่ต้องไม่เกินความสามารถของผู้ทดสอบไป

จ. การใช้เครื่องมือและสัมภาระนี้ การทดสอบเขาวงกตแบบนี้ Jean Piaget นักจิตวิทยาชาวสวิสเป็นผู้ริเริ่มใช้ โดยมีจุดประสงค์ที่จะวัดความสามารถในการใช้เหตุผลในการขบปัญหาของผู้ถูกทดสอบ วิธีการของการทดสอบแบบนี้มีอยู่หลายวิธีด้วยกัน วิธีหนึ่งซึ่งง่าย ๆ เช่นเอาก้อนกรวดมาวางเรียงกันสองแถวขนานกันตั้งในภาพ (โดยให้แต่ละแถวมีจำนวนเท่ากัน)

○ ○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○ ○

แล้วถามผู้ถูกทดสอบว่า ก้อนกรวดสองแถวนี้มีจำนวนเท่ากันหรือไม่ เมื่อผู้ถูกทดสอบตอบแล้วลองทดลองย้ายแถวใดแถวหนึ่งให้ยาวกว่าอีกแถวหนึ่งตั้งในภาพ

○ ○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○ ○

แล้วก็ตามผู้ถูกทดสอบต่อไปอีกว่าสองแถวนี้ก้อนกรวดเท่ากันหรือไม่ แล้วจึงซักหาเหตุผลว่าทำไมจึงเท่ากันหรือไม่เท่ากัน (แล้วแต่ผู้ถูกทดสอบเขาจะตอบ) วิธีวัดเขาวงกตแบบนี้ต้องการผู้ทดสอบที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นพิเศษและมีความชำนาญในการสัมภาษณ์อย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อให้ได้วงถามเด็กได้โดยที่เด็กไม่รู้ตัว และสามารถอ่านพฤติกรรมของเด็กได้อย่างถูกต้อง

(ยังมีต่อ)

Blessed is the exposition by which anything is saved from destruction.

การตีความแห่งเอกสารทั้งหลายพึงกระทำในทางที่จะให้เอกสารนั้นมีผลยิ่งกว่า

จะให้ไร้ผล

สุภาษิตกฏหมาย

นักเรียนไทยกับการศึกษาของเขาในชมพูทวีป

เฉลิม สิงกุล

ทางสาย Chandigarh เมืองหลวงของรัฐปันจาบซึ่งตั้งอยู่ห่างจากนิวเดลีทางเหนือประมาณ ๑๑๕ ไมล์สู่ Solan เมืองบนภูเขาหิมะจัด (หิมาลัย) เป็นทางดีเยี่ยมตลอด มีความยาวประมาณ ๑๐ ไมล์ ตามปกติรถยนต์วิ่งสำหรับทางธรรมดาดี ๆ ใช้เวลาราวชั่วโมงเศษก็จะถึง แต่เราต้องเสียเวลาเกือบ ๓ ชั่วโมงสำหรับระยะทาง ๓๐ ไมล์จากเชิงเขาหิมาลัยสู่ Solan ซึ่งมองเห็นลิบๆ บนยอดเขาสูงกว่า ๑,๐๐๐ ฟุต ถ้ามีใครเสนอให้ทางสายนี้เป็นสิ่งมหัศจรรย์ของโลกอีกสิ่งหนึ่งก็ดูเข้าที่อยู่

ผมเองก็เห็นด้วย เพราะเป็นทางชันเขาสูงที่ข้างลัดเดียวและได้ลัดเลาะอ้อมผกวนไปตามไหล่และหุบเขาเยือกเย็นและมีดคริมจากเงาป่าดิบตลอดทางซึ่งข้างหนึ่งเป็นผาสูงละลิ่ว แต่อีกข้างหนึ่งลึกชันลงไป แลเห็นยอดไม้ตะกุ่ม ๆ อยู่เบื้องล่าง ทำเอาผมซึ่งไม่ชอบความสูงอยู่แล้วต้องตัวแข็งท้อหลับตาปี เพราะคงจะไม่มีเทวดาองค์ใดสามารถเก็บซากของผมที่ล่องละลิ่วลงมาจากเขาสูงขนาดนั้นได้ ผมหลับตาภาวนาไปเกือบตลอดทาง ไม่ยอมเหลือบมองแม้กระทั่งความงดงามมหัศจรรย์ของทิวทัศน์แห่งภูเขาหิมาลัย ซึ่งยากนักที่คนไทยเราจะระเห็ดไปถึง และโดยเฉพาะนกตีประหลาดสดใส่หลากชนิดตลอดจนทะเลโมนไฟที่แลบดินปลิ้นดาดอันรับเราทุกคนหุบเหมือนนั่งอยู่ในเรือบินที่ลอยลำผางอยู่บนท้องฟ้าแต่เยือกเย็นและวิเวกกว่า ผมตั้งใจว่าจะไม่ยอมไปที่นั่นถ้าไม่มีครูที่จะต้องติดต่อกับ Principal ผู้มีความเมตตากรุณาของ St. Luke's High School, Solan สถานศึกษาบนภูเขาแห่งหนึ่งในจำนวนหลายแห่งบนทิวเขาหิมาลัยอันยาวเหยียดของชมพูทวีป ซึ่งผมอยากจะให้เด็กไทยทุกคนได้มีโอกาสศึกษาภาษาอังกฤษที่นั่นหรือที่แห่งใดแห่งหนึ่งบนภูเขานักก่อนที่จะเหยียบย่างเข้าสู่ Hostel ของมหาวิทยาลัย

St. Luke's High School เป็นสถานับนการศึกษาของคณะมิชชันนารีจัดตั้งขึ้นสำหรับวิทยาทานสอนด้วยภาษาอังกฤษแก่เด็ก ๆ อายุระหว่าง ๖-๑๕ ปี อันเป็นการศึกษาภาคบังคับ

ระดับ Secondary School หรือมัธยมศึกษา โรงเรียนระดับนี้มีหลายแห่งประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ แห่ง มีครูสอนประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ คน มีนักเรียนประมาณ ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ คน รัฐบาลอินเดียเสียค่าใช้จ่ายเฉพาะการศึกษาระดับนี้ปีละประมาณ ๓๕๐ โกลด์รูปี รัฐบาลและเอกชนซึ่งเป็นชาวอินเดียเองเป็นเจ้าของก็มี ชาติดอกก็มี เช่น Frank Anthony High School, Mew Delhi ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ได้รับความนิยมนอกแห่งหนึ่งในนิวเดลี มีอเมริกันเป็นเจ้าของ หรือ St. Xaxier School คณะมิชชันนารีเป็นเจ้าของ โรงเรียนคณะมิชชันนารีเป็นเจ้าของนี้ส่วนมากมักจะตั้งชื่อโดยใช้คำขึ้นต้นว่า St. (Saint) ซึ่งแปลว่านักบุญ คำต่อไปก็เป็นชื่อของนักบุญผู้ริเริ่ม เช่น St. Luke ก็ท่านนักบุญลูก St. Joseph ก็ท่านนักบุญโจเซฟ St. Xaxier ก็ท่านนักบุญซาแซียร์ และ St. John ก็ท่านนักบุญจอห์นตั้งนี้ เป็นต้น โรงเรียน St. ต่าง ๆ ก็ท่านนักบุญ และคณะมิชชันนารีจัดตั้งขึ้นและใช้คำว่า St. (Saint) นี้ มีหลายแห่งเรียงรายอยู่ในเทือกเขาหิมาลัยในเขตรัฐต่าง ๆ สอนด้วยภาษาอังกฤษทั้งสิ้น

อันว่าภูเขาหิมาลัย หรือหิมะจืด หรือป่าหิมพานต์นี้ เมื่อยังไม่ได้ไปเห็น นี้ก็ว่าจะไม่มีมนุษย์หน้าไหนกล้าเหยียบย่างเข้าไป เพราะคงจะต้องประสบกับภยันตรายร้อยแปดนับตั้งแต่เสือสางนางไม้ งูเงี้ยว เขี้ยวขอ ตลอดจนไข้ป่าและความอดอยากยากแค้น แต่เมื่อไปเห็นมาแล้วหาได้เป็นเช่นนั้นไม่ ทั้งนี้ เนื่องมาจากสมัยอังกฤษยังครอบครองผืนพิศุขามพทวิปอยู่และได้ประกาศใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาเอก อังกฤษได้ย้ายที่ทำการหลบความร้อนและความหนาวไปตามฤดูกาล ฤดูร้อนก็ย้ายที่ทำการหนีความร้อนขึ้นภูเขา ฤดูหนาวก็ย้ายที่ทำการหนีความหนาวอันทารุณบนภูเขาสูงมายังตอนกลาง ซึ่งได้แก่เดลี เป็นต้น ทางสายมหัศจรรย์ที่ว่านี้ถูกสร้างขึ้น ด้วยเหตุนี้ และบนเทือกเขาหิมาลัยผู้คนจึงพลอยคึกคักและพูดภาษาอังกฤษคล่องแคล่วสำหรับโรงเรียนนั้นย้ายขึ้นย้ายลงไม่ได้ โรงเรียนบนภูเขาแทบทุกแห่งจึงปิดตลอดฤดูหนาว และจะเริ่มเปิดภาคการศึกษาใหม่ตั้งแต่เดือนมีนาคม เป็นต้นไป

อย่างไรก็ดี จำนวนสถาบันการศึกษาระดับนี้แม้จะมีมากมายหลายแห่งก็ตาม สำหรับความเห็นส่วนตัวของผมซึ่งขณะนั้นก็ยังมีได้ศึกษาละเอียดพอ เห็นว่าที่ใด ๆ หรือจะเรียกว่าดีที่สุด เหมาะกับคนไทย ซึ่งบางแห่งก็ได้มีคนไทยเคยเข้าศึกษามาแล้วและบางแห่งก็กำลังศึกษาอยู่ หรือควรจะได้ส่งเข้าศึกษาบ้างนั้นมีไม่กี่แห่ง ผมหมายความว่า เป็นสถาบันการศึกษาที่มีระเบียบวินัยดีมาก มีครูบาอาจารย์ดี อาคารสถานที่สะอาดโอ้อวด อาหารการรับประทานพอคืดคอกคนไทย ยังมี Hostel ให้พักด้วย ก็คือ

๓. Bishop Cotton School, Simla, Himachan Pradesh.
๔. Auckland House School, Simla, Himachan Pradesh.
๕. Montfort Boys' High School, Yercaud, Madras State.
๖. Mayo College, Ajmer, Rajasthan.
๗. La Martiniere College, Lucknow, U.P.
๘. St. George's College, Mussoorie, U.P.
๙. Convent of Jesus & Mary, Waverley, Mussoorie, U.P.
๑๐. Woodstock School, Landour, Mussoorie, U.P.
๑๑. St. Joseph's Academy, Dehra Dun, U.P.
๑๒. Convent of Jesus & Mary, Dehra Dun, U.P.
๑๓. St. Joseph's College, North Point P.O. Darjeeling, West Bengal.
๑๔. St. Luke's High School, Solan (Simla Hills), Himachan Pradesh.
๑๕. Sacred Heart College & Higher Secondary School, Dalhousie. (Punjab) (i) K.G. to Higher Secondary (ii) B.A.

โรงเรียนอื่น ๆ ก็ดีเหมือนกัน แต่บางแห่งไม่มี Hostel หรือมี ก็อาจจะไม่เหมาะ รอไว้ให้ผมได้สำรวจให้ทั่วทุกแห่งหรือเท่าที่จะทำได้เสียก่อน นอกจากนี้ อาหารการกินอาจไม่สะดวกสำหรับคนไทยเท่ากับโรงเรียนที่ผมได้เอ่ยนามมาแล้ว

การจัดหาสถานศึกษาและที่พักสำหรับนักเรียนผู้ยังอยู่ในเยาว์วัย ในโรงเรียนสามัญชั้นต่าง ๆ ในประเทศอินเดีย ขอยอมรับว่าออกจะเป็นการยากมาก เพราะโรงเรียนระดับนั้นแทบทุกแห่งจำกัดอายุของการรับให้เข้าศึกษา บางแห่งก็ปฏิเสธมาตรง ๆ ว่า "The Boy too old for admission here in Class" ถ้ามั่นหม่นน้อยกว่า "I had the painful problem of selecting 34 boys out of over 300 applicants. I had to refuse admission to even children of the Old Boys of this School" ถ้าจะรับก็ประระเบียบข่มไปเลยว่า "Please explain the boy beforehand that he should not expect anything more or special than the other boys of the School" จึงขอได้โปรดกรุณาให้พวกผมได้หายใจหายคอบ้าง ยิ่งถ้าขอในระหว่างกลางปีหรือปลายปีการศึกษาด้วยแล้วย่อมกระทำได้ยากขึ้น เพราะสถานศึกษาที่เหมาะสมและอยู่ในระดับดีส่วนมากได้รับ

นักเรียนไว้เต็มตั้งแต่ต้นปี ผู้ที่มาสมัครเกินจำนวนก็ต้องถูกขยับบัญชีรอสำหรับปีต่อไป บางแห่งต้องใช้เวลาของล่วงหน้าถึง ๓๐ ปี แทบจะเหลือเชื่อ แต่ก็ต้องเชื่อ เรียกว่าแต่งงานกันเมื่อใดก็รีบๆ ไปจงเผื่อไว้ก็ดูจะช้าเกินไปกระมัง จะเอาให้แน่ใจจริงๆ ต้องเร่งกว่านั้น ชนิดพอเติบโตเป็นหนุ่มสาว ๓๐ - ๓๒ ขวบเศษ ก็ต้องไปจองที่สำหรับเรือลำใหม่ของตนที่จะมีมาพ่วงแน่ๆ ได้แล้ว ถ้าไม่รู้เรื่องจองหรือจองไม่เป็นที่ไม่เป็นไร ผู้ที่จะเป็นปู่ย่าตายายจะเป็นผู้จองไว้ให้ก็ได้ เนรมิตเพศเรือพ่วงไม่ได้ก็จงดักๆ ไว้ทั้ง ๒ เพศ ๒ แห่งนะแหละ

ส่วนสถานศึกษาระดับกลางก็ไม่อยากจะจัดให้นักเรียนไทยของเราเข้าศึกษา เพราะจะประสบความยุ่งยากในเรื่องอาหาร เล่น "จาปาดี้" กับ "นาน" หัวจะบานยิ่งกว่ากระดิ่งไปอีก ซึ่งผมก็เห็นใจ เห็นใจจริงๆ แต่ก็ไม่รู้จะทำอย่างไร เพราะสถานศึกษาของเขาก็มีความหนักใจในการรับนักเรียนต่างชาติเข้าศึกษาซึ่งจะต้องถูกขอร้องให้จัดสิทธิพิเศษให้แก่นักเรียนต่างชาติอันยังความเหลื่อมล้ำต่ำสูงกับนักเรียนพื้นเมือง

จึงขอความกรุณานั่นคิดว่า สังคมชาวอินเดียชนั้นไม่เหมือนกับบ้านเรา หรือบ้านอื่นเมืองอื่น นักเรียนไทยจะต้องช่วยตัวเองบ้าง ฝึกฝนตนเองบ้าง พยายามปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมบ้าง และทุกคนรวมทั้งบิดามารดาผู้ปกครองและผมเองก็ช่วยประคับประคองบ้าง โดยเฉพาะความมานะและอดทน ตลอดจนความมัธยัสถ์อันเป็นนิสัยของชาวอินเดียทั่วไปนั้น เรารู้ๆ กันดีอยู่แล้ว มีผู้ปกครองบางท่านต่อว่าผมไปว่า ทำไมนำเด็กไปทิ้งไว้บนภูเขาหิมาลัยแล้วก็ปล่อยให้ออด ๆ อายาก ๆ โถ.....พ่อคุณ.....บ้านนี้เดือดคาบไปกินหรือดกเขาไปแล้วก็ไม่รู้ ผมใคร่ขอเชิญพระนิพนธ์ของสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพทรงให้คำอธิบาย "อดอยาก" นั้นคือ ไม่ใช่ไม่มีอะไรจะกิน แต่ของที่เรายากจะกินไม่มีให้เรากิน หรือพุดง่าย ๆ ก็คือ ไม่ได้กินของที่เรายากกินเท่านั้น ของกินมีเยอะแยะ แต่ไม่ถูกปากถูกคอ ผมเองก็เห็นมากับตาว่าผู้คนที่คลุกไปทั่วเทือกเขา จะมีเสื้อสาางไม้ที่ไหนโผล่ออกมาให้เห็น นอกจากจะเป็นดงที่บปราคาจากผู้คน ซึ่งผมคิดว่า ชาวอังกฤษคงไม่พากันไปอยู่แน่ และนอกจากนั้น บางคนอยู่ห่างกับผมไม่รู้ว่กิโลชนต่อกิโลชน ผมเองก็ยังมีภาระและหน้าที่ในด้านอื่นอยู่เป็นประจำ การที่จะให้ผมคอยเอาใจใส่ประคับประคองเฉพาะนักเรียนคนนั้นคนนั้นแต่ผู้เดียวเป็นเกิดเรื่องแน่ ชมพุกวักกว้างใหญ่ไพศาลขนาดไหนก็รู้กันอยู่ แต่ก็ได้สลับดับฟังความเคลื่อนไหวของนักเรียนทุกคนตลอดเวลาไม่ได้ทอดทิ้ง

ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนทั้งในด้านการศึกษาและความเป็นอยู่เป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไขหรือปฏิบัติกร โดยรีบด่วน แม้จะเป็นเวลาค่าคั้นคักดินและอากาศในฤดูหนาวจะหนาวทารุณเพียงไร ผมเคยเดินทางไปพบปะนักเรียนในตอนกลางคืน ระยะทางจากนิวยอร์กออกนอกเมืองไปไกลร่วม ๒๐๐ ไมล์ ต้องนั่งรถผ่าความหนาวเยือก ๖ ชั่วโมง อยู่สนทนาวิสาสะสังเสียดอีก ๓-๔ ชั่วโมง ตลอดคืนอันหนาวเหน็บมาแล้ว และการที่จะให้ผู้ที่ใหญ่ในมหาวิทยาลัยขนาด Registrar ซึ่งเป็นตำแหน่งสูงมีภาระและหน้าที่ต้องทำดั่งร้อย ๆ college มีนักเรียนเป็นแสน ๆ กระจายอยู่ ณ ส่วนต่าง ๆ ของชมพูทวีป ช่วยดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนไทยเราคนใดคนหนึ่งโดยใกล้ชิดเป็นพิเศษตลอดเวลาด้วยตนเองผมเองจนด้วยเกล้า และใคร่ขอให้พิจารณาเลือกดูว่า ระหว่างสถานศึกษาบนภูเขาหิมะจัด (หิมาลัย) ซึ่งธรรมชาติได้รู้เห็นเป็นใจสร้างทุกสิ่งทุกอย่างไว้ให้เหมาะสมกับการศึกษาแล้วเรียนทุกแขนงวิชาตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึง Ph.D. ท่ามกลางความมั่งคั่งงีบงัด อากาศเย็นสบายในเวลากลางวันและแสงจันทร์อันกระจ่างในเวลากลางคืนกับสถานศึกษากลางนครนิวยอร์กอันพลุกพล่านชวนเพลินตลอด ๒๔ ชั่วโมง มี "มุ่มมิด" เป็นรอยต่างอยู่ทั่วไปสำหรับเด็กที่กำลังเจริญวัยแต่ด้วยแต่เบาเปราะนั้ไหนจะดีและเหมาะสมกว่ากัน

ผมได้ถูก Principal ของ St. Luke's High School ดึงปัญหาถาม ซึ่งผมตอบไม่ได้และเชื่อว่าเจ้าหน้าที่สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนไทยทุกแห่งก็คงจะได้เผชิญกับคำถามนี้มาแล้วและคงตอบไม่ได้เช่นเดียวกันว่า "ทำไม เพราะเหตุใด คนไทยจึงไม่รีบส่งบุตรหลานของเขาออกไปศึกษาวิชาในต่างประเทศในขณะนี้ อายุของเด็กยังเยาว์ ๕-๖ ขวบ จะได้ดัดแปลงนิสัยให้เคยชินกับสภาพของท้องถิ่นได้ง่ายกว่าเด็ก ๆ ที่มีอายุสูง ๆ" ผมเห็นด้วยกับคำถามปนคำคมของท่าน Principal หนุ่ม เพราะการนำเด็กโต ๆ หน้าที่ากไม่เหมือนเข้าทุ่งหลาย เชนั้รวมกลุ่มกับตัวกะเป๋ยกในห้องเรียนเนื่องจากต้องลดระดับชั้นลงมาบ้างเพื่อทดสอบภาษาอังกฤษไปก่อนจะนำดูน่าซมสั้กเพียงไหน ผมผู้ไปฝากก็ยั้รู้สั้กพิกล ๆ อยู่เหมือนกัน ได้อ้อมแอ้มพอได้ความกระท่อนกระเท่นซึ่งบางประโยคก็ไม่มีใครสามารถประดิษฐ์คำ slang ได้เหมือนผม Principal ยั้พิกล ๆ เหมือนกับผมรู้สั้กพิกลอีกนะแหละ แต่ก็พยักหน้าพร้อมกั้บกล่าวว่ I see, I see.

ใครผู้ใดสามารถให้คำตอบปัญหานี้ได้ดีกว่าผมก็ขอได้โปรดกรุณาด้วย

กฎหมาย

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแบ่งส่วนราชการสำนักงาน สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

โดยที่เป็นการสมควรแบ่งส่วนราชการสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เสียใหม่
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕
สำนักนายกรัฐมนตรีออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแบ่งส่วนราชการสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
แห่งชาติ ลงวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๐๕

ข้อ ๒ ให้แบ่งส่วนราชการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ดังนี้

๑. สำนักงานเลขานุการกรม แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

(๑) แผนกสารบรรณ

(๒) แผนกการเจ้าหน้าที่

(๓) แผนกคลัง

๒. กองงานคณะกรรมการบริหาร

๓. กองวางแผนเศรษฐกิจและสังคม

๔. กองวางแผนกำลังคน

๕. กองประเมินผลการพัฒนา

๖. กองโครงการเศรษฐกิจ

๗. กองโครงการสังคม

๘. กองโครงการรัฐวิสาหกิจ

๘. กองศึกษาภาวะเศรษฐกิจ

๑๐. กองบัญชีประชาชาติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๑๐

(ลงชื่อ) จอมพล ถนอม กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ประกาศนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๒๖ วันที่ ๒๑ มี.ค. ๒๕๑๐

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๖๐ (พ.ศ. ๒๕๓๐)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมศุลกากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๕๐ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
ปลัดศุลกากรกัมจัดวา	เสมียนพนักงาน	
เจ้าศุลกากรกัมจัดวา	”	
พนักงานตีราคาตรี	ประจำแผนก	
พนักงานชั้นสุตรตรี	”	
ช่างเครื่องบินตรี	”	
คันทกลตรี	”	
คันทเรือตรี	”	
นายเรือเดินทะเลตรี	”	เรือเดินทะเล ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก
นายตรวจศุลกากรตรี	”	
นายสถานีวิทยุตรี	”	สถานีวิทยุ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยนายด่านศุลกากรตรี	”	
นายด่านศุลกากรตรี	”	ด่านศุลกากร ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
พนักงานตำรวจโท	หัวหน้าแผนก	
พนักงานประเมินอากรโท	”	
พนักงานพิทักษ์ตราศุลกากรโท	”	
พนักงานชั้นสูตรโท	”	
นักชั้นสูตรโท	”	
นักบินโท	”	
ผู้บังคับการเรือเดินทะเลโท	”	เรือเดินทะเล ในฐานะหัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยนายด่านศุลกากรโท	”	
นายด่านศุลกากรโท	”	ด่านศุลกากร ในฐานะหัวหน้าแผนก
สารวัตรศุลกากรโท	”	
ผู้ช่วยศุลกากรเขตโท	”	
พนักงานตำรวจเอก	หัวหน้ากอง	
พนักงานประเมินอากรเอก	”	
นายด่านศุลกากรเอก	”	ด่านศุลกากร ในฐานะหัวหน้ากอง
ศุลกากรเขตเอก	”	ที่ทำการศุลกากรเขต ในฐานะหัวหน้ากอง
สารวัตรศุลกากรเอก	”	
สารวัตรใหญ่	ผู้อำนวยการกอง	กองสารวัตร ในฐานะผู้อำนวยการกอง
พนักงานตำรวจพิเศษ	”	
พนักงานพิทักษ์ตราศุลกากรพิเศษ	”	
ศุลกากรเขตพิเศษ	”	ที่ทำการศุลกากรเขต ในฐานะ ผู้อำนวยการกอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๐

(ลงพระนาม) นราธิป

รองนายกรัฐมนตรี

รักษาราชการแทน นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๓๓ วันที่ ๑๘ เม.ย. ๒๕๑๐

ระเบียบ

ข้อบังคับกระทรวงเกษตร

ว่าด้วยเรื่องมิให้แต่งตั้งสตรีเข้ารับราชการบางตำแหน่ง ในกองเกษตรสัมพันธ์
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตร

พ.ศ. ๒๕๓๐

เนื่องจากตำแหน่งนักเกษตรตรี พนักงานเกษตรจัตวา และพนักงานวิทยุจัตวา ในกองเกษตรสัมพันธ์ (เฉพาะหน่วยบินเกษตร) สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตร เป็นตำแหน่งที่โดยลักษณะของงานไม่เหมาะสมแก่การแต่งตั้งสตรีเข้ารับราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ กระทรวงเกษตร โดยได้ทำความตกลงกับ ก.พ. แล้ว จึงวางข้อบังคับมิให้แต่งตั้งสตรีเข้ารับราชการในตำแหน่งดังกล่าว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

(ลงชื่อ) พระประกาศศัทรณี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

ระเบียบ ก.พ.

ว่าด้วยทุนเล่าเรียนหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยทุนเล่าเรียนหลวง

ก.พ. จึงวางระเบียบทุนเล่าเรียนหลวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยทุนเล่าเรียนหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ตัดคำว่า “๕๐ คนแรก” ในวรรคที่สองของคำปรารภแห่งระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยทุนเล่าเรียนหลวง

พ.ศ. ๒๕๐๘ ออก

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๘ แห่งระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยทุนเล่าเรียนหลวง พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕ ผู้สมัครสอบต้องมีชื่อในประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องรายชื่อนักเรียนผู้สอบได้คะแนนยอดเยี่ยม ในการสอบประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญประจำปีการศึกษาก่อนปีที่มีการจัดสอบเพื่อรับทุนเล่าเรียนหลวงขึ้นไปเพียงรุ่นเดียว โดยต้องได้คะแนนรวมในหมวดวิชาบังคับรวมทั้งไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ และสำหรับแผนกวิทยาศาสตร์ต้องได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๕ ส่วนแผนกศิลป์ กับแผนกทั่วไปต้องได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๐

(ลงพระนาม) นราธิป

รองนายกรัฐมนตรี

รักษาการแทน นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ ระเบียบนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๔ ตอนที่ ๓๓ วันที่ ๑๘ เม.ย. ๒๕๑๐

ที่ สร ๐๔๐๓/ว. ๑๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐

เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ. (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๐

เรียน เวียงกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือที่ สร. ๐๕๐๓/ว. ๔๘ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๐๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบดังกล่าวข้างต้น

ตามที่ได้ยื่นขออนุมัติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยกับระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ถือปฏิบัติต่อไป ความแจ้งอยู่แล้วนั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้ลงมติให้แก้ไขระเบียบดังกล่าว โดยให้ลูกจ้างที่นับถือศาสนาอิสลามลาไปประกอบศาสนกิจ ณ เมืองเมกกะ ได้ไม่เกิน ๑๒๐ วัน ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรีได้ลงนามในระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๐ แล้ว ดังสำเนาที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอขึ้นบัญชี เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธิ์

(นายมนูญ บริสุทธิ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

(สำเนา)

ระเบียบ

ว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๓๐

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ คณะรัฐมนตรีจึง
วางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๕ ทวิ แห่งระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๐๖
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบว่าด้วยการจ่าย ค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๕ ทวิ การลาไปประกอบพิธีชัฎฐี ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย

ลูกจ้างประจำซึ่งนับถือศาสนาอิสลามและได้ทำงานต่อเนื่องมาแล้ว ๓ ปีบริบูรณ์ และยังไม่เคยไปประกอบ
พิธีชัฎฐี ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย มีสิทธิลาไปได้โดยนับรวมวันหยุดประจำสัปดาห์กับวันหยุดพิเศษใน
ระหว่างลามีกำหนดไม่เกิน ๑๒๐ วัน และให้ได้ค่าจ้างอัตราปกติ เว้นแต่ลูกจ้างประจำรายวันและรายชั่วโมงไม่มีสิทธิได้
รับค่าจ้างในวันหยุดประจำสัปดาห์

การลาดังกล่าวต้องยื่นใบลาต่อกรมเจ้าสังกัดก่อนวันเดินทางไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน และให้อยู่ในดุลพินิจของกรม
ที่จะพิจารณาอนุญาตให้ลาได้โดยมิให้เสียงาน เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว จึงจะหยุดงานเพื่อไปประกอบพิธีดังกล่าวได้”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๐

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๑๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐

เรื่อง เงินค่าธรรมเนียมความเหลือจ่ายซึ่งเป็นเงินนอกงบประมาณ

เรียน เวียดนามกระทรวงทบวงกรม

อ้างถึง หนังสือที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๑๑๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๘

ตามที่ได้อธิบดีกรมการปกครองเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการส่งคืนเงินค่าธรรมเนียมความ และค่าใช้จ่ายในการ
ดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการที่กรมอัยการได้รับไว้ แต่ต่อมาได้ระงับคดีและมีค่าใช้จ่ายเงินดังกล่าว มาเพื่อถือปฏิบัติ
ความแจ้งอยู่แต่บัดนั้น

บัดนี้ กระทรวงเกษตรรายงานว่า กรมประมงได้ส่งเงินค่าธรรมเนียมความซึ่งเป็นเงินที่จ่ายจากงบประมาณเพื่อประกอบอาชีพการประมงทะเล ไม่ได้จ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับประจำปีเพื่อให้ราชการจังหวัดสมุทรสงครามดำเนินคดีกับลูกหนี้ของกรมประมง กรณีการดำเนินคดีสิ้นสุดแล้วปรากฏว่ายังมีเงินค่าธรรมเนียมความเหลือจ่ายอยู่และกรมประมงมีความประสงค์จะขอคืนเงินจำนวนที่เหลือจ่ายนั้น แต่ทางราชการจังหวัดสมุทรสงครามแจ้งว่าไม่สามารถคืนให้ได้ เพราะต้องนำเงินดังกล่าวนี้ส่งคลัง เป็นรายได้ของกรมอัยการ ซึ่งกระทรวงเกษตรได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เงินค่าธรรมเนียมความเหลือจ่ายที่ให้กรมอัยการนำส่งคืนคลัง เป็นรายได้ของแผ่นดินในนามของกรมอัยการนั้น จะต้องเป็นเงินงบประมาณประจำปี ส่วนเงินค่าธรรมเนียมความที่เหลือจ่ายซึ่งเป็นเงินนอกงบประมาณ ไม่น่าจะต้องส่งเข้าคลังเป็นรายได้ของกรมอัยการ จึงได้หารือมาเพื่อจะได้อธิปไตยต่อไป

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้ กระทรวง การคลัง พิจารณาเสนอความเห็น ประกอบการ พิจารณาของ คณะรัฐมนตรี ซึ่งกระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้วเห็นว่าวิธีปฏิบัติในการส่งคืนเงินเหลือจ่ายจากการดำเนินคดีแห่งของ ส่วนราชการที่กำหนดตามมติคณะรัฐมนตรี เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเงินงบประมาณของส่วนราชการเท่านั้น ฉะนั้น เงินค่าธรรมเนียมความเหลือจ่ายเป็นเงินนอกงบประมาณ หรือเงินของรัฐวิสาหกิจ จึงต้องถือปฏิบัติไปตามเดิม คือ ให้กรมอัยการนำส่งคืนส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของคดีไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๑๐ ลงมติเห็นชอบด้วย และให้ถือปฏิบัติตามที่ กระทรวงการคลังเสนอ

จึงขอขึ้นบัญชี เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธิ์
นายมนูญ บริสุทธิ์
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

ที่ สร ๐๔๐๑/ว. ๒๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓ มีนาคม ๒๕๑๐

เรื่อง การจัดข้าราชการไปต้อนรับและส่งชาวต่างประเทศซึ่งเป็นแขกของรัฐบาล
วิธีอื่น เวียนกระทรวงมหาดกรม

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐ ได้พิจารณาเห็นว่า ในโอกาสที่มีชาวต่างประเทศมาเป็นประเทศไทยเป็นทางราชการ สมควรจะได้จัดให้มีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ไปร่วมต้อนรับและส่งในจำนวนที่พอสมควร เพื่อเป็นเกียรติแก่แขกผู้มาเยือน จึงลงมติให้ถือเป็นทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าการมาเยือนนั้น เป็นการมาเยือนระดับประมุขของต่างประเทศ และเป็น การมาเยือนเป็นทางราชการ (State Visit) ซึ่งทางราชการจัดให้มีพิธีต้อนรับ ให้กระทรวงฝ่ายพลเรือนแต่ละกระทรวงจัดข้าราชการในสังกัดตั้งแต่ชั้นเอก หรือเทียบเท่าขึ้นไป ผลัดเปลี่ยนไปร่วมในการต้อนรับและส่งครวละ ๑๐ ท่าน

(๒) สำหรับการมาเยือนนอกจากที่กล่าวใน (๑) ถ้ากระทรวงการต่างประเทศเห็นสมควรจะได้มีข้าราชการไปร่วมในการต้อนรับและส่ง ก็ขอให้กระทรวงการต่างประเทศแจ้งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดได้แจ้งให้กระทรวงต่าง ๆ ทราบ ในกรณีนี้ ให้กระทรวงฝ่ายพลเรือนแต่ละกระทรวงจัดข้าราชการในสังกัดตั้งแต่ชั้นเอกหรือเทียบเท่าขึ้นไป ผลัดเปลี่ยนไปร่วมในการต้อนรับและส่งครวละ ๒ ท่าน

(๓) สำหรับข้าราชการฝ่ายทหาร ให้ถือปฏิบัติต่อไปตามเดิมเช่นที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้ว

(๔) สำหรับกระทรวงการต่างประเทศ สำนักพระราชวัง สำนักราชเลขาธิการ เป็นส่วนราชการที่จะต้อง มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการเป็นประจำอยู่แล้ว ก็ให้ปฏิบัติไปตามหน้าที่

จึงขอขึ้นยืนยันเพื่อจักได้ถือปฏิบัติต่อไป และในโอกาสใดที่จะต้องจัดข้าราชการไปร่วมในการต้อนรับและส่งดังกล่าวข้างต้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะได้แจ้งให้กระทรวงต่าง ๆ ทราบล่วงหน้าด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธ์
(นายมนูญ บริสุทธ์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

ที่ สร ๐๔๐๓/ว. ๒๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๓ มีนาคม ๒๕๑๐

เรื่อง การส่งร่างสัญญาให้กรมอัยการตรวจพิจารณา

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๑๑๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๘

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรี ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ส่งร่างสัญญาที่จะทำกับบุคคล หรือนิติบุคคลใดให้กรมอัยการตรวจพิจารณาเสียก่อน เว้นแต่สัญญาใดที่เคยผ่านการตรวจพิจารณาของกรมอัยการมาแล้ว หากจะทำสัญญาตามแบบเดียวกัน หรือหากทำสัญญาตามแบบสัญญาที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง ฯ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ฯ จึงไม่ต้องส่งให้กรมอัยการตรวจพิจารณาอีก มาเพื่อถือปฏิบัติ นั้น

บัดนี้ กระทรวงการคลังได้พิจารณาเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวน่าจะใช้บังคับแต่เฉพาะรัฐวิสาหกิจที่มีการทำสัญญาผูกพัน โดยใช้จ่ายจากเงินงบประมาณ รายจ่ายประจำปีรัฐคลังให้ หรือที่มีการทำสัญญาเป็นครั้งเป็นคราวเท่านั้น ส่วนรัฐวิสาหกิจที่จะต้องมีการทำสัญญาเกี่ยวกับการดำเนินงานเป็นปกติธุระ คือ รัฐวิสาหกิจประเภทธนาคาร เพื่อความสะดวกและรวดเร็วและไม่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน ควรผ่อนผันให้ไม่ต้องส่งร่างสัญญาให้กรมอัยการตรวจพิจารณา ก่อนโดยให้อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐวิสาหกิจนั้นที่จะพิจารณาตนเอง แต่ถ้าร่างสัญญาใดรัฐวิสาหกิจเห็นว่า อาจจะมีปัญหาทางกฎหมาย และจะส่งให้กรมอัยการตรวจพิจารณา ก่อนเป็นเรื่อง ๆ ไป ก็ให้กระทำได้ และได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

คณะกรรมการข้าราชการ ได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๑๐ ลงมติเห็นชอบด้วยตามความเห็นของกระทรวง
การคลัง

จึงขอขึ้นชั้นมา เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธิ์

(นายมนูญ บริสุทธิ์)

เลขาธิการคณะกรรมการ

กองนิติธรรม

ที่ สว ๐๔๐๓/ว. ๒๕

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการ

๓ เมษายน ๒๕๑๐

เรื่อง การผ่อนผันค่าปรับเนื่องจากสัญญาของทางราชการ

เรียน เวียงกระทรวงทบวงกรม

อ้างถึง หนังสือที่ สว. ๐๔๐๓/ว. ๒๑ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๑๐

ตามที่ได้ขออนุมัติคณะกรรมการเกี่ยวกับการปฏิบัติในกรณีสัญญา มาเพื่อถือปฏิบัติ ความแจ้งอยู่แล้วนั้น

ในคราวประชุมคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๑๐ คณะกรรมการได้พิจารณาเห็นว่า บริษัทต่าง ๆ
ที่ทำสัญญาส่งของจากต่างประเทศมาส่งให้กับหน่วยราชการ แต่นำของออกจากท่าเรือต้องล่าช้าส่งของไม่ทันตามกำหนด
เนื่องจากการทำเรือ ฯ ไม่อาจบริการให้ทันเวลาได้ บริษัทก็ต้องถูกปรับโดยมิใช่ความผิดของบริษัทผู้ทำสัญญาส่งของ
เป็นเรื่องที่ควรจะให้ความกรุณาผ่อนผันการปรับฐานผิดสัญญาให้ จึงลงมติให้ถือเป็นหลักปฏิบัติว่า ถ้าการนำของออก
จากท่าเรือต้องล่าช้าไป เนื่องจากการทำเรือ ฯ ไม่อาจบริการในเวลาที่เหมาะสม จนผู้ทำสัญญาไม่สามารถส่งของให้
ทางราชการทันตามกำหนดในสัญญาแล้ว ก็ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาผ่อนผันการปรับเป็นราย ๆ ไป

จึงขอขึ้นชั้นมา เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร

(สง่า กิตติขจร)

รองเลขาธิการคณะกรรมการฝ่ายการเมือง รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการ

กองนิติธรรม

ด่วนมาก

ที่ สว ๐๔๐๒/ว. ๓๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๕ เมษายน ๒๕๑๐

เรื่อง การปฏิบัติต่อข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของส่วนราชการ สำนักงาน องค์การ และรัฐวิสาหกิจที่เป็นของ
รัฐบาล ที่อาสาสมัครไปปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม

เรียน กระทรวงมหาดไทย

ด้วยกระทรวงกลาโหมเสนอว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐ ให้กระทรวง
กลาโหมจัดกำลังหน่วยเฉพาะกิจไปช่วยเหลือรัฐบาลสาธารณรัฐเวียดนาม ได้ตามที่กองบัญชาการทหารสูงสุดเสนอ นั้น
บัดนี้ กองบัญชาการทหารสูงสุดเสนอตามรายงานของกองทัพบก ว่า ตามที่กระทรวงกลาโหมได้ประกาศรับสมัครทหาร
กองเกินและทหารกองหนุนที่มีอายุระหว่าง ๑๘ ถึง ๓๕ ปี ซึ่งอาสาสมัครไปปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐเวียดนามนั้น
ปรากฏว่า ได้มีทหารกองหนุน กองเกิน อาสาสมัครเป็นจำนวนมาก และทางกองทัพบกได้คัดเลือกไว้แล้วจำนวนหนึ่ง
ในจำนวนนี้ได้มีข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของส่วนราชการ สำนักงาน องค์การ และรัฐวิสาหกิจที่เป็นของรัฐบาล
ได้รับคัดเลือกและบรรจุในหน่วยที่จะส่งไปปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐเวียดนามด้วย และในการจัดส่งหน่วยทหารไป
ทดแทนกำลังหรือผลัดเปลี่ยนในรุ่นต่อ ๆ ไป ก็ต้องมีข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของส่วนราชการ สำนักงาน องค์การ
และรัฐวิสาหกิจของรัฐบาล ได้รับการพิจารณาคัดเลือกอีกเช่นเดียวกัน ฉะนั้น เพื่อเป็นการแสดงมติมหาชนเพื่อคุ้มครอง
สิทธิของบุคคลผู้อาสาสมัคร กองทัพบกจึงขอให้กองบัญชาการทหารสูงสุดดำเนินการขอมติคณะรัฐมนตรี ให้เจ้า
กระทรวงและหรือส่วนราชการ องค์การ และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ของข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ที่อาสาสมัครและถูก
คัดเลือกส่งไปปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม ดำเนินการดังนี้

๑. สงวนตำแหน่งไว้ให้กับผู้นั้น จนกว่าจะกลับจากรับปฏิบัติราชการต่างประเทศ

๒. จ่ายเงินเดือนให้กับผู้นั้นต่อไปตามเดิม จนกว่าจะกลับจากราชการต่างประเทศ

กองบัญชาการทหารสูงสุดจึงขอให้กระทรวงกลาโหมดำเนินการให้ต่อไป

กระทรวงกลาโหมได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยตามที่กองบัญชาการทหารสูงสุดเสนอ จึงเสนอคณะรัฐมนตรี
พิจารณา

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๐ เห็นชอบด้วย และอนุมัติให้ดำเนินการ
ตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอ

จึงขอขึ้นบัญชี และได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ตู๋ เหล่าสุนทร

(นายตู่ เหล่าสุนทร)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี.

ที่ สร ๐๕๐๖/ว. ๑

สำนักงาน ก.พ.

๒๑ มีนาคม ๒๕๑๐

เรื่อง ขอความร่วมมือสำรวจข้าราชการซึ่งจะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๑

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างแบบบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนซึ่งจะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๑

จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วยมาตรา ๑๕, ๒๐ และ ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๔ กำหนดให้ข้าราชการซึ่งมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ และให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุข้าราชการที่บัญชีรายชื่อข้าราชการดังกล่าวซึ่งจะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณถัดไปต่อเจ้ากระทรวงของผู้นั้น และกระทรวงการคลัง ก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณทุกปี

โดยที่ ก.พ. เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. จึงเวียนมาเพื่อขอได้โปรดสำรวจข้าราชการพลเรือนในสังกัดซึ่งจะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้แก่ผู้ที่เกิดในระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๕๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๔๕๑ แล้วกรอกชื่อ ตำแหน่งและรายละเอียดอื่น ๆ ดังตัวอย่างในแบบบัญชีที่ส่งมาพร้อมนี้ เสร็จแล้วโปรดส่งไปให้สำนักงาน ก.พ. ภายในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๐ จำนวน ๒ ชุด ทั้งนี้ เพื่อสำนักงาน ก.พ. จะได้ตรวจสอบกับประวัติใน ก.พ. ๑ ที่เก็บรักษาไว้ทางสำนักงาน ก.พ. อีกชั้นหนึ่ง แล้วแจ้งต่อเจ้ากระทรวงของข้าราชการผู้นั้นและกระทรวงการคลังต่อไป

สำนักงาน ก.พ. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดีเช่นเคย จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พันเอก จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองทะเบียนประวัติ

(ตัวอย่าง)

บัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนซึ่งมีอายุจะครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๑
สังกัดกรม ..... กระทรวง .....

ร.ท.	ชื่อ	ตำแหน่ง	เกิด วัน เดือน ปี	อายุครบ ๖๐ ปี วัน เดือน พ.ศ.	หมายเหตุ
	ข้าราชการพลเรือนสามัญ				
๑	นาย ก.	อธิบดี	๑ ต.ก. ๒๔๕๐	๑ ต.ก. ๒๕๑๐	
๒	นาย ข.	หัวหน้าแผนก	๕ มี.ก. ๒๔๕๐	๕ มี.ก. ๒๕๑๑	
๓	นาย ค.	เสมียนพนักงาน แผนก	๑ มี.ก. ๒๔๕๐	๑ มี.ก. ๒๕๑๑	
	ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ				
๔	นาย ง.	การโรง	๑ เม.ย. ๒๔๕๐	๑ เม.ย. ๒๕๐๐	

หมายเหตุ ๑. โปรดสำรวจเฉพาะข้าราชการซึ่งเกิดระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๕๐ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๔๕๑
๒. ก่อน พ.ศ. ๒๔๘๔ นับเดือน เมษายน เป็นเดือนที่ ๑

เล่าให้เพื่อน (ฝูง) ฟัง... (ตอนจบ)

จัดชกมวย

เมื่อเขียนเรื่องนี้ในตอนแรก ผู้เขียนตั้งใจไว้ว่าจะเขียนในทำนอง "ศึกษาจากประสบการณ์" ดังนั้น จึงได้พยายามแยกแยะสรุปสาระสำคัญ ตลอดจนข้อดี-ข้อเสียไว้ในตอนท้าย แต่พอถึงตอนต่อๆ มา โหงวจึงไม่ได้แยกแยะไว้? ข้อน่าจะมีผู้กังขา ผู้เขียนขอเปิดอกแถลงเสียเลยว่า เพราะผู้เขียนได้พยายามเขียนให้เป็นเรื่องสนุกๆ อย่างเล่าสู่กันฟังในวงกาแฟ หรือในวงเหล้าก็ยิ่งได้ เมื่อมีข้อสังเกต หรือข้อกิดอะไร ก็ได้สอดแทรกไว้ในแต่ละตอนแล้ว ถ้านำมาสรุปย่อในตอนท้ายอีกก็จะเป็นการซ้ำซาก อาจก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายโดยไม่สมควร ยิ่งกว่านั้น ผู้เขียนยังเชื่อมั่นว่า ท่านผู้อ่านคงมีวิจารณญาณดีกว่าผู้เขียนในอันที่จะจับประเด็น แยกแยะปัญหา และข้อเสนอแนะในข้อเขียนง่าย ๆ ของผู้เขียนได้โดยไม่ยากและไม่เกินสติปัญญา แต่อย่างไรก็ตาม ดังนั้น ในตอนที่ ๒-๓-๔ ตลอดมาจนถึงตอนจบนี้ ผู้เขียนจึงไม่ได้สรุปไว้ตอนท้ายเรื่องเช่นเคย

ถึงอย่างนั้นแล้ว ถ้าหากยังมีผู้ต้องการทราบเหตุผลอันแท้จริง ผู้เขียนก็ขอเรียนชี้แจงตามตรงแต่โดยซื่อว่า เพราะข้อเขียนตอนแรกค่อนข้างจะสั้น ผู้เขียนจึงได้สรุปแยกแยะประเด็นไว้ตอนท้าย แต่ข้อเขียนตอนต่อๆ มา แม้จะสั้น ๆ ยาว ๆ แต่ก็ยังยาวกว่าตอนแรก ถ้าหากจะต่อท้ายด้วยบทสรุปอีก ผู้เขียนก็เกรงว่าจะเป็นการสิ้นเปลืองหน้ากระดาษอันมีค่าของ วารสารข้าราชการ ไปโดยใช่เหตุเปล่า ๆ บัดนี้ เท่านั้นเอง

ไหน ๆ ก็ได้ “เปิดอก” กันทั้งทีแล้ว ผู้เขียนก็อยากจะเปิดกันให้หมดเปลือกไปเลย ต่อข้อสังเกตของเพื่อน ๆ หลายคนที่ยังคิดว่าทำไมในการเขียนเรื่อง “เล่าให้เพื่อน (ฝูง) ฟัง” นี้ ผู้เขียนจึงใช้สรรพนามบุรุษที่ ๓ ว่า “ผู้เขียน” แทนที่จะใช้คำว่า ผม ข้าพเจ้า อย่างที่ใช้ในเรื่องอื่น ๆ ต่อไปนี้ผู้เขียนจะขบออกกล่าวถึงเรื่องราวความเป็นมา

เมื่อได้จั่วหัวเรื่อง ว่า “เล่าให้เพื่อน (ฝูง) ฟัง” แล้ว (ผู้เขียนเองก็ไม่ทราบเหมือนกันว่า ทำไมจึงได้วงเล็บคำว่า “ฝูง” ไว้ คงจะเป็นด้วยความขี้เกรงใจของผู้เขียนนั่นเองที่ไม่อยากให้ท่านผู้อ่าน ตลอดจนท่านบรรณาธิการคิดไขว่ไขว่ไปว่า เพื่อนของผู้เขียนทะเลาะใครเสียจนต้องใช้คำว่า “ฝูง” ประกอบให้เป็นพหูพจน์) ผู้เขียนก็มาจินตนาการว่า อันการเขียนเรื่องของท่านเองเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังนี้ ถ้าจะให้ฟังดูสนิทสนมเป็นกันเองก็ไม่บังควรอย่างยิ่งที่จะใช้สรรพนามบุรุษที่ ๓ ว่า ผม หรือ ข้าพเจ้า แต่ถ้าจะใช้สรรพนามอย่างที่พูดคุยกับเพื่อนจริง ๆ เช่น อ้อ (ขอโทษ) กู ก็ยิ่งจะฟังไม่สุภาพ และไม่เหมาะแก่การตีพิมพ์ยิ่งนัก แล้วผู้เขียนก็มาจินตนาการต่อไปว่า ถ้าจะใช้สรรพนามแทนตัวอย่างอื่น เป็นต้นว่า ดูข้า หรือ ข้า ก็จะไม่ฟังเป็นนิยายโบราณไป หรือจะใช้ เรียม ก็เกรงว่า ท่านผู้อ่านก็จะพากันครวญเพลง “เรียมเหลือทนแล้วนั้น” เข้าให้ท่านนั้น ถ้าจะใช้อาตมา ก็ยังไม่เหมาะใหญ่เพราะจะกลายเป็นเทศนาไป ใช้คำว่า หนู หรือดิฉัน ก็จะไปกันใหญ่ เพราะนอกจากจะฟังดูน่าจกกระจ๊วจนให้คิดว่าผู้เขียนเป็นกระเทยแล้ว ยังไม่เหมาะแก่ท่วงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตปลัดอำเภออีกด้วย เว้นไว้แต่จะเขียนเรื่อง “คำสารภาพของเมียปลัดอำเภอ” หรือ “บันทึกรักของลูกสาวกำนัน” อะไรทำนองนั้นละก็ว่าไม่ถูก คิดไปคิดมาหลายดลบน จนเกือบจะใช้คำว่า “ผู้ประพันธ์” อยู่แล้ว แต่เกรงว่าท่านบรรณาธิการจะไม่เห็นด้วย จึงได้ใช้คำว่า “ผู้เขียน” ด้วยประการฉะนี้

โดยเหตุที่เรื่องนี้จะ “จบบริบูรณ์” ลงในตอนนั้นแล้ว จึงหวังว่าเท่าที่ได้สาธกมาแต่ต้น คงไม่ทำให้ผู้อ่านคิดว่าผู้เขียน “บ้านกล้วย” เอาละ ขอให้เราร่วมเรื่องกันเสียที

หลังจากได้ผ่านความวุ่นวายมาพอสมควรแล้ว ที่ว่าการอำเภอหลังใหม่ก็ก่อสร้างเสร็จลงเป็นอาคารหลังเดียวในอำเภอที่ทาสีทั้งภายนอกภายใน นับว่าเป็นจุดเด่นและโก้ไม่ใช้เล่น ภายในที่ว่าการอำเภอชั้นบนทาสีเขียวอ่อน ชั้นล่างนายอำเภอตั้งให้เตาต้มน้ำด้วยภายนอกทาสีเทาตัดขอบหน้าต่างประตูด้วยสีขาว

ครั้นวันใดคนใด เมื่อถึงวันประชุมข้าราชการและกำนันผู้ใหญ่บ้านประจำเดือนวันหนึ่ง นายอำเภอให้เชิญพ่อค้า คหบดีมาร่วมประชุมด้วย หลังจากกล่าวเปิดประชุมเสร็จแล้วนายอำเภอ ก็ประกาศออกมาว่าจะจัดงานฉลองที่ว่าการอำเภอหลังใหม่ ตอนนั้นสิ่งซึ่งให้ทำร้ายที่ว่าการ อำเภอไว้แล้ว จะเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดมาเป็นประธาน ในพิธีเปิด หลังจากนั้นจะจัดให้จัดงาน เฉลิมฉลองอย่างใหญ่โต ๗ วัน ๗ คืน

มีเสียงขอของชน ในที่ประชุมด้วยความดีอกดีใจ หรือเสียอกเสียใจที่สุดเท่า ครั้นแล้ว ก็มีผู้เสนอว่า ๗ วัน ๗ คืน รู้สึกว่าจะนานไปขอให้ลดลงเหลือ ๓ วัน ๓ คืนก็พอ

เสียงซุบซิบดังแซ่ดขึ้นในที่ประชุมอีก ผู้เขียนจึงยกมือขึ้น เมื่อประธาน คือ นายอำเภอ พยักหน้าอนุญาตแล้ว ผู้เขียนก็ยกมือเสนอว่า บัดนี้มีความเห็นแยกเป็น ๒ ฝ่าย คือ ฝ่าย ๗ วัน ๗ คืน กับฝ่าย ๓ วัน ๓ คืน เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายยอมชอมกันด้วยดี และให้สันติบังเกิดขึ้นในที่ ประชุมนี้ ผู้เขียนจึงขอเสนอให้ลองใช้หลักคำนวณง่าย ๆ คือ ให้เอา ๗ มาบวกกับ ๓ แล้ว หารด้วย ๒ ผลลัพธ์จะออกมาเป็น ๕ นั่นคือเราจัดงานเพียง ๕ วัน ๕ คืน ใครเห็นเป็นอย่างไร

ที่ประชุมฉงกักระเป็นเชิงเห็นด้วยเป็นเอกฉันท์ นายอำเภอยิ้มแก้มดูย ต่อจากนั้น จึงพิจารณากันว่าควรจะให้มีการละเล่นอะไรขึ้นในงานบ้าง

มีผู้เสนอ ยี่เก เป็นอันดับแรก รำวง เป็นอันดับ ๒ มวยเป็นอันดับ ๓ ประกวด เทพเป็นอันดับ ๔

นายอำเภอเสนอให้มีการเลือกตั้งกรรมการจัดงานขึ้นคนหนึ่ง ประกอบด้วยนายอำเภอ เป็นประธาน ผู้กองเป็นรองประธาน มีคณะกรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการจัดการประกวด คณะกรรมการฝ่ายบันเทิง คณะกรรมการผู้ (ไม่ค่อยเต็มใจ) อุปถัมภ์ คณะกรรมการฝ่ายการเงิน ประกอบด้วยสมุห์หับบัญชีอำเภอเป็นหัวหน้า นายอำเภอเหลือวไปเหลือวมาครู่หนึ่ง ก็เสนอให้ แต่งตั้งผู้เขียนเป็นกรรมการและเลขานุการจัดงาน ที่ประชุมปรบมือให้เกียรติ ผู้เขียนลุกขึ้น คำนับไปทั่วทิศเหมือนนกมวยชนเวที

ต่อจากนั้นได้พิจารณาอบหมายแบ่งความรับผิดชอบเป็นรายเรื่องไป ผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่งรับอาสาจัดยี่เก พร้อมกับสร้างโรงให้เสร็จ ที่ดินอำเภอซึ่งยังหนุ่มแน่นและชอบรำวงรับ

จัดรางวัลโดยสร้างเวทีเองเช่นเดียวกัน ผู้กองรับจัดประกวดเสื้อผ้าวาย และประกวดเทพี (อำเภอสร้างเวที)

นายอำเภอขอความเห็นที่ประชุมว่าการประกวดเทพีจะดังช่ออย่างไรดี มีผู้เสนอให้ตั้งชื่อว่า “ประกวดขวัญใจชาวนา”

ผู้เขียนเสนอว่าฟังดูธรรมดาเกินไป ไม่เรียกร้องความสนใจ ใครไม่รู้ก็นึกว่าเป็นการประกวดกระบือ เพราะอะไรจะเป็นขวัญใจชาวนายิ่งไปกว่ากระบือเป็นไม่มี ขอเสนอให้ใช้ชื่อว่า “ประกวดธิดาแม่โพสพ”

ที่ประชุมถกเถียงกันครู่หนึ่ง ตกลงให้เรียกชื่อการประกวดยาวเหยียดว่า “ประกวดขวัญใจชาวนา หรือธิดาแม่โพสพ” (ภายหลังครุประชาบาลซึ่งเป็นช่างตักแต่งเวทีได้เอาฟางมายัดเสื่อผ้าทำเป็นหุ่นไล่กาไปประดิษฐานไว้บนเวทีประกวดในวันประกวด จึงทำให้มีเสียงขอดก่อนว่าเป็นการประกวด “หุ่นไล่กา หรือธิดาแม่โพสพ” ไปฉิบ)

ผู้เข้าประกวดจะให้แต่งกายอย่างไร? นายอำเภอเสนอญัตติขึ้น ผู้กองเสนอว่า ควรแต่งชุดอาบนำอย่างที่เขาประกวดกันที่จังหวัด ว่าแล้วยกรูปหน้าปกแม็กกาซีนหลังข่าวให้ที่ประชุมดูผู้หญิงในชุดวันพีส์และทิวพีส์ ที่ประชุมจุกปากจิกจิก แล้วตัวแทนท่านผู้ใหญ่บ้านซึ่งต้องรับหน้าที่จัดหาสาว ๆ ในตำบลส่งเข้าประกวดลูกชนอุทธรณ์ว่า ถ้าแต่งชุดอาบนำยั้งงั้น คงไม่น้องนางบ้านนาที่ไหนกล้าเข้าประกวดด้วยหรือที่ประชุมฮา

นายอำเภอจึงเสนอว่า เราประกวดขวัญใจชาวนา ก็ควรให้ผู้เข้าประกวดแต่งตัวแบบชาวนาที่แล้วก็ คือให้ใส่เสื้อแขนกระบอก นุ่งผ้าซิ่น หรือจะใส่อบด้วยก็ยิ่งเก๋

ผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่งลุกขึ้นถามว่า ที่ว่าแต่งชุดชาวนานั้นหมายถึงคอนไหน คือถ้าหน้าใดสาว ๆ ก็แต่งอย่างหนึ่ง ดูไม่ค่อยดีเพราะต้องบุกโคลนมอมแมมเต็มที หน้าดำหน้าหว่านก็แบบเดียวกัน แต่เดี๋ยวตรงที่เวลาดำนา สาว ๆ ต้องยกผ้าซิ่นขึ้นมาเหน็บเอว เห็นขาอ่อนวับ ๆ แวม ๆ ดีเหมือนกัน แต่ถ้าหน้าเกยวละก็แต่งตัวเรียบร้อยพอดูได้หน่อย

ที่ประชุมฮาครีน แล้วลงมติให้แต่งชุดหน้าเกยว

“เรื่องการประชุม ยี่เก ร้าง ก็ผ่านไปแล้ว ที่นั่งมาตั้งเรื่องมวดย ใครรับอาสาจัดบ้าง ? นายอำเภอถามที่ประชุม

ที่ประชุมเงียบกริบเหมือนถูกน้ำอึก

“ว่ายังไง ใครจะจัดมวดย ? นายอำเภอถามซ้ำอีก ๒ ที

ดูขณียภาพคงเข้าครอบงำที่ประชุมอยู่เช่นเดิม นายอำเภอหันมาใช้ไม้เท้า คือเหลือวไปเหลือวมา แลวกซ้ายไปมาทฤษฎี

“คุณจัดมวดยกแล้วกัน”

ผู้เขียนสะดุ้งเฮือกเหมือนนั่งทับเข็มหมุดบนเก้าอี้

“แต่ผมไม่เคยจัดมวดยมาก่อนเลยในชีวิต”

“คุณนี่ดีแล้ว” นายอำเภอมีดมีชก “เอาเถอะ ถ้าขาดทุนก็จะช่วย”

ที่ประชุมส่งเสียงสนับสนุนเกรียวกราว ที่พื้นเพราะหิไปที

ตั้งจากนั้นนายอำเภอซึ่งแจ่มเพิ่มเติมว่า จะติดต่อหนึ่งชายยามาภายในบริเวณงาน จะต้องล้อมโรงเพื่อเก็บค่าผ่านประตูหารายได้ และเนื่องจากในขณะนั้น มีหน่วยทหารอากาศมาก่อสร้างสถานที่เรดาร์อยู่บนยอดเขาในท้องที่ จะได้ติดต่อขอให้ทหารอากาศนำเฮลิคอปเตอร์มาลง ในบริเวณงานในวันงาน เพราะชาวบ้านไม่เคยเห็นเรือบินใกล้ ๆ มาก่อนเลยในชีวิต ในการนี้ นายอำเภอได้รับอาสาเก็บรักษาดังน้ำมัน ให้ทหารอากาศ เมื่อเฮลิคอปเตอร์จะมาขนน้ำมันก็ขอให้มาขนในวันงาน ชาวบ้านจะได้ชอบบัตรผ่านประตูเข้าไปดูใกล้ ๆ ที่ประชุมสรรเสริญความหลักแหลมของนายอำเภอจนมีผลการประชุม

เพื่อมิให้เขียนเยื่อ ผู้เขียนจะขอผ่านพิชเบ็ดที่ว่าถ้าการอำเภอไปเสีย ตั้งจากวันนั้น ผู้เขียนก็ไม่ใช่เป็นอันข้าราชการ นอกจากวิ่งเต้นตัวเป็นเกลียว ไหนจะต้องหานายแพทย์สนามรับรองเพื่อขออนุญาตจัดมวดยชก ไหนจะเรื่องการจัดสร้างสนามมวดย จัดทำใบปลิวโฆษณา ดึงเข้าผ้าใบ และเชือกกันเวที ติดต่อทาบตามนักมวดยเมาหมัดที่หันมาเป็นกรรมการห้ามมวดย กรรมการให้คะแนนข้างเวที ดึงยืมเก้าอี้เหล็กสำหรับชั้นรังก็ไซด์ จัดพิมพ์บัตรผ่านประตู และติดต่อพวกปี

กลองบรรเลงมวย เคาระหัดหมู่เขียนโต้เพื่อนปลัดอำเภอเมืองและตำรวจสนิทสนมกันช่วยเหลือ
วังเต็น ตลอดจนอาสาเผ่าประตู่เพื่อกัน "บัตร์เบ่ง" ในวันชกจริง

ผู้เขียนได้รับบทเรียนว่า อะไรจะมายากเท่ากับการทำงานที่เราไม่เคยทำมาก่อน
เป็นไม่มี อุปสรรคขวากนามมันช่างมากมายเสียจนแทบเป็นบ้า ใครไม่เชื่อก็ลองจัดมวย
ชกดูเถอะจะบอกให้

เริ่มด้วยการสร้างสนามมวย ความจริงนักมวยชกอาชีพเขามีผ้าใบกันรอบสนามให้เข้า
แต่เมื่อตอนนั้นเป็นหน้างาน คือหลังฤดูเก็บเกี่ยวแล้ว ใครต่อใครก็จัดงานรื่นเริงบันเทิงใจกัน
หน้านั้น จึงหาเช่าผ้าใบกันสนามไม่ได้ ผู้เขียนขอสร้างสนามมวยขึ้นนอกบริเวณงาน นายอำเภอ
ก็ไม่ยอม กลัวคนจะแห่ไปดูมวยเสียหมด เก็บค่าผ่านประตูไม่ได้ ขอร้องให้ผู้เขียนสร้างสนามมวย
โดยหันประตูทางเข้าไปได้ในบริเวณงาน แปลว่าคนที่จะมาดูมวยต้องเสียค่าผ่านประตูสองต่อ
กลางขาดทุนมันเริ่มแต่ตรงนั้นแล้ว ผู้เขียนกว้านซื้อไม้ไผ่ลำละ ๓ บาทรอด จ้างชาวบ้านมาทุบเป็น
แผ่นฟาก กันรอบสนาม (มีเสียงโจษจรรยกันภายหลังว่าสนามมวยของผู้เขียนใหญ่โตโอโงง
ที่สุดเท่าที่เคยมีผู้จัดมวยชกชนในจังหวัดนั้นทีเดียว) หีบยืมไม้กระดานจากชาวบ้านมาทำเวทีด้วย
ความที่เจ้าของไม้มีหลายเจ้าของ จึงต้องใช้สีน้ำมันกระป๋องเขียนชื่อเจ้าของไม้ติดไว้ทุกแผ่นบ้องกัน
ปัญหาตอนรื้อถอน กันชั้นริงก็ขีดด้วยไม้ไผ่ขัดแตะเสียมปลายแหลมกันนักกระโดดข้ามรั้ว ท้าย
ที่นั่งชั้น ๒ ด้วยไม้กระดานลดหลั่นเป็นชั้นบันได ส่วนชั้น ๓ ให้แฟนมวยจูงยืนดูเอาใกล้แล้วกัน
เอาเสาเวที ๔ ต้น ไม้ได้ขนาดเสียแล้ว ต้องจ้างชาวบ้านตัดลากมาใหม่ เสีย โยมะพร้าวรอง
พื้นเวทีมันบางเหลือเกิน เดียวนักมวยก็ได้หัวนอกพื้นตายกันเท่านั้นเอง ไปชนมาทุบยัดเข้าไป
ใหม่ ผ้าใบจึงให้ตั้งหน่วย นักมวยฟุตเวอร์คสะดุดเข่าก็เสียหน้านายสนามหมด ระวังเระะ ไม่
เป็นไร ยืมของโรงเรียนมาก่อน มุมแดง มุมน้ำเงิน จะไปยากอะไรซื้อผ้าที่ตลาดมาพันมัน
มันเข้าไป บ้ายบอกหมดยก? อ้าวเขียนให้เองไปซื้อกระดาษแข่งกับกระดาษวาดเขียนมา ยางสน?
เอามาทำไม อ้อ กันพื้นมันลื่นนี่เระะ เอาซิ ยางกันพื้น? ใช้ทำอะไรกัน ให้นักมวยกั
งันเระะ เอาเลย ตาชั่งน้ำหนักนักมวย? ว่า ยืมสถานีอนามัยมาก่อนแล้วกัน รวมทั้งไอ้ไม้วัด
ส่วนสูงนั่นด้วย บ้ายซื้อสนาม? เอาซื้อผ้าดิบมาซึ่งกรอบระเนงเข้า ให้ครูนั้นแกเขียนให้แล้วกัน

ชื่ออะไร? เฮ้ย ไม่ต้องใส่ชื่ออ้อหรือ.....เอาเป็นว่าสนามมวย.....ใส่ชื่ออำเภอเข้าไป
ก็แล้วกัน รถโฆษณา? เข้าเข้า เครื่องทำไฟ? เข้าเข้าไป ปักธงมาแล้ว จะให้มันไปกิน
ข้าวที่ไหน? ว่าจะซื้อกินเองซี งานนี้มันมีโรงครัวเหมือนงานวัดเมื่อไหร่เล่า

ใกล้วันงาน นักมวยเริ่มทยอยกันมาเปรียบมวย ผู้เขียนมอบให้ผู้ชำนาญการ
เขาจัดเปรียบคู่กันเอง ขอรายชื่อมาเขียนประกาศโฆษณา เอา ปักธงขึ้นรถ ติดเครื่อง
ทำไฟ เปิดเครื่องขยายเสียง นี่แน่ะ ๒๘ คีกรี ฟอนก็ไปจะได้เป่าให้มันอ้ออ้อแอไปเลย

“พี่ปลัดครับ” เสียงนักมวยคนหนึ่งเรียก

หันไปดูเห็นเด็กหนุ่มสะพายกระเป๋าสายการบินยกมือไหว้

“ทำไมวี ทนงศักดิ์”

“ผมเปรียบคู่ได้แล้วครับ ชกคู่ ๓ คีนี่”

“อ้อ งันไรได้คู่กะใครล่ะ?”

“เขื่อนเพชร ถึงหยันสี ครับ”

“กตแล้วนี่ อย่าล้มมวยเสียล่ะ?”

“ผมไม่ล้มหรือครับ พี่ปลัด แต่ว่า.....”

“ทำไม?”

“ตั้งแต่เข้ามาผมยังไม่ได้กินข้าวเลย ขอเบิกล้วงหน้าชกยี่สิบก่อนได้ไหมครับ?”

ยงกิจ

พอถึงวันงานเข้าจริงๆ ยังมีปัญหาอย่างอื่นอีก เช่น หนึ่งชายอาจจะเรียกคนไปหมด
เพราะคูฟรี ต้องขอร้องว่าให้มวยชกกันเสียก่อนจึงฉายได้ เขา นั้นก็เกลป่ล่อยตัวออกมาแล้ว
คุณเฮโลไปนั่งหน้าสลอนอยู่หน้าโรงยี่เกหมด หน้าโรงมวยโหรงเหรงเหมือนถูกผีหลอก

ผู้เขียนพรอดพรวดไปหลังโรงยี่เก

“ได้เฝ้าอยู่ไหน?”

“ผมเองครับ”

“ผมขอร้องกันแล้วมิใช่หรือว่า ขอให้มวดยุ่ ๑ เริ่มชกก่อนจึงปล่อยตัว โหมโรงไปก่อนไม่ได้หรือ นี่เพิ่งจะสองทุ่มเท่านั้น”

“ผมเห็นว่าฝนตงเค้าทำท่าจะตก.....”

“อ้อ กลัวไม่ได้ค่าจ้าง.....งั้นก็พักไว้สักประเดี๋ยวไม่ได้รี”

“ไม่ได้หรือครับ ปล่อยตัวออกเดินเรื่องแล้ว.....”

ผู้เขียนไม่ว่ากระไร ลงจากโรงยี่เกไปที่เครื่องทำไฟ

“ลุงคง ลุงคุมเครื่องทำไฟโรงยี่เกนี้ใช่ไหม

“ใช่ครับ”

“เคยไปกินเหล้ากันบ่อยนะ ร้านหน้ากองอำนาจการนั้นละ”

“ขอบคุณครับ”

“ไอ้เรื่องไฟนี่ ได้ข่าวว่าหัวเทียนมันสกปรกนักไม่ใช่หรือ”

ครูต่อมา ลุงคงก็ถือหัวเทียนไปหาผู้เขียน ไฟฟ้าโรงยี่เกดับ

หลังจากมวดยุ่ ๒ เริ่มชก ได้โยประกาศว่า

“พระเจ้าพระคุณที่เคารพ ทางคณะต้องขออภัยที่ต้องหยุดแสดง เพราะเครื่องไฟฟ้าเกิดบ่่วยขึ้นมา ต้องเปลี่ยนหัวเทียนใหม่ ต่อไปนี้จะดำเนินเรื่องต่อไป.....”

ขณะที่กำลังตรวจเช็คตัวกับค่าผ่านประตูอยู่นั้นเอง อนามัยอำเภอก็กระหัดกระหอบมาตามผู้เขียน

“มีอะไรหรือ หมอ?”

“ไอ้อินทรีย์ทองครับ มันถูกชกแตก”

“แล้วไง?”

“ผมเย็บให้มัน ๒ เข็ม มันไม่ยอม จะให้เย็บ ๔ เข็ม

“ทำไมละ แผลยาวมากนักหรือ?”

“ไม่ใช่หรือครับ.....ใช่ นี่ปลัดยังไม่รู้หรือว่า นักมวยที่ได้แผล เราต้องจ่ายค่าแผล ให้เข็มละ ๒๐ บาท

๒๕๘๔
ยงกิม

“ปลัดครับ” ตำรวจผู้รักษาความสงบเรียก

“มีอะไรหรือครับ จ้า?”

“คนมันแหกรวดด้านหลังเวทีโน้นเนาะ”

“แล้วทำไมไม่ไล่ไป”

“มันแหกปากออกแล้วเอาไม้ยึดไว้ ส่วนตัวมันยื่นกอดอกดูทางช่องโหว่ มันว่าไม่รู้ใคร แหกไว้ มันไม่ได้แหก”

“งั้นช่วยไปหาอะโรบงให้ด้วยก็แล้วกัน”

ทางหลังสนามมวย มีต้นมะม่วงอยู่ ๒-๓ ต้น ผู้เขียนถือไม้เรียวเดินตรวจรอบ ๆ สนาม แพนมวยผู้ไม่ยอมเสียเงินค่าผ่านประตูแหวกปากไม้ไม้โค้งโค้งมวยอย่างเปลือยเปลือย พอเหลียว มาเห็นผู้เขียนเข้าก็วิ่งหนีเคล็ดเบ็ดเบ็ง

ผู้เขียนเข้าใจว่าเด็ก ๆ บินขึ้นไปดูมวยบนต้นมะม่วง จึงเดินไปหยุดยืนได้ร่มไม้แล้ว แหงนหน้าขึ้นบอกกับข้างตะคุ่ม ๆ ที่บินขึ้นไปดูมวยบนต้นพิเศษว่า

“เฮ้ย โธ่หน่อย ขึ้นไปทำไม เดี่ยวได้ตกลงมาคอกหัก ลงมาชะดี ๆ”

มีเสียงแกรกรากดังขึ้นบนต้นมะม่วง แล้วร่างมนุษย์คนหนึ่งก็ตกลงมาดังคูป หนอนไว่นอนวอดเพิ่มเชียว ?

๒๕๘๕
ยงกิมด้วย

“ปลัดครับ” อดีตนักมวยซึ่งมาเป็นกรรมการห้ามมวยร่ำมาหาผู้เขียน

“มีอะไรหรือ ป็อก?”

“ไอสิ่งทีสามเงาสิครับ”

“มันเป็นอะไรไป”

“มันซัดเหล่าเข้าไปจนเมาแประ ซนชกไม่ได้”

“ก็จัดใครชกแทนเสียสิ”

“นักมวยประกอบคู่ไว้หมดแล้ววันนี้ครับ”

“๒๒ ๕ ๕
“ถางนี้ ลอชนชกแทนเป็นไง”

“แหมกตชกครับ”

๕๘๔
ยั้งกิมแฮะ

เสร็จจากงานฉลองที่ว่าการอำเภอคราวนั้น ผู้เขียนนำหนักลดชวบไปไม่ต่ำกว่า ๓-๔ กิโล หลังจากการตรวจสอบบัญชีรายรับ—รายจ่าย แล้ว ปรากฏว่า รายได้ค่าผ่านประตูแต่ละคืน กับค่าเงินรางวัลนักมวยพอสมน้ำสมเนื้อกัน ไม่มีกำไร ไม่ขาดทุน คงถอนทุนค่าสร้างเวที และสนามมวย ๒ พันกว่าบาทไม่ขึ้น เท่านั้นเอง สบายแล้ว ขอเพียงชาตินี้

หลังจากนั้นไม่นาน จังหวัดก็วิทยุแจ้งมาทางอำเภอว่า กรมการปกครองมีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้เขียนไปเป็นประจำแผนก กองอาสาสมัครชาติดินแดน ให้รีบมอบหมายการงานแล้วเดินทางมารับตำแหน่งใหม่ภายใน ๗ วัน

พอข่าวคำสั่งย้ายผู้เขียนแพร่หลายออกไป ชาวบ้านก็รำลึกกันว่า ผู้เขียนจัดมวยเอาเงินเข้ากระเป๋า จึงถูกรวม ๆ สั่งย้าย

สวัสดิ์

โดย “กันเอง”

ผู้ให้ข่าว ชื่อว่าให้กำลัง ผู้ให้ผ้า ชื่อว่าให้ผิวพรรณ ผู้ให้ยาน ชื่อว่าให้
ความสุข ผู้ให้ประทับ ชื่อว่าให้จักขุ

พุทธศาสนสุภาษิต

Let's Activate Our English

ประวิณ สุจริตกุล M.A. (Oxon)

ตอนที่ 4

ผู้เขียนขอเรียนว่า ตอนนี้ของชุด Let's Activate Our English มิได้มาพบกับท่านผู้อ่าน
 ในรูปของบทสนทนา เหมือนกับตอนก่อน ๆ ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะอยากจะให้พวกเรา activate
 ภาษาอังกฤษของเรากันจริง ๆ และการที่จะได้ activate กันอย่างจริงจังสัมพันธ์กับรูปศัพท์ที่จะใช้ เรา
 ก็จำเป็นต้องหาวิธีการต่าง ๆ มา ปรับปรุง ทบทวน และทดสอบ ตัวเราเองอยู่เสมอ นอก
 จากเราจะต้องพยายามพูดภาษาอังกฤษให้มากแล้ว เรายังควรเล่นเกมต่างภาษาต่าง ๆ ที่ช่วย
 ทดสอบความรู้เราไปในตัวด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องศัพท์และไวยากรณ์ ซึ่งเป็นเสมือน
 ยาตำหนือใหม่ที่นำขยาต หากไม่มีวิธีการที่แยบคายมาใช้ เราก็จะต้องเบื่อหน่ายต่อการท่อง
 ซ้ำ ๆ ซาก ๆ

เกมที่จะให้ท่านผู้อ่านเล่น มีอะไรบ้าง เดียวก็คงจะทราบและได้เล่น และเพื่อมิให้
 เป็นเรื่องที่จะต้องขบคิดและเปลืองเวลามากนัก ได้มีการเฉลยไว้ให้ในตอนท้ายด้วย หวังว่าท่าน
 ผู้อ่านคงจะไม่ใช้ส่วนนี้ จนกว่าจะได้พยายามเสียก่อน

อนึ่ง สำหรับท่านที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางภาษาอังกฤษอยู่แล้ว ขอเรียนว่า ชุด Let's
 Activate Our English นี้ มีวัตถุประสงค์เบื้องต้นที่จะกระตุ้นให้ผู้เริ่มเรียน และผู้ที่มีความรู้ภาษา
 อังกฤษปานกลาง มีความกระตือรือร้น อยากใช้ภาษาให้เกิดประโยชน์กับตนเองอย่างแท้จริง
 เท่านั้น มิใช่เป็นบทความสอนผู้เชี่ยวชาญทางภาษาอยู่แล้วแม้แต่น้อย อย่างไรก็ตาม การฝึกฝน
 และทบทวนวิทยากร แม้ที่ท่านาญอยู่แล้ว ก็คงจะให้คุณบ้าง ไม่มากก็น้อย

A. For each of the following write its opposite from the box.

Nouns	Adjectives	Verbs	Adverbs
<i>agreement, controversy</i> 1. agreement	6. sound	11. gratify	16. boldly
2. admiration	7. natural	12. desist	17. hurriedly
3. appointment	8. courteous	13. disburden	18. concisely
4. removal	9. explainable	14. depreciate	19. permanently
5. unawareness	10. admirable	15. collect	20. candidly

The Box

Nouns	Adjectives	Verbs	Adverbs
a. consciousness	f. inexplicable	k. appreciate	p. leisurely
b. installation	g. dilapidated	l. disappoint	q. verbosely
c. controversy	h. contemptible	m. disperse	r. eavasively
d. contempt	i. affected	n. persevere	s. irresolutely
e. dismissal	j. abusive	o. encumber	t. temporarily

B. Now choose a synonym from the box for each of these :

1. burden	3. disagreement	5. decayed	7. pretentions
2. scorn	4. wordily	6. rude	8. enigmatical

C. Use the right word from the box to fill each of the blanks :

- You are said to ...when you go on trying.
- When a person becomes.....he begins to use vile language.
- If there is a difference of opinion about some question and it is argued about, we say there is a ...about it.

4. You adopt a policy.....when it is meant to last a short while only.

5. A man behaves ....when he lacks determination.

6. A crowd of people are said to.....when they break up and go off in different directions.

7. We speak of the.....of a television set when we refer to its being placed in position and wired up.

D. Notice the preposition used in each of the expressions and check with a good dictionary the meaning of any of the words you do not know. Then use each expression to complete the appropriate sentence below. It will not usually be the infinitive that is required.

a. to dissent from

g. to be devoid of

b. to gloat over

h. to be sensitive to

c. to connive at

i. to be answerable to

d. to culminate in

j. to be intent upon

e. to be marred by

k. to be endowed with

f. to be averse to

l. to be impervious to

1. If you are .....doing something, you are resolved to do it.

2. This rare stamp has one fatal flaw : it is.....a tear.

3. If you.....someone's wrongdoing, you wink at it and overlook it.

4. A person who does stupid things may be said to be.....common sense.

5. He said that he was.....no one, and so meant that he was not responsible to anyone for his actions.

6. If a person is.....to criticism, he just does not feel it and so is not influenced by it.

7. He was.....a great wealth of energy and could keep going long after the rest of us were tired out.

8. Because he was a modest man he was not.....admitting his shortcomings.
9. His career.....success when he was appointed managing director of the firm.
10. A miser is inclined to..... his gold.
11. A person who is... ..public opinion takes notice of it and usually modifies his behavior accordingly.
12. He said that he..... ..the official view, and then proceeded to explain why he disagreed with it.

Solutions

A.	1-c	6-g	11-l	16-s
	2-d	7-i	12-n	17-p
	3-e	8-j	13-o	18-g
	4-b	9-f	14-k	19-t
	5-a	10-h	15-m	20-r
B.	1-o		5-g	
	2-d		6-j	
	3-c		7-i	
	4-q		8-f	
C.	1-n		5-s	
	2-j		6-m	
	3-c		7-b	
	4-t			
D.	1-j	5-i		9-d
	2-e	6-l		10-b
	3-c	7-k		11-h
	4-g	8-f		12-a
-

การไปศึกษาหรือดูงานในต่างประเทศของข้าราชการ

โดย

อุทัย หิรัญโต

กองวิชาการ กรมการปกครอง

(ต่อจากฉบับก่อน)

๓. แผนการโคลัมโบ อันประกอบด้วยสมาชิก ๒๓ ประเทศ แต่ประเทศที่ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยมีอยู่เพียง ๗ ประเทศเท่านั้น คือ อังกฤษ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น อินเดีย แคนาดา และมาเลเซีย วัตถุประสงค์ของแผนการโคลัมโบ คือ เพื่อที่จะร่วมกันสร้างสันติ ความมั่นคงให้แก่ประเทศสมาชิกในอาณาบริเวณเอเชียอาคเนย์ และเอเชียใต้ โดยแบ่งสรร ส่วนหนึ่งของทรัพยากรของประเทศที่เจริญกว่า หรือความรู้ทางวิชาการ ช่างฝีมือ ให้แก่ประเทศ ที่ยังอยู่ในระดับด้อยพัฒนา ประเทศไทยสมัครเป็นสมาชิกแผนการโคลัมโบ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๗

ความช่วยเหลือจากประเทศต่างๆ

๑. สหรัฐอเมริกา ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยผ่านองค์การ เอ. ไอ. ดี. สหรัฐอเมริกาให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยมากที่สุด ทั้งในด้านการเงิน ทางวิชาการ และวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ปีหนึ่งๆ คิดเป็นเงินประมาณ ๕๐๐ ล้านบาท

๒. ประเทศอื่น ๆ มีสหพันธรัฐเยอรมัน ฝรั่งเศส อิตาลี เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม สวีเดน อิตาลี ออสเตรเลีย และสาธารณรัฐจีน ให้ความช่วยเหลือจากประเทศเหล่านั้นนับวัน แต่จะเพิ่มทวีมากขึ้น ที่เราได้รับส่วนมากเป็นไปในรูปทุนการศึกษาและดูงาน ประมาณปีละ ๗๐ ทุน

องค์การระหว่างประเทศและประเทศต่าง ๆ ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยในรูป เงินช่วยเหลือและทางวิชาการแก่ข้าราชการนั้น นอกจากจะมีจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์เพื่อ ช่วยให้ประเทศไทยได้มีโอกาสได้ใช้ความรู้ทางวิชาการสมัยใหม่ในการบริหารประเทศแล้ว ยัง

หวังผลในทางการเมืองอยู่ด้วย คือ สัมพันธภาพและความเข้าใจระหว่างคนในชาติ ซึ่งจะนำมาซึ่งความราบรื่นในการดำรงอยู่ของรัฐ ความช่วยเหลือทางวิชาการตามปกติแล้วมีอยู่ด้วยกัน ๓ ประการ คือ ผู้เชี่ยวชาญ ทูต และวัสดุอุปกรณ์ แต่ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะความช่วยเหลือในเรื่องทุนการศึกษาตุนงานเท่านั้น วัตถุประสงค์ของการให้ทุนการศึกษาคือ ก็เพื่อให้ข้าราชการได้มีโอกาสไปศึกษาตุนงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อหาความรู้ความชำนาญและนำความรู้ความชำนาญและประสบการณ์เหล่านั้นมาปรับปรุงการดำเนินงานที่ปฏิบัติอยู่ให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

การปฏิบัติราชการมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยข้าราชการที่มีความรู้ ความชำนาญงานและได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี นอกจากนี้ก็ต้องมีการปรับปรุงงานให้ก้าวหน้าและทันสมัยอยู่เสมอ วิธีเหล่านี้จะได้มาจากการศึกษาอบรมทั้งก่อนเข้าทำงานและระหว่างทำงานเป็นครั้งคราว งานจะก้าวหน้าไปได้มากน้อยแค่ไหน ส่วนใหญ่แล้วเกี่ยวข้องกับคุณภาพของบุคคลเป็นสำคัญ การสนับสนุนส่งเสริมให้ข้าราชการปฏิบัติงานได้ดั่งนั้น ยอมรับกันว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ข้าราชการฝึกฝนและปรับปรุงตัวเองให้มีประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้น โดยการไปตุนงานตามสถานที่ต่าง ๆ ภายในประเทศ และไปศึกษาตุนงานเพิ่มเติมในต่างประเทศ ที่เรียกว่า "Refresher Tour" เป็นวิธีการที่อำนวยความสะดวกในการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม การไปศึกษาตุนงานในต่างประเทศนั้น โดยปกติแล้วมักจะเป็นระยะอันสั้น ประเทศที่ได้ทุนมักจะจัดโปรแกรมการตุนงานให้มากที่สุด จึงทำให้การศึกษาคูงานทำไม่ได้อย่างละเอียดถี่ถ้วนนี้เปรียบเหมือนการกินอาหารหลายอย่างในเวลาอันรวดเร็ว ย่อมกินไม่ได้ซึมหรือกินได้ทุกอย่าง ฉะนั้น เพื่อหาทางให้ผู้ไปศึกษาตุนงานได้รับประโยชน์จริง ๆ จึงต้องมีการวางระเบียบกฎเกณฑ์ไว้บางประการ เพื่อหาทางให้ผู้ศึกษาตุนงานนั้นได้รับประโยชน์กลับมามากที่สุด คือ สามารถนำความรู้สิ่งที่พบเห็นมาใช้ประกอบการปฏิบัติราชการให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ดังนั้น ในตอนต่อไปจะได้กล่าวถึงการวางระเบียบกฎเกณฑ์ของรัฐบาลเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป

๓) ระเบียบข้อบังคับสำหรับผู้ไปศึกษาหรือตุนงานในต่างประเทศ

ในตอนก่อนของบทความเรื่องนี้ดังที่ผู้เขียนได้กล่าวแล้วว่า การไปศึกษาตุนงานในต่างประเทศนั้นย่อมจะได้รับประโยชน์เป็นอันมาก ประการสำคัญ ก็คือ ได้พบเห็นสิ่งที่ไม่เคยพบ

เห็น ได้รับความรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งสามารถนำมาประกอบการปฏิบัติงานได้ แต่เพื่อ
 ที่ให้ได้รับผลดังกล่าวอย่างแท้จริง รัฐบาลจึงต้องวางกฎเกณฑ์เงื่อนไขขึ้นไว้ ซึ่งข้าราชการ
 ผู้ไปศึกษาตุงานจะต้องปฏิบัติตาม โดยทั่วไปแล้ว การไปศึกษาหรือตุงานในต่างประเทศย่อมได้
 รับประโยชน์ ๒ ด้าน คือ ด้านส่วนตัวของผู้ไปศึกษาตุงานนั่นเอง ส่วนประโยชน์อีกด้านหนึ่ง คือ
 หน่วยงานที่ข้าราชการนั้นสังกัดอยู่ การที่หน่วยงานมีบุคคลที่มีความรู้ความสามารถรับผิดชอบ
 ย่อมจะทำให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม ปราบกฎการณ์ที่พบเห็นอยู่เสมอ ๆ ก็คือ การไปศึกษาตุงานของข้าราชการ
 มักจะได้รับประโยชน์เฉพาะด้านส่วนตัวของผู้ไปศึกษาตุงานมากกว่าหน่วยงานนั้นจะได้รับประโยชน์
 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ ผู้ไปศึกษาตุงานได้รับความรู้ความชำนาญ แต่หาได้มีโอกาสนำ
 หรือใช้ความคิดเห็นให้เป็นประโยชน์แก่ราชการไม่ สภาวิจัยแห่งชาติ สาขาวิศวกรรมศาสตร์
 และอุตสาหกรรมวิจัยได้พิจารณารายงาน การไปศึกษาตุงานทางวิศวกรรมและอุตสาหกรรมของ
 ข้าราชการและพนักงานของรัฐหลายเรื่อง มีความเห็นว่า การไปศึกษาตุงานของข้าราชการ
 บางคนได้เขียนรายงานว่าตนได้รับความรู้ความชำนาญ และได้แสดงข้อคิดต่าง ๆ ไว้มาก แต่
 หาได้นำความรู้นั้น ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานไม่ สภาวิจัยแห่งชาติเสนอสำนัก
 นายกรัฐมนตรีว่า ในโอกาสต่อไปไม่ควรส่งผู้ใดไปอีก เว้นแต่จะส่งผู้นั้นไปศึกษาและตุงาน
 แล้วกลับมาปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ศึกษาหรือตุงานนั้นจริง ๆ นอกจากนี้ คณะกรรมการบริหาร
 สภาวิจัยแห่งชาติ ได้ลงมติมอบให้สภาวิจัยแห่งชาติเชิญผู้แทนสำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 กรมวิเทศสหการ สำนักงาน ก.พ. และสำนักงบประมาณ มาร่วมประชุมหารือและขอความคิดเห็น
 ที่ประชุมได้สรุปสาเหตุที่ข้าราชการและพนักงานองค์การของรัฐบางคนไปศึกษาและตุงาน
 ณ ต่างประเทศ แล้วไม่มีโอกาสได้ใช้ความคิดเห็นให้เป็นประโยชน์แก่ราชการดังนี้

๑. ก่อนไปต่างประเทศ

การไปศึกษาและตุงานต่างประเทศนั้น ส่วนมากมักเริ่มมาจากความต้องการของผู้ไป
 ศึกษาและตุงาน เพื่อประโยชน์ในการนำผลที่ได้มาช่วยในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่และงานได้ ซึ่ง
 เป็นไปในทำนองพัฒนาตัวบุคคลมากไปกว่าพัฒนางาน มิใช่ตามความต้องการของหน่วยราชการ
 เจ้าสังกัด และในการส่งคนไปต่างประเทศด้วยวิธีนี้ หน่วยราชการเจ้าสังกัดมักไม่มีโครงการไว้

ล่วงหน้า จึงมีภาระบุให้แน่ชัดถึงสาขาและระดับความรู้ที่ต้องการหรือสถานที่ทำงานได้ ผู้ไปศึกษาตงานก็ไม่ทราบจุดประสงค์ของทางราชการว่าจะให้ตนกลับมาทำอะไรให้เป็นชั้นเป็นอัน

สาเหตุอื่น ๆ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากเหตุสำคัญในข้อ ๑ ทั้งสิ้นอีก คือ

๒. ระหว่างที่อยู่ในต่างประเทศ

ก. ผู้ไปศึกษาและตงาน ไม่ได้รับการอบรมให้ตรงตามสาขาวิชาที่กำหนดไว้เดิม พยายามหาวิชาอื่นที่เบ็ดช่องให้ขึ้นเงินเดือน หรือเปิดโอกาสให้แสวงหาความก้าวหน้าส่วนตัวได้

ข. หากวิชาที่ทางราชการกำหนดไว้นั้นไม่มีจุดประสงค์จะให้ได้รับปริญญาที่มักตินรนาหาทางอยู่ในต่างประเทศต่อไป เพื่อศึกษาให้ได้รับปริญญา

ค. หากวิชาที่กำหนดเป็นวิชาที่ศึกษาให้สำเร็จได้ยากก็มักหาทางเข้าศึกษาในหลักสูตรง่าย ๆ เพราะกลับมาแล้วก็ได้เงินเดือนเท่ากับผู้ที่ได้ศึกษาในหลักสูตรที่ยากกว่า

๓. เมื่อกลับจากต่างประเทศ

เมื่อผู้ไปศึกษาหรือตงานกลับมายังประเทศไทยแล้ว สาเหตุที่มีได้ใช้วิชาให้เป็นประโยชน์แก่ราชการ คือ

ก. หน่วยราชการจัดสรรการใช้คนไม่ตรงกับวิชาที่ไปศึกษาและตงาน มักมีการโยกย้ายคน เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนชั้น หรือตำแหน่ง โดยมีได้คำนึงถึงการใช้ความรู้ ความชำนาญ ที่ได้มาจากต่างประเทศ

ข. ผู้ที่ไปศึกษาและตงานกลับมาไม่อาจปรับเปลี่ยนความรู้ความชำนาญที่ได้มาจากต่างประเทศให้เกิดผลทางการใช้ในประเทศหรือท้องถิ่นได้

สาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้การศึกษาตงานในต่างประเทศไม่บังเกิดผลดังที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าเกิดจากตัวข้าราชการเอง และเกิดจากความไม่รัดกุมระเบียบข้อบังคับ จึงทำให้การไปศึกษาตงานเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสพการณ์ ของบุคคลแทนที่จะก่อให้เกิดผลดีแก่ส่วนราชการด้วย เหตุที่เป็นเช่นนั้นน่าจะนับเนื่องมาจากการไปศึกษาตงานมิได้เกิดจากความต้องการของหน่วยงาน แต่เกิดจากความทะเยอทะยานของบุคคลนั้นเป็นเบื้องต้น ด้วยเหตุนี้เอง เมื่อบุคคลนั้นเดินทางกลับมาแล้วจึงมิได้รับการเหลียวแล หรือมองเห็นคุณค่าจากผู้บังคับบัญชา

จากข้อบกพร่องดังกล่าวนี้เอง ทำให้เกิดผลเสียหายแก่ราชการ แม้รัฐบาลจะไม่
 ต้องใช้จ่ายเงิน เพราะรัฐบาลหรือองค์การระหว่างประเทศเป็นผู้ออกให้แล้วก็ตาม แต่รัฐบาล
 ไทยก็ต้องเสียกำลังคนไป หรือเสียอัตรากำลังไปชั่วขณะหนึ่ง เพราะระหว่างที่ข้าราชการผู้นั้น
 อยู่ในต่างประเทศก็ต้องหยุดงาน และเมื่อกลับมาแล้วก็ไม่แน่ว่าจะทำประโยชน์ให้แก่หน่วย
 งานได้คุ้มค่า เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวนี้ คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ ในคราวประชุม
 ครั้งที่ ๗ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๐๗ ได้มีมติปรับปรุงแก้ไขดังนี้

๑. ให้หน่วยราชการเจ้าสังกัดกำหนดแผนและโครงการปฏิบัติงานของข้าราชการและ
 พนักงานผู้จะไปศึกษาตุงานต่างประเทศไว้ให้ชัดเจนล่วงหน้า พร้อมทั้งระบุสาขาวิชาและระดับ
 ความรู้ หรือสถานที่จะไปตุงานให้เหมาะสม เพื่อนำความรู้ความชำนาญที่จำเป็นกลับมาปฏิบัติ
 งานตามโครงการ

๒. ให้ผู้ที่ไปฝึกอบรมในต่างประเทศปฏิบัติตามแผนและเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้แต่แรก
 โดยเคร่งครัด ห้ามมิให้เปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ โดยให้มีสัญญาผูกมัด ตลอดถึงการปฏิบัติ
 ตามโครงการภายหลังจากการศึกษาและตุงานนั้นด้วย

๓. ผู้ที่จะไปฝึกอบรมในต่างประเทศต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสม

๔. ผู้ไปรับการศึกษานในต่างประเทศจนได้รับปริญญาควรให้สำนักงานประมาณพิจารณา
 จัดสรรเงินสำหรับเป็นเงินเดือนให้ตามที่ ก.พ. อนุมัติ ส่วนผู้ที่ไปรับการฝึกอบรมในต่าง
 ประเทศควรได้รับการพิจารณาเช่นเดียวกัน แต่เงินเดือนที่จะได้รับเพิ่มเติมชุนั้น ควรจะน้อยกว่า
 ผู้ที่ได้รับปริญญา โดยอาศัยรายงานของผู้ควบคุมในต่างประเทศเป็นหลักวินิจฉัย

๕. ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัด สำนักงาน ก.พ. และกรมวิเทศสหการ มีหน้าที่สอดส่อง
 ดูแลให้เป็นไปตามสัญญาโดยเคร่งครัด ไม่ควรยอมให้โยกย้ายได้ง่าย เมื่อกลับมารับราชการแล้ว

๖. เมื่อกลับมารับราชการแล้ว ควรมีระเบียบให้ทำประโยชน์ในทางวิชาการ เช่น
 เขียนตำรา เป็นต้น

มติปรับปรุงแก้ไขระเบียบการไปศึกษาตุงานดังกล่าวทั้ง ๖ ข้อนี้ คณะรัฐมนตรีได้ประชุม
 ครั้งที่ ๗ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๐๗ และลงมติให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ยึดถือเป็นหลัก
 ปฏิบัติด้วยแล้ว

(ยังมีต่อ)

ขนบธรรมเนียมประเพณีและนิสัยใจคอชาวอเมริกัน

โดย

ประเสริฐ แยมกสินฟูง

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่คูกอกจะเข้าใจยากสำหรับชาวต่างประเทศ เพราะคนอเมริกันมีการกระทำและขนบธรรมเนียมประเพณีปฏิบัติหลายอย่างทีคูฝวฝฝฝ แล้วมักจะทำขัดแย้งกันในตัวเอง เช่น คนอเมริกันได้ชื่อว่าเป็นชาติทีม่จิตใจเอื้อเฟือเผื่อแผ่ ยินดีเสียสละทรัพย์สินส่วนตัวจำนวนมากเพื่อการกุศล แต่ในขณะเดียวกันก็เข้มงวดในเรื่องการจ่ายเงินเล็ก ๆ น้อย ๆ ในระหว่างเพื่อนฝูง

ชาวต่างประเทศบางคนเนื่อกจากมีประสบการณ์ไม่ด็กกับคนอเมริกันบางคน อาจเหมาเอาว่า คนอเมริกันทั้งชาติมีลักษณะนิสัยไม่ด็กตามไปด้วย ดึมนักถึงความจริงทีว่าในหมู่คนจำนวนมากย่อมมีคนไม่ด็กปนอยู่ด้วยเสมอ บางคนเนื่อกจากมีอคติอยู่ในใจหรือเนื่อกจากมีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับสังคมของเขา อาจจะไม่มองทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับคนอเมริกันในแง่ร้ายไปหมด เช่น เชื่อว่าคนอเมริกันมีความเจริญแต่ในทางวัตถุเท่านั้น ส่วนในทางจิตใจ คึลธรรม ความเสียสละ และความสวยงามของประเพณี มารยาท และศิลปะต่าง ๆ นั้น ยังอยู่ในระดับต่ำ ความคิดเช่นนั้นเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ และเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งทีทำให้ผู้เดินทางไปศึกษาในสหรัฐอเมริกาต้องประสบความลำบากในการปรับตัวเข้ากับสังคมอเมริกัน การไปศึกษาในต่างประเทศนอกจากจะมุ่งหาความรู้ในวิชาทีเราสนใจโดยตรงแล้ว ควรจะสนใจหาความรู้เกี่ยวกับนิสัยใจคอ วิธีการทำงาน และขนบธรรมเนียมประเพณีอื่น ๆ บางอย่างของคนในประเทศเจ้าของบ้านด้วย ความรู้เหล่านี้จะช่วยทำให้เราเข้าใจคนในประเทศเจ้าของบ้านดีขึ้น เข้าใจทั้งจุดเข้มแข็งและสิ่งดึงามต่าง ๆ ทีทำให้ประเทศเขาเจริญก้าวหน้าและจุดอ่อนแอต่าง ๆ ทีทำให้เกิดปัญหา นอกจากนี้ ความรู้เหล่านี้ยังช่วยเราในการปรับตัวเข้ากับสังคมของเขา ทำให้เกิดความเข้าใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ ทีเกิดขึ้นรอบตัวเรา เกิดความสะดอกสบายในการคบเพื่อน และใช้ชีวิตโดยทั่วไป

ลักษณะนิสัยและขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของคนในประเทศหนึ่ง ย่อมเป็นผลสืบเนื่องมาจากความนิยมและประวัติความเป็นมาของเหตุการณ์ต่างๆ ในประเทศนั้น โดยทั่วไปคนในประเทศนั้นย่อมรู้สึกว่ประเพณีที่ตนปฏิบัติอยู่เป็นสิ่งดีงาม และสภาพชีวิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เช่นการประกอบอาชีพ และความเจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆ ของสังคม ก็บังคับทางอ้อมให้คนในประเทศนั้นต้องดำรงชีวิตตามแบบที่เป็นอยู่ การศึกษาให้เข้าใจถึงนิสัยใจคอ ขนบธรรมเนียมประเพณี และแบบชีวิตของคนอเมริกันโดยทั่วไป เราจำต้องมองลงไปถึงหลักการหรืออุดมคติต่าง ๆ ที่เขายึดมั่นในการดำเนินชีวิต และความจำเป็นต่าง ๆ ที่เขาจำต้องกระทำเนื่องมาจากสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ถ้าจะให้เข้าใจดีขึ้น ก็ควรจะไปถึงเหตุผลทางประวัติศาสตร์และอิทธิพลของสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปด้วย ในที่นี้จะกล่าวถึงอิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ และอิทธิพลของสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจโดยทั่วไปที่มีเหนือลักษณะนิสัยของคนอเมริกันบางอย่างที่เห็นได้ชัด คือ การมีจิตใจเป็นนักประชาธิปไตย โดยเฉพาะความรู้สึกเท่าเทียมกับคนอื่น (Equality) ความรักอิสรภาพและห่วงเห่นในสิทธิเสรีภาพส่วนตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง ความทะเยอทะยานตั้งใจทำงานเพื่อความสำเร้จ ความเป็นกันเองในการคบกับคนอื่น และการยึดมั่นในหลักศีลธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม

อิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์

เป็นที่ทราบกันดีว่า สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศใหม่ มีดินแดนกว้างใหญ่ไพศาล และอุดมด้วยทรัพยากรนานาชนิด คนอเมริกันในปัจจุบันส่วนใหญ่มีรากมาจากชาวยุโรป ซึ่งอพยพมาจากประเทศเดิมของตนนับแต่มีการค้นพบทวีปอเมริกาเหนือ ผู้ที่เสี่ยงต่ออันตรายเดินทางข้ามมหาสมุทรและมาตั้งหลักแหล่งในที่วิปใหม่ในสมัยต้น ๆ เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าในสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล และต้องการสร้างสังคมขึ้นใหม่ซึ่งประชาชนทุกคนจะได้รับสิทธิเสรีภาพอย่างมากที่สุดและมีความเท่าเทียมกันตามกฎหมายโดยไม่คำนึงถึงชาติกำเนิด ผู้ที่อพยพมาในสมัยต้นไม่พอใจในระบบสังคมของประเทศเก่า ๆ ในยุโรป ซึ่งมีการแบ่งชั้นวรรณะ และมีการจำกัดสิทธิของคนธรรมดาสามัญในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งการจำกัดสิทธิในการถือศาสนา สังคมที่สร้างขึ้นใหม่โดยพวกที่อพยพมานี้ จึงย้ายการเคารพสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลและความเท่าเทียมกันระหว่างบุคคลในฐานะเป็นมนุษย์ที่มีศักดิ์ศรีและความสามารถเต็มเท่ากัน ในขณะที่เดียวกันก็ย้ายความรับผิดชอบต่อดัวเองซึ่งแสดงออกด้วยความขยันขันแข็งและระเบียบวินัยในการทำงาน การขวนขวายปรับปรุงตนเอง และการเป็นคนเคร่งในหลักศาสนา ศีลธรรม และความรับผิดชอบต่อ

สังคม ความเชื่อเหล่านี้ได้เป็นหลักที่คนอเมริกันยึดมั่นในการสร้างประเทศของตนขึ้นมาจนกระทั่งทุกวันนี้ ผู้ที่อพยพรุ่นต่อ ๆ มาที่ได้รับอิทธิพลจากความเชื่อหรือหลักการเหล่านี้ อเมริกามีชื่อเสียงเป็นดินแดนแห่งเสรีภาพและโอกาสของความก้าวหน้าและความสำเร็จในชีวิต ซึ่งโดยทั่วไปก็เป็นความจริง เพราะการใช้อำนาจก็ตกกันโดยรัฐบาลหรือการเอาเปรียบกันเองระหว่างคนกลุ่มต่าง ๆ มีน้อยที่สุด นอกจากนี้สหรัฐอเมริกายังเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ทั้งที่ดิน แร่ธาตุ และทรัพยากรอื่น ๆ อีก ผู้ใดก็ตามที่ไม่มี ความบกพร่องในลักษณะนิสัยส่วนตัวแล้วย่อมประสบความสำเร็จเสมอในการประกอบอาชีพ ผู้ที่อพยพมาจากยุโรปจึงมีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าที่จะสร้างฐานะความมั่นคงและความสำเร็จให้แก่ตนเองในสหรัฐอเมริกาด้วยการใช้ความสามารถที่ตนมีอยู่ และสิทธิเสรีภาพที่ตนได้รับ บุคคลเหล่านี้มองอนาคตของตนด้วยความเชื่อมั่นและพร้อมที่จะทำงานทุกอย่างที่สุจริตโดยไม่เลือกงาน ความอุดมสมบูรณ์ของสหรัฐอเมริกาและโอกาสมากมายที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต ทำให้ผู้อพยพเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ดี และพร้อมที่จะทำงานหนักเสมอ ลักษณะเช่นนี้ยังเห็นได้ชัดในคนอเมริกันในสมัยปัจจุบัน

คนอเมริกันในปัจจุบันแม้จะสืบเชื้อสายมาจากคนอพยพจากประเทศต่าง ๆ ในยุโรปซึ่งมีขนบธรรมเนียมประเพณีเดิมต่างกัน แต่ก็มีความคล้ายคลึงกันมากในแบบการดำเนินชีวิตทั่วไป ซึ่งรวมถึงความเชื่อในหลักการต่าง ๆ ของประเทศ นิสัยใจคอและประเพณีปฏิบัติต่าง ๆ ผู้ที่เดินทางผ่านรัฐต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา จะรู้สึกว่าคุณอเมริกันทุกหนทุกแห่งมีชีวิตความเป็นอยู่คล้าย ๆ กัน และความแตกต่างระหว่างรัฐต่าง ๆ มีน้อยที่สุด ทั้ง ๆ ที่สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศกว้างใหญ่ไพศาลและประกอบด้วยคนซึ่งบรรพบุรุษมาจากประเทศต่าง ๆ กัน ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะผู้อพยพส่วนใหญ่มีเหตุจูงใจในการอพยพตรงกันดังที่ได้กล่าวแล้วในตอนต้น กล่าวคือ ต้องการสร้างประเทศขึ้นใหม่ ซึ่งทุกคนจะมีฐานะเท่าเทียมกันตามกฎหมายและมีสิทธิเสรีภาพเต็มที่ในการสร้างความสำเร็จให้แก่ตนเอง คนอเมริกันมีความเชื่อมั่นและจงรักภักดีต่อประเทศใหม่ของตนและยกย่องชีวิตของผู้นำคนสำคัญในประวัติศาสตร์ เช่น ขอร์ช วอชิงตัน, เจฟเฟอร์สัน และ ลินคอล์น เป็นแบบอย่างสำหรับคนอเมริกันทั่วไปปฏิบัติตาม

การที่สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศใหญ่ ประกอบด้วยคนอพยพที่มีความสำคัญอีกอย่างหนึ่งสำหรับนิสัยใจคอของคนอเมริกัน ชาวต่างประเทศจากประเทศเล็ก ๆ ที่ไปอยู่ในสหรัฐอเมริกา จะสังเกตเห็นได้ง่ายว่าคนอเมริกันโดยทั่วไปไม่สนใจในเรื่องส่วนตัวของกันและกัน และแยกเรื่อง

ส่วนตัวออกจากเรื่องการทำงาน คนอเมริกันมั่นใจสยบและเข้ากับคนอื่นได้ง่าย แต่ขณะเดียวกันก็ถือ
 ความเป็นส่วนตัวซึ่งเป็นเรื่องส่วนตัวของคุณ (Privacy) และซึ่งคนอื่นไม่ควรจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับ
 คนอเมริกันเคารพในสิทธิในเรื่องส่วนตัวระหว่างกันและกัน และคบกันเฉพาะในเรื่องหน้าที่การ
 งาน หรือการสังคม โดยทั่วไป เรื่องส่วนตัวเป็นเรื่องระหว่างเพื่อนฝูงหรือญาติพี่น้องที่ใกล้ชิดกัน
 จริง ๆ เท่านั้น ทักษะการคบเพื่อนเช่นนี้มีความจำเป็นในสังคมอเมริกัน เพราะคนอเมริกันเชื่อ
 ในเรื่องสิทธิเสรีภาพส่วนตัว นอกจากนี้ สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศใหญ่ประกอบด้วยคนซึ่งมี
 อาชีพ ความสนใจ และภูมิหลัง (Background) ต่าง ๆ กัน ในชีวิตของคนอเมริกันมักจะมีการ
 เดินทาง เปลี่ยนอาชีพ สถานที่ทำงาน และต้องติดต่อสมาคมกับคนจำนวนมากโดยไม่ซ้ำหน้ากัน
 อยู่เสมอ การเข้ากับคนอื่นได้ถือว่าเป็นความสามารถที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ผู้นั้น
 ประสบความสำเร็จในชีวิต การแยกเรื่องส่วนตัวออกจาก การติดต่อสมาคมกัน และการคบกัน
 อย่างเป็นกันเองโดยไม่มีพิธีรีตองช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างคนอเมริกันเป็นไปอย่างราบรื่นและ
 มีการขัดแย้งกันน้อยที่สุด คนอเมริกันที่พบกันแม้ต่างฝ่ายต่างเป็นคนแปลกหน้า แต่ก็สามารถ
 พูดคุยสนทนากันอย่างใกล้ชิด ดูราวกับว่ารู้จักกันมานานแล้ว คนอเมริกันสนิทสนมกับคนแปลก
 หน้าได้ง่าย เขาถือว่าเป็นสิ่งธรรมดาในการสมาคม ส่วนความสัมพันธ์ต่อไปจะลึกซึ้งแค่ไหน
 หรือเรื่องส่วนตัวจะเข้ายุ่งเกี่ยวมากน้อยเพียงใดนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

อิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศของธุรกิจการค้า และการอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และ
 เทคโนโลยีเจริญอยู่ในระดับสูงและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลให้การเศรษฐกิจและ
 ชีวิตความเป็นอยู่ของคนโดยทั่วไปต้องถูกกระทบกระเทือนตามไปด้วย ลักษณะสำคัญของการ
 ประกอบอาชีพทางธุรกิจการค้าและการ อุตสาหกรรม คือ การแข่งขันและการ ปรับปรุงวิธีการ
 ทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ ภายใต้ระบบเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ คนอเมริกันจึงต้องขวนขวายปรับปรุง
 ตนเองอยู่เสมอ จะต้องมองไปข้างหน้าเพื่อความก้าวหน้าและความสำเร็จในงานที่ทำ การ
 แข่งขันกันในความ สำเร็จและความจำเป็นในการ ดำรงชีวิตทำให้คนอเมริกัน อยู่หนึ่งเฉยไม่ได้
 ทุกคนต้องทำงานหนักและแข่งกับเวลาเพื่อก้าวไปข้างหน้า เวลาสำหรับคนอเมริกันเป็นของมีค่า
 มาก และทุกวินาทีจะต้องใช้ไปให้ได้ประโยชน์มากที่สุด ชีวิตของคนอเมริกันดำเนินไปอย่าง

รวดเร็วและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ถึงแม้เศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาจะมีความมั่งคั่ง แต่คนอเมริกันก็ต้องทำงานหนักเพราะความจำเป็นบังคับและเขามั่นสัจอยู่เฉย ๆ ไม่ได้ การทำงานมีความสำคัญที่สุดสำหรับชีวิตของคนอเมริกัน สังคมยกย่องคนที่ทำงานหนัก รวมทั้งคนที่มีความคิดก้าวหน้า ความคิดริเริ่มและความสามารถในด้านต่าง ๆ ระบบสังคมที่เอาความเป็นตัวของตัวเองและความรับผิดชอบต่อตนเอง ทำให้คนอเมริกันทั่วไปรักอิสรภาพ และต้องการพิสูจน์ความสามารถของตนเอง นอกจากนี้ ความจำเป็นที่ทุกคนต้องช่วยตัวเอง ทำให้คนอเมริกันไม่หวังพึ่งความช่วยเหลือของคนอื่นในเรื่องส่วนตัว แม้ระหว่างญาติพี่น้องหรือเพื่อนฝูง ประเพณีถือว่าเขาไม่มีสิทธิเรียกร้องให้ช่วยเหลือเป็นพิเศษ คนอเมริกันได้รับการอบรมให้รู้จักช่วยตัวเองและรับผิดชอบต่อตนเองมาตั้งแต่ยังเป็นเด็ก ประเพณีเช่นนี้ไม่ได้หมายความว่าคนอเมริกันเห็นแก่ตัวหรือไม่มีการช่วยเหลือกันเลย ความจริงแล้วการช่วยเหลือกันมีอยู่ทั่วไปโดยเฉพาะสำหรับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือจริงหรือผู้ที่ได้แสดงให้เห็นแล้วว่าได้พยายามทุกอย่างแล้วเพื่อช่วยเหลือตัวเอง ในสหรัฐอเมริกา มีประเพณีที่ประสบความสำเร็จทางการเงิน ยกทรัพย์สินของคนที่ส่วนหนึ่งเพื่อการกุศล แสดงถึงความมีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่นซึ่งในสังคมบางแห่งจะหาการกระทำเช่นนั้นได้ยากมาก

ต่อไปนี้จะได้กล่าวถึงความรู้เกี่ยวกับชีวิตของคนอเมริกัน บางอย่างซึ่งผู้ที่ไปศึกษาในสหรัฐอเมริกาควรทราบไว้บ้าง

๑. ชีวิตครอบครัว ครอบครัวอเมริกันเป็นครอบครัวเล็ก มีกันอยู่เฉพาะพ่อแม่และลูก ครอบครัวส่วนใหญ่ไม่มีญาติพี่น้องอื่นแม่แต่พ่อแม่ของสามีหรือภรรยาอยู่ด้วย คนอเมริกันมีประเพณีเมื่อแต่งงานแล้วก็แยกบ้านมาอยู่ของตนเองต่างหาก ความรักเสรีภาพและความคิดอ่านคนละสมัยทำให้คนอเมริกันไม่ต้องการให้ผู้หลักผู้ใหญ่เข้ามายุ่งเกี่ยวกับชีวิตครอบครัวของตน เสรีภาพนี้เริ่มแต่การเลือกคู่สมรส ซึ่งคนอเมริกันถือว่าเป็นเรื่องที่ชายหนุ่มหญิงสาวจะต้องดำเนินการและตัดสินใจเอง การแต่งงานโดยผู้ใหญ่เจรจาติดต่อให้หรือเป็นไปตามความต้องการของผู้ใหญ่ไม่ใช่วิถีปฏิบัติในสหรัฐอเมริกา หนุ่มสาวที่แต่งงานกันจะถือความรู้สึก "Romantic Love" เป็นหลัก ประเพณีของเขาเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวได้ติดต่อใกล้ชิดกันอย่างกว้างขวางนับแต่อายุยังน้อย การศึกษาของเขาเป็นแบบสหศึกษา (coeducational) คือหญิงชายเรียนรวมกันมาแต่เริ่มต้น ทั้งหญิงและชายจะต้องเรียนรู้วิถีปฏิบัติและธรรมเนียมต่างๆ ในการคบ

เพื่อนต่างประเทศ สังคมของเขาถือว่าการคบเพื่อนต่างประเทศของคนในวัยหนุ่มสาวเป็นเรื่องธรรมดา ใครที่ไม่ทำหรือไม่สนใจกลับถูกมองว่าเป็นคนประหลาด การเลือกคู่สมรสเป็นการตัดสินใจที่สำคัญอย่างหนึ่งในชีวิต หนุ่มสาวก่อนจะตัดสินใจว่าจะได้มีโอกาสเลือกและรู้สึกสนใจของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งเป็นอย่างดี เพราะฉะนั้น เขาจึงมีประเพณีที่เรียกว่า "Dating" กล่าวคือ ให้โอกาสชายหนุ่มหญิงสาวไปเที่ยวกันตามลำพัง เช่น ไปดูภาพยนตร์ เดินรำ รับประทานอาหาร หรืออยู่กันสองต่อสองเพื่อจะได้มีโอกาสพูดคุยและใกล้ชิดกัน การออก "date" เป็นเรื่องฝ่ายชายที่จะต้องริเริ่ม โดยนัยหมายกับฝ่ายหญิง และระหว่างการอยู่ด้วยกันฝ่ายชายจะต้องแสดงความเป็นสุภาพบุรุษทุกอย่าง การออก "date" เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของหนุ่มสาวในระหว่างการศึกษาในมหาวิทยาลัย คนอเมริกันถือว่าการมีเพื่อนต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็นและยอมรับความจริงในเรื่องนี้ เขาจึงยอมให้หนุ่มสาวได้คบกันอย่างเปิดเผย บางครั้งการออก "date" กลายเป็นเรื่องของการแข่งขัน กล่าวคือ ใครจะขอ date ได้กับผู้หญิงมากหน้าและสวยกว่ากัน หรือออก date กับผู้ชายที่มั่งคั่งเช่นนักกีฬาได้มากกว่ากัน คนที่ขอ date กับใครไม่ได้หรือไม่มีใครขอ date ด้วยนับว่าเป็นผู้ที่โชคร้ายมาก การออก date ถ้าถูกใจกันและออกกันเรื่อย ๆ ก็เรียกว่าเข้าขั้น "going steady" ซึ่งหมายความว่าทั้งหญิงและชายคนนั้นจะไม่ออก date กับผู้อื่น และถ้าหมายมั่นกันจริง ๆ แล้ว ฝ่ายชายอาจจะมอบเข็มหรือ "pin" ให้ฝ่ายหญิงสำหรับปักเสื้อแสดงว่ามีเจ้าของแล้ว การหมั้นจะตามมาและในขั้นสุดท้ายก็จะถึงการแต่งงานซึ่งมักจะเป็นหลังจากเรียนจบจากมหาวิทยาลัยแล้ว

ธรรมเนียมการติดต่อกันระหว่างชายและหญิงทั้งก่อนแต่งงานและแต่งงานแล้ว ฝ่ายชายจะต้องแสดงความเป็นสุภาพบุรุษอยู่ตลอดเวลา ซึ่งหมายถึงการเอาใจและให้เกียรติผู้หญิง การไม่เอาเรื่องส่วนตัวของผู้หญิงไปพูดให้คนอื่นทราบ และการเป็นผู้นำโดยทั่วไป ฝ่ายชายจะต้องระวังมากในการกระทำต่าง ๆ ของตน เช่น เวลาเดินจะต้องให้ผู้หญิงเดินหน้า จะต้องเบ็ดประคองให้ผู้หญิงเข้าไปก่อนและดึงเก้าอี้ให้เธอนั่งหรือช่วยเธอ ถอดเสื้อคลุมก่อนที่จะสนใจกับเรื่องของตนเอง ในชีวิตครอบครัวสามีจะต้องเอาใจใส่ในความเป็นอยู่ของภรรยา จะต้องพาภรรยาออกเงินสังคมด้วยเสมอ ไม่ใช่ไปแต่คนเดียวและทิ้งภรรยาไว้ที่บ้าน จะต้องช่วยภรรยาในงานบ้านบางอย่าง ฯลฯ ผู้หญิงอเมริกันเคยชินกับการเอาอกเอาใจของผู้ชายมาก และถือเป็นสิทธิของเธอที่จะเรียกร้องฝ่ายชายให้เสียสละเพื่อความสุขของเธอ อย่างน้อยที่สุดเธอได้เสียสละแล้วด้วยการ

แต่งงานกับฝ่ายชาย เสียสละงานอาชีพที่ทำอยู่ก่อนเพื่อเป็นแม่บ้านดูแลสวัสดิภาพและให้กำลังใจ สันับสนุนฝ่ายชายในการทำงานเพื่อความสำเร็จในชีวิต เทียบกับฐานะของผู้หญิงในประเทศ ตะวันตกอื่น ๆ แล้ว ผู้หญิงอเมริกันมีอิสรภาพมากกว่า และได้รับเกียรติยกย่องมากกว่า เหตุผล อย่างหนึ่งในประวัติศาสตร์ก็คือผู้หญิงในอเมริกามีจำนวนน้อยกว่าผู้ชายเสมอ คนที่อพยพจาก ยุโรปหรือจากภาคตะวันออกไปภาคตะวันตกของประเทศส่วนใหญ่มักจะเป็นชาย เมื่อผู้หญิงมีน้อย ฝ่ายชายก็ต้องเอาใจฝ่ายหญิงมากหน่อยเป็นของธรรมดา นอกจากนี้ ผู้หญิงอเมริกันยังได้รับ อิทธิพลบางอย่างเช่นเดียวกับผู้ชาย คือมีจิตใจเป็นนักผจญโชค (pioneer spirit) และเคยชินใน การมีเสรีภาพและทำอะไรตามใจตนเอง ในชีวิตสมรสฝ่ายชายจึงต้องมีหน้าที่มากในการเอาใจ เอาใจและตามใจภรรยา ธรรมเนียมของสังคมก็ช่วยฝ่ายหญิงมากในเรื่องนี้ เพราะถือว่า เพศหญิงเป็นเพศอ่อนแออยู่ตัวคนเดียวไม่ได้ สังคมบังคับทางอ้อมให้ผู้หญิงต้องรับแต่งงานเพื่อ หาผู้คุ้มครอง แต่เมื่อแต่งงานแล้วประเพณีและกฎหมายก็บังคับให้ฝ่ายสามีต้องเลี้ยงดภรรยา อย่างดี เพราะถือว่าภรรยาช่วยตัวเองไม่ได้ ฝ่ายหญิงเมื่อแต่งงานแล้วจึงอยู่ในฐานะเรียกร้อง ฝ่ายชายได้มาก การหย่าร้างในสหรัฐอเมริกาซึ่งมีสถิติสูงกว่าประเทศอื่น ๆ หลายประเทศ มักจะ เริ่มต้นโดยฝ่ายหญิงเป็นผู้เรียกร้องก่อน

การอบรมเลี้ยงดูบุตรในครอบครัวอเมริกันเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่น่าสังเกต ความเชื่อในเรื่อง เสรีภาพทำให้พ่อแม่ผู้สอนเด็กในเรื่องความรู้จักช่วยตัวเองและรับผิดชอบต่อตนเอง เช่นเมื่อ เล็ก ๆ ก็สอนให้รู้จักแต่งตัวเองหรือรับประทานอาหารเอง โตขึ้นก็ให้รู้จักทำงานหาเงินซื้อสิ่งของ ต่าง ๆ ที่ตนอยากได้เอง พ่อแม่ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และได้พัฒนาตัวเอง ขึ้นมาตามความสามารถและความต้องการของตนเองโดยมีการใช้อ่านาจบังคับจากภายนอกน้อย ที่สุด ที่สำคัญ คือ เด็กควรจะเรียนรู้จักความเป็นตัวของตัวเองและการรู้จักควบคุมใจตนเอง พ่อแม่ จะสร้างบรรยากาศและหาเหตุจูงใจให้เด็กอยากทำความดี เช่น ให้รางวัลหรือชมเชยหรือพาไป เที่ยว และคอยควบคุมอยู่ห่าง ๆ และเข้าแทรกแซงโดยตรงเมื่อเด็กทำอะไรเกินเลย ขณะเดียวกัน พ่อแม่จะส่งเสริมให้เด็กได้แสดงความเป็นตัวของตัวเองออก รวมทั้งการแสดงความคิดเห็น เข้า ร่วมวงสนทนาหรือสมาคมกับผู้ใหญ่ ชาวต่างประเทศที่มาจากสังคมที่แบ่งแยกระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ มักจะไม่เข้าใจประเพณีการเลี้ยงดูบุตรของคนอเมริกัน คิดว่าพ่อแม่อเมริกันปล่อยและ ตามใจลูก และเด็กอเมริกันไม่มีสัมมาคารวะขาดมารยาทอันดีงาม และมีอิสรภาพมากเกินไป หรือบางคนก็คิดไปว่าพ่อแม่อเมริกันไม่รักลูก เพราะความสัมพันธ์เป็นไปอย่างห่างเหินและปล่อย

ให้ลูกช่วยตัวเอง ทั้ง ๆ ที่พ่อแม่ฐานะดีสามารถช่วยได้อย่างสบาย เป็นความจริงที่การเลี้ยงดูบุตรในครอบครัวของคนอเมริกันมีปัญหาบางอย่างโดยเฉพาะปัญหาวัยรุ่น ทั้งนี้เนื่องจากเด็กมีอิสระภาพมากเกินไป และในสังคมมีสิ่งยั่วยวนมาก แต่ปัญหานี้เมื่อเทียบกับจำนวนเด็กทั้งหมดแล้วก็นับว่าเกิดขึ้นเป็นส่วนน้อย

๒. ศาสนาและศีลธรรม สหรัฐอเมริกาดั้งเดิมจะเป็นประเทศที่มุ่งค้ำทางวัตถุ แต่ความสำคัญของศาสนาและศีลธรรมก็หาได้ลดน้อยลงไม่ คนอเมริกันส่วนใหญ่ยังมีชีวิตใกล้ชิดอยู่กับศาสนา ซ้ำยังเห็นได้จากโบสถ์ในศาสนาใหญ่ ๆ ในอเมริกา ๓ ศาสนา คือ โปรเตสแตนต์ คาทอลิก และยิว ซึ่งมีอยู่ทั่วไป แม้แต่ในบริเวณใกล้เคียงกับมหาวิทยาลัย ในวันอาทิตย์จะเห็นคนอเมริกันไปโบสถ์กันคึกคัก การไปโบสถ์ถือว่าเป็นสิ่งที่พลเมืองดีควรทำและแสดงถึงความสนใจในศาสนาของคนอเมริกัน ศาสนาในสหรัฐอเมริกาไม่มีอะไรขัดแย้งกับความเจริญทางวิทยาศาสตร์และวัตถุนิยม ความเคร่งในศาสนาเป็นลักษณะของชาวยุโรปที่อพยพมาอยู่ในอเมริกาสมัยแรก พวกนี้ซึ่งมีชื่อว่าพวก Puritans หรือผู้บริสุทธิ์ได้รับการกดขี่เพราะประเทศในยุโรปยังไม่ยอมรับหลักเสรีภาพในการถือศาสนาจึงอพยพมาอยู่อเมริกาด้วยความหวังว่า จะมีเสรีภาพในการถือศาสนาของตนอย่างเต็มที่ ความจริงจึงในชีวิตทำให้พวกนี้มีศรัทธาแก่กล้าในศาสนาใหม่ของตน ซึ่งรวมกันเรียกว่าพวก Protestant เสรีภาพในการถือศาสนาและความกว้างใหญ่ไพศาลประกอบด้วยคนอพยพชาติต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา นำไปสู่การตั้งนิกายหรือที่เรียกว่า Denomination ต่าง ๆ มากมาย ที่ได้ยินชื่อบ่อย ๆ ก็เช่น Presbyterian, Episcopal, Methodist, Baptist, Congregational, Unitarian และอื่น ๆ อีก นอกจากนี้ก็มีศาสนาใหญ่ ๆ อีก ๒ ศาสนา คือ Roman Catholicism และ Judaism

คนอเมริกันภูมิใจในความเคร่งศาสนาของตนมาก เขาถือว่าที่ประเทศของเขาเจริญก้าวหน้าและมีการปกครองประชาธิปไตยนั้น สาเหตุอย่างหนึ่งก็เพราะคนของเขาเชื่อมั่นในหลักศีลธรรมต่าง ๆ ที่ศาสนาสอน เช่น สอนให้มีระเบียบวินัยในการทำงาน ให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและให้มีความตั้งใจเอาเพื่อผู้อื่น โดยเฉพาะคุณสมบัติประการหลังนี้เป็นลักษณะที่เห็นได้ชัดในคนอเมริกัน ซึ่งรวมถึงความสงสารช่วยเหลือผู้แพ้ หรือผู้ตกทุกข์ได้ยาก การให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเวลาได้รับภัยธรรมชาติ การร่วมมือกันทำงานเพื่อสาธารณประโยชน์ การให้เงินเพื่อการกุศล การเสียสละเพื่อส่วนรวม ความช่วยเหลือนี้ไม่จำกัดเฉพาะคนในประเทศเดียวกัน

เท่านั้น แต่ยังรวมถึงประเทศอื่นด้วย โดยปกติคนอเมริกันเป็นคนจริงจังในชีวิตและยึดมั่นในหลักการที่เขาเชื่อ เมื่อเขาตั้งใจจะทำสิ่งใดแล้ว เขาจะพยายามทำอย่างจริงจังรวมทั้งการทำตามสัญญาที่จะช่วยเหลือผู้อื่นด้วย

การทำตามหลักศีลธรรมของคนอเมริกันมีปัญหาอยู่เรื่องหนึ่ง คือ ปัญหาการรังเกียจผิวเป็นที่ทราบกันดีว่าคนต่างผิวโดยเฉพาะพวกนิโกรถูกจำกัดสิทธิและได้รับการเหยียดหยามมากบ้างน้อยบ้างแล้วแต่ความรู้สึกของคนอเมริกันผิวขาวในภาคต่างๆ ปัญหาที่มีมากที่สุดในภาคใต้ของสหรัฐอเมริกา เช่น รัฐอลาบามา มิสซิสซิปปี และยอร์เียร์ สาเหตุของการถือผิวมีความซับซ้อนมากรวมทั้งสาเหตุทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม สังคม จิตวิทยา การเมืองและเศรษฐกิจ การถือผิวเป็นจุดต่างในระบบสังคมของสหรัฐอเมริกาและตรงข้ามกับอุดมคติต่างๆที่สหรัฐอเมริกาถือเป็นหลักในการสร้างประเทศ อย่างไรก็ตาม ผู้นำและคนอเมริกันส่วนใหญ่ไม่ได้มองข้ามความสำคัญของปัญหา ความพยายามแก้ปัญหาคงหนึ่งนำไปสู่สงครามกลางเมือง ซึ่งคนอเมริกันหลายคนคนต้องเสียชีวิต ในปัจจุบันปัญหาก็ยังมีอยู่ในภาคใต้ของสหรัฐอเมริกาและได้รับการประณามจากคนอเมริกันส่วนใหญ่ รัฐบาลและองค์การเอกชนต่างๆ ได้พยายามใช้มาตรการต่างๆ เพื่อกำจัดความรู้สึกถือผิวและเพิ่มสิทธิต่างๆ ให้คนนิโกรได้มีเท่าเทียมกับคนอเมริกันอื่น ๆ สถานะของคนอเมริกันนิโกรในปัจจุบันจึงนับว่าดีขึ้นกว่าก่อนมาก และกำลังดีขึ้นเรื่อย ๆ และในวันหนึ่งข้างหน้าเชื่อได้ว่าปัญหานี้จะหมดไปจากสหรัฐอเมริกา

(ยังมีต่อ)

การปกครองท้องถิ่น คือการจัดตั้งสถาบันขึ้นเพื่อประชาชนจะได้ใช้เป็นที่จัดการงานของตนเอง และจัดให้มีบริการต่างๆ ตามที่ประชาชนต้องการ

การพัฒนาชุมชน เป็นวิธีการสร้างความเจริญของท้องถิ่นหรือชุมชน โดยประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและใช้ความเพียรพยายามของตนเอง

การปกครองท้องถิ่นกับการพัฒนาชุมชนจึงเกี่ยวข้องกัน และอาศัยหลักเดียวกัน คือ การช่วยตนเอง (self-help) ของประชาชน หรืออีกนัยหนึ่ง ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย ทั้งในการคิดการ ตัดสินใจ และการทำตามที่ได้ตัดสินใจตกลงใจไปนั้น

สาย หุตะเจริญ

“การปกครองท้องถิ่นกับการพัฒนาชุมชน”

สันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๕

ปัญหา: เบียดบังทรัพย์สิน

ตอบโดย

สมศักดิ์ เจริญกุล บุคลากรเอก กองระเบียบข้าราชการ
สายบัว พุ่มแดง เลขานุการ สำนักงาน ก.พ.
อาลัย อิงกะวณิช วิทยากรโท กองระเบียบข้าราชการ
ฤทธิ รักราชการ หัวหน้าแผนกระเบียบ กองระเบียบข้าราชการ

สำนักงาน ก.พ.

ท่านสมาชิกที่ประสงค์จะให้ตอบปัญหาระเบียบข้าราชการ-
พลเรือน โปรดส่งไปที่ “บรรณาธิการวารสารข้าราชการ” และ
ระบุด้วยว่าให้ตอบในวารสารข้าราชการหรือตอบส่วนตัวทางไปรษณีย์

ปัญหาสมาชิก

ตอบคุณ “ข้าราชการพิษณุโลก”

ถาม ผมมีปัญหาคือถามอยู่เรื่องหนึ่ง คือ ผมเป็นข้าราชการพลเรือนผู้หนึ่ง และเวลา
ได้มีการเปิดอาสาสมัครไปปฏิบัติราชการในประเทศสาธารณรัฐเวียดนาม ถ้าผมจะสมัครไป
ปฏิบัติราชการในประเทศสาธารณรัฐเวียดนาม โดยต้องลาออกจากราชการ และเมื่อไปปฏิบัติ
หน้าที่ราชการที่สาธารณรัฐเวียดนามเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะมีสิทธิกลับเข้ามารับราชการตามเดิม
ได้หรือไม่ และอายุราชการจะขาดไปหรือไม่

ตอบ ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้แล้ว ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะ
รัฐมนตรี ที่ สร ๐๔๐๒/ว.๓๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๓๐ (ตั้งรายละเอียดหน้าพิเศษ กลาง
เล่มฉบับนี้) ว่า ให้เจ้ากระทรวงและหรือส่วนราชการ องค์การ และรัฐวิสาหกิจต่างๆ ของ
ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ที่อาสาสมัครและถูกคัดเลือกส่งไปปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐ
เวียดนาม ดำเนินการดังนี้

๑. ส่งวนตำแหน่งไว้ให้กับผู้นั้น จนกว่าจะกลับจากปฏิบัติราชการต่างประเทศ
๒. จ่ายเงินเดือนให้กับผู้นั้นต่อไปตามเดิม จนกว่าจะกลับจากราชการต่างประเทศ

ตอบนายสวัสดิ์ จันทนานนท์

ผมมีปัญหาดังนี้ ข้าราชการครุคนหนึ่งบรรจุเข้าทดลองปฏิบัติราชการในตำแหน่งครู เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๐๘ สันนิษฐานว่าได้รับการแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๓๐ จึงถามเกี่ยวกับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน คือ

๑. ถาม ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๘ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ข้อ ๔ (๕) ที่ว่า "ได้รับบรรจุเข้ารับราชการ....." นั้น ให้นับเวลาราชการสำหรับพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ตั้งแต่วันบรรจุเข้าทดลองปฏิบัติราชการหรือให้นับตั้งแต่วันที่รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือน

ตอบ ให้นับตั้งแต่วันบรรจุให้ทดลองปฏิบัติราชการ สำหรับในกรณีนี้ถ้าจะพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนในบั้งประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๓ ต้องอาศัยกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๘ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ข้อ ๓๕ ซึ่งกำหนดไว้ว่า "ผู้ซึ่งสมัครได้เลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเกินกว่าหนึ่งขั้นตามข้อ ๓๓ แต่ขาดลักษณะตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๔ (๕) ถ้าในปีก่อนผู้นั้นได้รับบรรจุเข้ารับราชการ หรือเลื่อนขั้นหรือเลื่อนเงินเดือน แล้วแต่กรณี ตั้งแต่หกเดือนขึ้นไป ให้เลื่อนขั้นเงินเดือนได้ไม่เกินหนึ่งขั้น"

๒. ถาม การไปสอบเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เช่น ไปสอบวิชาชุด ป.กศ. เป็นต้น ต้องลา กิจส่วนตัวหรือให้ไปราชการโดยไม่เบิกค่าเบี้ยเลี้ยงและพาหนะเดินทาง หรือมีระเบียบปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างไร

ตอบ การไปสอบเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการทั่วไป ไม่ถือเป็นการเดินทางไปราชการ ในกรณีเช่นนี้ต้องลา กิจส่วนตัว เพราะฉะนั้น จึงไม่มีสิทธิเบิกค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทางได้

๓. ถาม ข้าราชการครู ก. ลาป่วยเมื่อวันที่ ๓๖-๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๘ รวม ๓๕ วัน ซึ่งอำเภอได้อนุญาตไปแล้ว วันที่ ๓-๓๐ ธันวาคม ๒๕๐๘ เป็นเวลาปิดภาคเรียน ครู ก. จึงไม่ยื่นใบลา ระหว่างนี้พักรักษาตัวอยู่ที่กรุงเทพฯ จนกระทั่งปิดภาคเรียนก็ยังไม่หายป่วยปกติ จึงขอลาป่วยอีกตั้งแต่วันที่ ๓๒-๓๓ ธันวาคม ๒๕๐๘ (วันที่ ๓๓ ธันวาคม เป็นวันอาทิตย์) รวม ๒๐ วัน และได้ลาป่วยอีกตั้งแต่วันที่ ๓-๑๕ มกราคม ๒๕๓๐ จึงเกิดปัญหาว่าระหว่างปิดภาคเรียนในวันที่ ๓-๓๓ ธันวาคม ๒๕๐๘ ครู ก. ต้องลาป่วยหรือไม่ และการนับวันลาสำหรับพิจารณาอนุญาต ตั้งแต่วันที่ ๓-๑๕ มกราคม ๒๕๓๐ จะนับวันลาอย่างไร เพราะมีปัญหาในเรื่องอำนาจในการพิจารณาตั้งอนุญาตการลา

ตอบ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลาของข้าราชการในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๐๓ ข้อ ๔ กำหนดไว้ว่า "การลาในเหตุอย่างเดียวกันซึ่งมีระยะติดต่อกันจะเป็นในปีเดียวกันหรือไม่ก็ตาม ให้นับเป็นการลาครั้งหนึ่ง" ฉะนั้น การลาของข้าราชการครู ก. ตั้งแต่วันที่ ๓๖ พ.ย. ๖๘ ถึง ๓๕ ม.ค. ๖๙ จึงนับเป็นการลาครั้งหนึ่ง

ตอบสมาชิกเลขที่ ๒๐๗

(ก) นาย ก. สำเร็จอาชีวศึกษาระดับสูง ปัจจุบันเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา อันดับพิเศษ ชั้น ๗๕๐ บาท สังกัดกรม ข. สมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรีในกรม ง. ได้ และเมื่อถึงลำดับที่จะบรรจุแล้ว ขอถามว่า

๑. ถาม มีวิธีการอย่างไรที่ นาย ก. จะโอนไปรับราชการในกรมที่สอบได้นั้นบ้าง

ตอบ ให้ทางกรม ง. มีหนังสือขอโอนตัวนาย ก. ไปยังกรม ข. ว่าจะขัดข้องให้โอนตัวมารับราชการยังกรม ง. หรือไม่ หากไม่ขัดข้อง จะให้โอนมาตั้งแต่วันที่ เมื่อกรม ข. ไม่ขัดข้องและแจ้งให้ทราบแล้วทางกรม ง. จะต้องนำเรื่องเข้าประชุม อ.ก.พ. กรม เพื่อขออนุมัติโอนนาย ก. เสร็จแล้วกรม ง. จึงจะมีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งนาย ก. ให้ดำรงตำแหน่งต่อไป

๒. ถาม เมื่อโอนไปแล้วจะได้รับเงินเดือนเท่าเดิม (๗๕๐ บาท) หรือจะได้รับเท่าชั้นตรีอันดับ ๓ ชั้น ๗๕๐ บาท

ตอบ หากกรม ง. มีอัตราเงินเดือน ได้รับให้ได้รับเท่ากับที่ได้รับอยู่เดิม กับหมาย ก. ให้ได้รับอัตราเงินเดิมเท่าที่ได้รับอยู่เดิมได้โดยอาศัยมาตรา ๖๓ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๗

๓. ถาม นาย ก. จะเบิกค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก ในการไปรับหน้าที่ใหม่ได้หรือไม่เพราะเหตุใด และถ้าสมมุติว่าได้จะเบิกทางกรมไหน (กรมเดิมหรือกรมที่สอบได้) โดยคำนวณจากอัตราเงินเดือนที่ได้รับใหม่ หรืออัตราเก่า

ตอบ กรณีเช่นนั้นไม่ถือว่าเป็นการเดินทางไปราชการ จึงไม่มีสิทธิเบิกค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทางได้

(ข) ตามคำถามในข้อ (ก) ถ้านาย ก. สมัครสอบคัดเลือกเข้ารับราชการกรมอื่นซึ่งประกาศรับสมัครผู้มีคุณสมบัติจบอาชีวศึกษาระดับสูงเข้ารับราชการ และนาย ก. สอบได้ เมื่อการบรรจุถึงลำดับที่ของนาย ก. แล้ว ขอถามว่า

ถาม นาย ก. จะขอโอนเวลาราชการจากกรมเดิมไปติดต่อกับกรมใหม่ได้หรือไม่ ถ้าโอนได้ นาย ก. จะได้รับเงินเดือนเท่าเดิม (๘๕๐ บาท) หรือจะได้รับตามคุณวุฒิที่บรรจุครั้งแรก และจะเบิกค่าใช้จ่ายในการไปรับหน้าที่ใหม่ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ ขอตอบรวมกันว่าเป็นอย่างเดียวกับคำถามใน (ก) คืออนับอายุราชการติดต่อกันได้ อาจบรรจุให้ได้รับเงินเดือนเท่ากับที่ได้รับอยู่เดิม แต่จะเบิกค่าพาหนะและเบี่ยงเลี้ยงเดินทางไม่ได้

ตอบคุณชนู แสงอินทร์

ถาม ก.พ. มีมติอย่างไรหรือยังเกี่ยวกับการบรรจุ ผู้ที่ได้รับคุณวุฒิประกาศนียบัตรชั้นสูง วิชาเฉพาะต่าง ๆ จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

ถ้า ก.พ. มีมติแล้ว มีว่าอย่างไร เมื่อไร ให้บรรจุเข้ารับราชการได้ใน ชั้น อนัตบ และชั้นใด ถ้ายังไม่มีการลงมติ ท่านคาดว่าจะมีแนวโน้มไปในทางใด จะยังคงยืนตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๘๒ (พ.ศ. ๒๕๐๘) หรือจะปรับให้สูงขึ้นเป็นชั้นตรี ชั้น ๓,๒๐๐ หรือชั้นโทอันดับหนึ่ง ชั้น ๓,๒๐๐ หรืออย่างไรกันแน่

ตอบ ก.พ. รับรองคุณวุฒิ ผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตร ชั้นสูงวิชาเฉพาะหลักสูตร ๓ ปี ต่อจากหลักสูตรปริญญาตรี ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ว่าเป็นประกาศนียบัตรวิชาชีพที่อาจบรรจุเข้ารับราชการในส่วนราชการที่ใช้วิชาเหล่านี้ได้ คือบรรจุได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้น ๓,๓๐๐ บาท ตามแบบข้อ ๖ แห่งกฎ ก.พ. ๔๘๒ (พ.ศ. ๒๕๐๘) สำหรับเรื่องการจะปรับให้สูงขึ้นเป็นชั้นตรี ชั้น ๓,๒๐๐ บาทนั้น กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของ ก.พ. คาดว่าจะทราบผลในไม่ช้า

ตอบคุณสุริยะ โรจนพุทธิ

ถาม คนต่างด้าวและผู้ที่ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงชาติมีสิทธิสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญหรือไม่

ตอบ ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ กำหนดว่า ผู้สมัครเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญต้องมีสัญชาติไทย คนต่างด้าวจึงไม่มีสิทธิสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ส่วนผู้ที่ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงชาติตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ถือว่ามีสัญชาติไทย จึงมีสิทธิสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญได้

ปัญหาคลัง

ตอบโดย

วิเชียร ไม้เวียง ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ
สนิท เกษะศิริ เลขานุการกรม
เฉลิมชัย วสันนท์ นิตกรเอก
วินัย บุญโสภณ หัวหน้าแผนก ๗ กองเงินเดือน

กรมบัญชีกลาง

ท่านสมาชิกที่ประสงค์จะให้ตอบปัญหาคลัง โปรดส่งไปที่
“บรรณาธิการวารสารข้าราชการ” และระบุด้วยว่าให้ตอบใน
วารสารข้าราชการหรือตอบส่วนตัวทางไปรษณีย์

ปัญหาสมาชิก

ตอบคุณณรงค์ คล่องบัญชี

ถาม เดิมผมรับราชการอยู่ที่กองโรงเรียนนายเรือ สังกัดกรมยุทธศึกษาทหารเรือ กอง
ทัพเรือเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เข้ารับราชการตั้งแต่วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๔๘๓ ถึงเดือน
เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๖ แล้วผมได้โอนมารับราชการยังกรมประชาสัมพันธ์เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม
พ.ศ. ๒๔๘๖ รับราชการอยู่จนถึงวันที่ ๓๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้ลาออกไปประกอบอาชีพ
อย่างอื่น โดยมีได้ขอรับเงินบำเหน็จหรือบำนาญจากทางราชการอย่างไร

ภายหลังผมขอกลับเข้ารับราชการอีกเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๔ จนกระทั่ง
ทุกวันนี้ ผมจึงขอทราบว่าวันราชการของผมเมื่อครั้งก่อนนั้น ภายหลังผมปลดเกษียณเมื่ออายุ
ครบ ๖๐ ปี จะนำมารวมกับการรับราชการครั้งหลังจะได้หรือไม่ เพื่อการขอรับบำเหน็จบำนาญ
โปรดกรุณาอธิบายให้ทราบด้วย ก่อนผมรับราชการทหารไปราชการสงครามมาหลายครั้ง จะ
นำวันราชการมารวมกับทางพลเรือนที่รับราชการอยู่ทุกวันนี้จะได้หรือไม่

ตอบ เวลาตอนแรกที่ได้ลาออกไปนั้น จะมานับรวมเพื่อการคำนวณบำเหน็จบำนาญ
เมื่อออกจากราชการครั้งหลังมิได้ เพราะเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ (๑) แห่ง พ.ร.บ.
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๔๘๕

ตามที่ได้แจ้งไป ปรากฏว่า มีเวลาราชการก่อนลาออกเกินกว่า ๓๐ ปีบริบูรณ์แล้ว ฉะนั้น ย่อมมีสิทธิได้รับบำเหน็จตามมาตรา ๓๗ ได้ ส่วนเวลาทางทหารนั้นเอามารวมเพื่อการคำนวณบำเหน็จบำนาญในตอนลาออกคราวก่อนได้

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๒๕๒

ถาม บัญชีบัญชี ผมเกิดวันที่ ๓๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๒ รัฐบาลจะครบเกษียณอายุ ๖๐ ปี ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๒ หรือ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๓ ผมเองว่าในปี ๒๕๕๒ ผมมีอายุได้ ๓ เดือนกับ ๓๕ วัน เป็นอย่างมาก จึงควรครบเกษียณอายุในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๓ ดังนี้จะถูกต้องหรือไม่

ตอบ ครบเกษียณอายุในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๓ ถูกต้องแล้ว

ตอบคุณบุญรัตน์ ณ ลำปาง

๑. ถาม เมื่อผมลาออกจากราชการไปแล้วจะได้บำเหน็จบำนาญเดือนละเท่าไร คือ ผมเริ่มเข้ารับราชการเป็นครูประชาบาลในท้องที่อำเภอพะเยาเมื่อวันที่ ๓๖ พฤษภาคม ๒๔๗๐ ได้รับเงินเดือนครั้งแรก ๒๔ บาท และผมมีวุฒิทางครู คือสอบไล่ได้ประโยค ป. ผมจึงเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่วันยกฐานะและผมได้ถูกโอนมาเป็นผู้ช่วยศึกษาธิการ อำเภอปงเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๔๗๗ ผมอยากทราบว่าในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ เมื่อลาออกจากราชการแล้ว ก. จะได้บำนาญเดือนละเท่าไร ข. จะได้บำเหน็จเท่าไร

ตอบ ตามที่ขอทราบว่าจะได้บำเหน็จเท่าไร และบำนาญเดือนละเท่าไร นั้น ยังไม่สามารถจะตอบให้ทราบได้เพราะไม่ทราบว่า ท่านมีอายุครบ ๓๗ ปีบริบูรณ์เมื่อใด ได้วุฒิทางครูประโยค ป. เมื่อใด และจะมีเงินเดือนเดือนสุดท้ายก่อนลาออกจากราชการเท่าใด

๒. ถาม เบี้ยกัณฑ์ดารอำเภอปงเคยได้รับมาแล้วเป็นเวลา ๓ ปี เดือนหมดกำหนดแล้ว เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๘ เป็นต้นมายังไม่ได้รับเบิกจ่าย ทางกรมจะพิจารณาจ่ายเบี้ยกัณฑ์ดารให้หรือไม่ ถ้าจ่ายให้จะได้เมื่อใด

ตอบ เบี้ยกนดาร์อำเภอปงนั้นคงเบิกจ่ายได้ต่อไป เพราะได้มีมติ ค.ร.ม. อนุมัติบัญชีรายชื้อท้องถิ่นดาร์ พ.ศ. ๒๕๐๘ แล้ว

๓. ถาม ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดมได้ทราบจากที่ประชุมคักษาธิการอำเภอ ณ แผนกคักษาธิการจังหวัดเชียงรยว่า คักษาธิการอำเภอและผู้ช่วยคักษาธิการอำเภอจะได้เงินเดือนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอีก ๕๐% ของเงินเดือนจะจริงหรือไม่และจะได้เมื่อใด

ตอบ โปรดสอบถามไปทางกระทรวงมหาดไทย

ตอบคุณจำรูญ ทวีสัตย์

ผมเริ่มรับราชการที่กรมรถไฟ เป็นเสมียนรายวันเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๔๗๘ และปรับบรรจุชั้นจตุราเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๔๗๓ ต่อจากนั้นได้โอนไปรับราชการที่กรมโยธาเทศบาลจนบัดนี้ยังรับราชการอยู่ ขณะนี้ได้รับเงินเดือน ๆ ละ ๒,๐๕๐.— บาท จึงขอถามว่า

๑. ถาม วันเริ่มรับราชการจะนับแต่วันใด

ตอบ นับแต่วันที่ ๓ เมษายน ๒๔๗๓

๒. ถาม ถ้าผมจะลาออกตั้งแต่วันที่ ๓๓ มีนาคม ๒๕๓๐ ผมจะมีอายุราชการรวมทั้งคุณทั้งสิ้นเท่าใด (ผมเคยไปรับราชการประจำกองช่างหลวงใหญ่ทหารดินแดน ๔ รัฐมลัย ตั้งแต่ วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๔๗๐ ถึงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๔๗๗ ซึ่งกระทรวงกลาโหม ได้ยืนยันรับรองเป็นหลักฐานการนับเวลาราชการเป็นของคุณนี้แล้ว)

ตอบ มีเวลารับราชการรวมทั้งสิ้น ๓๗ ปี ๖ เดือนเศษ บัดขึ้นเป็น ๓๗ ปี

๓. ถาม ถ้าผมขอบำเหน็จ จะได้เงินเท่าไร ถ้าขอบำนาญจะได้เงินเท่าใด

ตอบ บำเหน็จได้ ๗๗,๘๐๐ บาท

บำนาญเดือนละ ๓,๕๕๘ บาท

ตอบสมาชิกเลขที่ ๒๐๗๔

ถาม ผมขอทราบเรื่องการคิดเงินสะสมข้าราชการ รู้สึกว่าขณะนี้การคิดเงินสะสมหมุ่หมยมาก ผมได้คิดเงินสะสมของข้าราชการผู้หนึ่งที่กำลังจะย้าย ให้ท่านช่วยตรวจว่าถูกต้องหรือไม่

พ.ศ.	เดือน	รวมสะสมในปี	รวมทางการเงินสะสม และดอกเบี้ยปีก่อน	ดอกเบี้ย	รวมเงินสะสม ทั้งสิ้น
๒๔๗๗	พ.ย.—ธ.พ.	๗๐	—	๒๖	๗๐.๒๖
๒๔๗๘	ม.ค.—ธ.พ.	๔๗๐	๕๖๐.๒๖	๓๓.๒๓	๕๗๓.๕๗
๒๔๗๙	" "	๕๒๗	๓,๐๗๗.๕๗	๒๓.๗๗	๓,๓๒๓.๕๖
๒๔๘๐	" "	๕๗๖	๓,๖๗๗.๕๖	๓๓.๗๕	๓,๗๑๑.๓๑
๒๔๘๑	" "	๖๒๕	๒,๓๕๕.๕๓	๔๗.๓๓	๒,๔๐๒.๘๖
๒๔๘๒	" "	๖๗๔	๓,๐๗๕.๕๖	๖๓.๕๗	๓,๑๓๙.๑๓
๒๔๘๓	พ.ค.—ก.ย.	๗๒๓	๓,๗๕๖.๑๓	๗๗.๓๒	๓,๘๓๓.๔๕
๒๔๘๔	" "	๗๗๒	๔,๗๐๓.๔๕	๙๕.๓๖	๔,๗๙๘.๘๑
๒๔๘๕	" "	๘๒๑	๕,๗๓๓.๗๖	๑๑๓.๗๖	๕,๘๔๗.๕๒
๒๔๘๖	" "	๘๗๐	๖,๗๖๕.๕๒	๑๓๑.๖๗	๖,๘๙๗.๑๙
๒๔๘๗	" "	๙๑๙	๗,๗๙๖.๑๙	๑๕๐.๑๖	๗,๙๔๖.๓๕
๒๔๘๘	" "	๙๖๘	๘,๘๒๖.๓๕	๑๖๘.๓๖	๘,๙๙๔.๗๑

ตอบ ยอดเงินสะสมมีดังนี้

พ.ศ.	สะสมรวมในปี	รวมทางการเงินสะสมและดอกเบี้ยปีก่อน	ดอกเบี้ย	รวมเงินสะสมทั้งสิ้น
พ.ค.—ธ.พ. ๒๔๗๗	๗๐	—	๒๖	๗๐.๒๖
ม.ค.—ธ.พ. ๒๔๗๘	๔๗๐	๕๖๐.๒๖	๓๓.๒๓	๕๗๓.๕๖
" " ๒๔๗๙	๕๒๗	๓,๐๗๗.๕๖	๒๓.๗๗	๓,๓๒๓.๕๖
" " ๒๔๘๐	๕๗๖	๓,๖๗๗.๕๖	๓๓.๗๕	๓,๗๑๑.๓๑
" " ๒๔๘๑	๖๒๕	๒,๓๕๕.๕๓	๔๗.๓๓	๒,๔๐๒.๘๖
พ.ค.—ก.ย. ๒๔๘๒	๖๗๔	๓,๗๕๖.๑๓	๗๗.๓๒	๓,๘๓๓.๔๕
" " ๒๔๘๓	๗๒๒	๔,๗๐๓.๔๕	๙๕.๓๖	๔,๗๙๘.๘๑
" " ๒๔๘๔	๗๗๑	๕,๗๓๓.๗๖	๑๑๓.๗๖	๕,๘๔๗.๕๒
" " ๒๔๘๕	๘๒๐	๖,๗๖๕.๕๒	๑๓๑.๖๗	๖,๘๙๗.๑๙
" " ๒๔๘๖	๘๖๙	๗,๗๙๖.๑๙	๑๕๐.๑๖	๗,๙๔๖.๓๕
" " ๒๔๘๗	๙๑๘	๘,๘๒๖.๓๕	๑๖๘.๓๖	๘,๙๙๔.๗๑
" " ๒๔๘๘	๙๖๗	๙,๘๕๖.๗๑	๑๘๖.๗๖	๑๐,๐๔๓.๔๗

เฉลยสอบเข้าวังและกรมวัง

ชิงรางวัลประจำเดือนเมษายน ๒๕๑๐

๑. โคลงกระทู้กลบทหนึ่งมีชื่อว่า "ดาวล้อมเดือน" เมื่อถอดข้อความออกมาแล้ว ได้ความดังนี้ คือ

ผล บุญๆ กอบเกอ	ยศศักดิ์
ผล บาปๆ ชวนซัก	ชั่วให้
ผล สัตย์ๆ ประจักษ์	คุณแน่ นาพ้อ
ผล เท็จๆ โทษได้	เที่ยงแท้แก้ตน

๒. คำสองคำนั้น คือ พระขำมรงค์—แหวน และ พระท่ามระง—ผู้คุมนักโทษ

๓. สุกภาพบุรุษจำเป็นจะต้องเบ็ดหมวกให้ "ช่างตัดผม" เสมอ

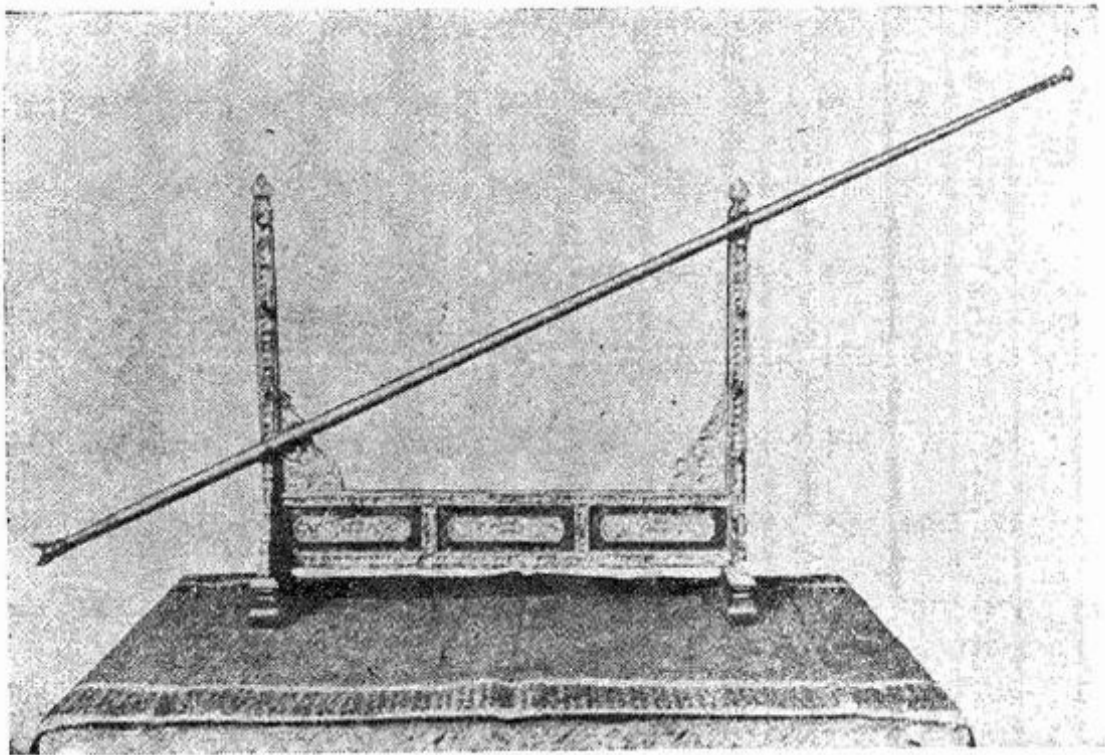
๔. นาย ข. ตอบหยอกล้อเป็นทำนองว่า ไม่ได้ทำงานอะไร คืออยู่ตามลำพัง แต่ดำเนินตรงกับกรม "พลำกั๊ง" ซึ่งแต่ก่อนเป็นชื่อกรมการปกครอง ในกระทรวงมหาดไทย

๕. สุนัขจิ้งจอกจะต้องตอบว่า "ก็ไม่ยากอะไรเลย ท่านควรจะกินลาเป็นอาหารเช้า เก็บกวาดไว้เป็นอาหารเย็น และระหว่างเช้าถึงเย็นก็ควรจะกินกระต่ายเป็นอาหารว่าง" หรือ "ให้ท่านกินกวาด ลา และกระต่าย ส่วนตัวข้าพเจ้าเองจะกินสุนัขป่า ในฐานที่มันบังอาจดูถูกท่าน"

ผลการตัดสิน มีผู้ตอบถูกต้องที่สุดสมควรได้รับรางวัลรายละ ๑๐ บาท & ราย คือ คุณจำกั๊ด สัมพันธ์พานิช เรือนจำจังหวัดสระบุรี คุณเครื่อง ราชคำ สำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ คุณวีรพล จันทร์เดช คลังจังหวัดนนทบุรี คุณจันทร์ สมนานญาติ สำนักงานที่ดินจังหวัดชัยภูมิ และคุณวรชัย คงทน ยานนาวา พระนคร

สอบเชาวน์ // ความรู้รอบตัว

๑. รูปข้างบนนี้คืออะไร ใช้สำหรับทำอะไร
๒. คำว่า "พิพิธภัณฑ" ปรากฏขึ้นในภาษาไทยในรัชสมัยใด
๓. ทดงกรมประชาสัมพันธ์ในขณะนั้น เมื่อก่อนเป็นที่ตั้งบริษัทหรือห้างชื่ออะไร
๔. "เครื่องทอทศ" คืออะไร ประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง
๕. คำพูดว่า "ผมและแดง สามารถทำงานชิ้นนี้ให้คุณเสร็จภายใน ๓๐ วัน แต่ถ้าคุณให้เขียว ทำแทนแดงแล้วละก็ เราสามารถทำมันเสร็จภายใน ๘ วัน เท่านั้น" แต่เขียวกลับพูดว่า "ผมทำได้เร็วกว่านั้นอีก หากคุณให้แดงร่วมทำงานชิ้นนี้กับผม เราจะสามารถทำมันเสร็จภายใน ๘ วันเท่านั้นเอง" ท่านทราบไหมว่า หากให้ดำ แดง และเขียว ทำงานชิ้นนี้โดยไม่ ต้องทำร่วมกับผู้อื่น แต่ละคนจะทำแล้วเสร็จภายในกี่วัน

กติกา ให้ส่งคำตอบไปถึงบรรณาธิการวารสารข้าราชการ ภายในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๐ สมาชิกวารสารข้าราชการ ผู้ตอบถูกต้องและตอบดีที่สุด จะได้รับรางวัลเงิน ๕๐ บาท (โปรดเขียนชื่อและสถานที่อยู่ให้ชัดเจนด้วย)

